KISPESTI EGYESÍTETT ÓVODÁK
1191 Budapest, Arany János utca 15-17.

OM azonosítója: 034698
Törzskönyvi nyilvántartási szám: 682862

Pedagógiai Programja

Az intézmény OM azonosítója: **034698**	Készítette a Nevelőtestület bevonásával: ..... Szegedine Török Tünde KEÓ Igazgató Ph
Legitimációs eljárás	
Megismerte: ..... *szülők közössége nevében*	
Jóváhagyta: ..... fenntartó nevében	
A dokumentum jellege: Nyilvános Megtalálható: Az óvoda honlapján és a igazgatói irodában.	**Érvényes:** A kihirdetés napjától 2025.09.01. visszavonásig
Verziószám: 2/2025.	Készült: 2 példány Iktatószám: KEÓ/2025/III/7/939

JEGYZŐKÖNYVI KIVONAT

a Közművelődési, Köznevelési, Sport és Ifjúsági Bizottság

2025. augusztus 13-i rendkívüli, nyílt üléséről

„A Kispesti Egyesített Óvodák Pedagógiai Program módosításának jóváhagyása" című napirendhez

236/2025. (VIII.13.) KKSI Biz.h.
A Közművelődési, Köznevelési, Sport és Ifjúsági Bizottság átruházott hatáskörben meghozott jogkörében úgy dönt, hogy a Kispesti Egyesített Óvodák (1195 Budapest, Arany János utca 15-17.) Pedagógiai Programjának módosítását jóváhagyja.

felelős: Vinczek György, alpolgármester
határidő: 2025. szeptember 1.

A bizottság a határozatot 4 igen, 0 nem, 0 tartózkodás mellett elfogadta.

Teknős Ferenc s.k.
az ülést levezető képviselő

Budapest Főváros XIX. Kerület Kispest Önkormányzata Közművelődési, Köznevelési, Sport és Ifjúsági Bizottság * 1. *

Tartalomjegyzék

1. HELYZETKÉP 4
1.1 A PROGRAM ELKÉSZÍTÉSÉNEK JOGSZABÁLYI HÁTTERE 4
1.2. AZ INTÉZMÉNY JELLEMZŐ ADATAI 5
1.3. AZ EGYESÍTETT ÓVODA BEMUTATÁSA 7
2. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP 7
2.1. KÜLDETÉSNYILATKOZAT 7
2.2. GYERMEKKÉP 8
2.3. ÓVODAKÉP 9
2.4. LEGFONTOSABB NEVELÉSI, TANULÁSI ALAPELVEINK 9
2.5. ÓVODAI PEDAGÓGIAI PROGRAMUNK CÉLJA 10
3. AZ ÓVODAI NEVELÉS ÁLTALÁNOS FELADATAI 11
3. 1. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA 11
3. 2. ÉRZELMI, ERKÖLCSI, ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS 14
3.3. AZ ANYANYELVI, AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA 17
4. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI 21
4. 1. JÁTÉK 21
4. 2. TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS 24
4. 2. 1. Verselés, mesélés 26
4. 2. 2. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc 29
4.2.3. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka 32
4.2.4. Mozgás 35
4.2.5. Külső világ tevékeny megismerése 39
4. 2. 6. Munka jellegű tevékenységek 42
5. AZ ÓVODA SAJÁTOS FELADATAI INKLUZÍV, BEFOGADÓ NEVELÉS – INTEGRÁCIÓ 44
5.1. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK 44
5.1.1. Sérülés specifikus feladatok 46
5.2. BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI, TANULÁSI NEHÉZSÉGEKKEL KÜZDŐ GYERMEKEK 53
5.3. TEHETSÉGÍGÉRETES GYERMEKEK 56
5.4. GYERMEKVÉDELEM 57

5.4.1. A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekei 60
5.4.2. Táplálékallergiás gyermekek 61
5.4.3. Diabéteszes gyerekek 62
6. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI 63
6.2. TÁRGYI FELTÉTELEK 64
6.3. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE 64
6.4. AZ ÓVODAPEDAGÓGUS TERVEZŐ MUNKÁJA 66
6.4.1. A nevelés –tanulás tervezése 67
6.5. A NEVELŐMUNKA ELLENŐRZÉSE-ÉRTÉKELÉSE 69
6.6. HAGYOMÁNYOS ÜNNEPEK ÉS JELES NAPOK AZ ÓVODÁBAN 70
7. AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE 72
8. A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE 75
ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉS 76

1. HELYZETKÉP

1.1 A PROGRAM ELKÉSZÍTÉSÉNEK JOGSZABÁLYI HÁTTERE

- 2011. évi CXC. törvény a Nemzeti köznevelésről (Nkt.)
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. Rendelete a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 2023. évi LII. törvény A pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról.
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről-
- 1997. évi XXXI. tv. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 48/2012. (XII. 12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- 419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet A pedagógus-továbbképzés rendszeréről
- 18/2024. (IV. 4.) BM rendelet. **a pedagógusok teljesítményértékeléséről.**
- Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kézikönyv (kilencedik, javított kiadás)
- Útmutató a pedagógusok minősítési rendszerében a Pedagógus I. és Pedagógus II. fokozatba lépéshez (hetedik változat)
- Az óvoda hatályos Alapító Okirata

Az intézmény működési és szakmai tevékenységét meghatározó útmutatások (Oktatási Hivatal):

✓ A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésének irányelve
https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/A_Sajatos_nevelesi_igenyu_gyermekek_ovodai_nevelesenek_iranyelve.docx

✓ A nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve
https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_nemzetisegi_oktatashoz

1.2. AZ INTÉZMÉNY JELLEMZŐ ADATAI

A költségvetési szerv hivatalos neve:	**Kispesti Egyesített Óvodák**
A költségvetési szerv rövidített neve:	**KEÓ**
A költségvetési szerv OM azonosítója:	**034698**
A költségvetési szerv székhelye:	**1191 Budapest, Arany J. u. 15-17.**
A költségvetési szerv telefonszáma: **e-mail cím:** **weblap:**	**06 1 255-2405** **kispestiegyesitett@ovoda.kispest.hu** **http://arany.kispest.hu/**
Az intézmény típusa:	**Gazdaságilag részben önálló**
Az óvoda alapító okiratában megfogalmazott tevékenység:	
a) Óvodai nevelés, ellátás szakmai feladatai **b) Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének, ellátásának szakmai feladatai** Az intézmény ellátja azoknak a sajátos nevelési igényű (továbbiakban SNI) gyermekeknek az óvodai nevelését is, akik a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, enyhe érzékszervi (látássérült, hallássérült), enyhe értelmi vagy beszédfogyatékosak, autizmus spektrum zavarral küzdenek és a többi gyerekkel integráltan nevelhetők. Valamennyi tagintézményében fogadja az egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő valamint beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek miatt különleges bánásmódot igénylő gyermekeket, az intézménybe felvehető sajátos nevelési igényű gyermekek számára biztosított férőhelyek függvényében. **c) Nemzetiségi óvodai nevelés, ellátás szakmai feladatai** **d) Óvodai nevelés, ellátás működtetési feladatai** **e) Gyermekétkeztetés köznevelési intézményben** **f) Munkahelyi étkeztetés köznevelési intézményben**	
A költségvetési szerv férőhelyeinek száma:	**1523 fő**
A költségvetési szerv fenntartója:	**Budapest Főváros XIX. ker. Kispest Önkormányzata** **1195 Budapest, Városház tér 18-20.** **Tel: +36 1 34-74-500**

A köznevelési intézmény tagintézményei

	Tagintézmény megnevezése	Tagintézmény címe
1	Kispesti Egyesített Óvodák Árnyas Tagóvodája	1192 Budapest, Vonás utca 10.
2	Kispesti Egyesített Óvodák Corvin Tagóvodája	1192 Budapest, Corvin körút 35.
3	Kispesti Egyesített Óvodák Bóbita Tagóvodája	1193 Budapest, Csokonai utca 5.
4	Kispesti Egyesített Óvodák Gyöngykagyló Tagóvodája	1195 Budapest, Zrínyi utca 6.
5	Kispesti Egyesített Óvodák Hársfa Tagóvodája	1191 Budapest, Eötvös utca 9.
6	Kispesti Egyesített Óvodák Mese-Vár Tagóvodája	1196 Budapest, Zrínyi utca 154.
7	Kispesti Egyesített Óvodák Mézeskalács Kelet utcai Művészeti Tagóvodája	1194 Budapest, Kelet utca 8-12.
8	Kispesti Egyesített Óvodák Mézeskalács Beszterce utcai Művészeti Tagóvodája	1194 Budapest, Beszterce utca 4-8.
9	Kispesti Egyesített Óvodák Mézeskalács Karinthy utcai Művészeti Tagóvodája	1194 Budapest, Karinthy Frigyes utca 6.
10	Kispesti Egyesített Óvodák Pöttömkert Tagóvodája	1192 Budapest, Zoltán utca 71.
11	Kispesti Egyesített Óvodák Százszorszép Tagóvodája	1193 Budapest, Táncsics Mihály utca 9.
12	Kispesti Egyesített Óvodák Szivárvány Tagóvodája	1195 Budapest, Petőfi utca 34.
13	Kispesti Egyesített Óvodák Tarka-barka Tagóvodája	1192 Budapest, Dobó Katica utca 73.
14	Kispesti Egyesített Óvodák Zöld Ágacska Tagóvodája	1191 Budapest, Berzsenyi utca 6.

A tagintézmény-igazgatók neve és elérhetősége megtalálható a Házirend 1. sz. függelékében.

1.3. AZ EGYESÍTETT ÓVODA BEMUTATÁSA

A Kispesti Egyesített Óvodát 2023. augusztus 1-jével 11 önálló intézmény és 6 tagintézmény összevonásával hozta létre Budapest Főváros XIX. kerület Önkormányzatának Képviselő-testülete. A Kispesti Egyesített Óvoda jelenleg a törzsóvodát és a 14 telephelyen működő tagintézményeket foglalja magába.

Az Egyesített Óvoda Igazgatósága a tagóvodákban folyó mindennapi feladatvégzést és pedagógiai munkát koordinálja, fejleszti és ehhez lehetőségeihez képest biztosítja a személyi és tárgyi feltételeket.

1.4. FŐBB CÉLKITŰZÉSEK

- Szabályos és jogszerű működés
- Hatékony kommunikáció és információ-áramlás az igazgatóság és a tagóvodák között
- A tagóvodákban az Óvodai nevelés országos alapprogramjára épülő legitim központi pedagógiai programban foglaltak megvalósulása, oly módon, hogy a tagóvodák a színvonalas, sokszínű pedagógiai gyakorlatukat megtarthassák, és lehetőségük legyen a további fejlődésre
- Az innovatív pedagógiai törekvések támogatása, nevelés hatékonyságának növelése
- A szakmai kultúra és a pedagóguskompetenciák folyamatos fejlesztése; az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek, értékrendjének és módszertani szabadságának érvényesítése
- A tagóvodák közötti szakmai együttműködés erősítése, „jó gyakorlatok" megosztása
- Kiszámítható munkahelyi légkör megteremtése, amelyben a munkatársak biztonságban és megbecsülve érzik magukat

A kiemelt célokkal összefüggő feladatok:

- A tagóvodák sajátos arculatának, egyediségének támogatása
- Innováció ösztönzése
- A KEÓ munkaközösségeinek és tagóvodák munkaközösségeinek működtetése, munkaközösségi kapcsolatok erősítése
- A pedagógusok igényeit figyelembevéve a pedagógiai programhoz igazodó továbbképzések, tanfolyamok szervezése – pedagóguskompetenciák fejlesztése.

2. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

2.1. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

- Óvodánk nevelőközössége vallja, hogy a gyermeki boldogság, testi-lelki, szellemi egészség megóvása, a személyiség fejlesztés csak a szülői házzal való közös munkálkodás eredményeként valósítható meg.
- Hisszük, hogy mindezt, játék- és mozgásközpontú tevékenységek biztosításával, a környezettudatos magatartás kialakításával érhetjük el.
- Felvállaljuk, s így kiemelt figyelemmel tekintünk a különleges bánásmódot igénylő - táplálékallergiás, sajátos nevelési igényű, tehetségígéretes - gyermekekre, akik különbözőségükkel együtt is teljes értékű tagjai közösségünknek.

- Nyitottak vagyunk az új pedagógiai módszerek alkalmazására a tanulási tevékenységek megszervezése során.
- Értéknek tekintjük az óvodánkban (tagóvodák) meghonosodott különböző pedagógiai specifikumok sajátosságait.
- Intézményünk valamennyi dolgozója elkötelezett a folyamatos mérésre épülő és innovatív nevelőmunka megvalósítására, ezzel fenntartva partnereink elégedettségét.

2.2. GYERMEKKÉP

- A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások - beleértve a spontán és tudatos nevelő hatásokat is - együttesen határozzák meg.
- A gyermek mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.
- Ennek következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak.
- A személyiség szabad kibontakoztatásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó.
- Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, önmagához képest fejlődjön, és meglévő hátrányai csökkenjenek.
- Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.
- A figyelem középpontjában a gyermekek kulcskompetenciáinak fejlesztése áll.

Ennek tükrében olyan nyugodt, kiegyensúlyozott, boldog gyermekkort megélő gyermekeket szeretnénk nevelni, akik:

- pozitív énképpel rendelkeznek, érdeklődőek, nyitottak az őket körülvevő világra és ahhoz a későbbiek folyamán, adekvát módon alkalmazkodnak.

Az óvodai szabad játék és a mozgás biztosításával, tapasztalatgyűjtések, tevékenységek megszervezésével, nevelőmunkánkkal szeretnénk elérni, hogy a hozzánk járó gyermekek:

- személyiségébe beépüljenek az óvodapedagógus által közvetített értékek,
- vidámak, pozitív gondolkodásúak, kreatívak, egészséges önbizalommal rendelkezők,
- a szépre fogékonyak,
- a természetet és a környezetüket ismerők, szeretők és óvók,
- a munkájukban igényesek és a lehetőséghez képest alkotóak legyenek.

Az óvodáskor végére olyan gyermekeket kívánunk nevelni, akikre jellemző:

- a különbözőségekkel természetes módon együtt tudnak élni,
- a koruknak megfelelő mértékű empátia és szolidaritás,
- a tanulás alapját képező szándékos figyelem, feladatértés, feladattartás és feladattudat,
- együttműködés a társakkal, felnőttekkel.

2.3. ÓVODAKÉP

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Ennek értelmében az óvodai nevelés a családi nevelés kiegészítője. Biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit.

Funkciója:
- óvó – védő,
- szociális,
- nevelő – személyiség fejlesztő

Az óvodai nevelés célja az, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).

A gyermeki tulajdonságok, készségek és képességek alakítása optimális feltételekkel, vidám, boldog, örömteli, szabad, játékos, bizalmas óvodai életben valósulhat meg, minden esetben igazodva a gyermek személyiségéhez, szükségleteihez, képességeihez.

Az óvoda közvetlenül segíti az iskolai beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését. Ez alapján az óvoda gondoskodik a gyermeki szükségletek kielégítéséről, érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes légkörről, sokszínű, életkor specifikus tevékenységekről, kiemelten a játéktevékenységre.
Segíti a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását.

2.4. LEGFONTOSABB NEVELÉSI, TANULÁSI ALAPELVEINK

- A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvoda kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet tölt be.
- Óvodánk a családok felé nyitott, a családi neveléssel kölcsönös kapcsolatban, azt kiegészítve nevelünk. Magatartásunk a szülők felé toleráns és a gyermekek érdekében kezdeményező. Bevonjuk a szülőket az óvodai életbe és igényeikhez igazodva, támogatást nyújtunk a családi neveléshez.
- A gyermeki személyiség elfogadása, tisztelete, szeretete, megbecsülése és a bizalom
- A gyermek jogainak tiszteletben tartása és a gyermek érdekeinek mindenek feletti érvényesítése.
- Bízunk a gyermekek fejlődésében, és nevelésünk tudatos hatásaival segítjük személyiségük kibontakozását.
- Óvodánkat támogató szervezeti és tanulási kultúra jellemzi, melyet a nevelés szerves részének tekintjük.
- Tiszteletben tartjuk a gyermekek életformáját, a - mással nem helyettesíthető - játékhoz, mozgáshoz való jogát. E két tevékenységet az óvodás gyermek alapvető életmódjának, szabad gyermekkora zálogának tekintjük.

- Az egyes gyermekek személyes és szociális készségeinek és képességeinek megismeréséért vizsgálatra alkalmas módszereket, eszközöket, technikákat használunk az intézményben.
- Nevelőközösségünk szemlélete, magatartása, humanisztikus, értékátadó pedagógiája együttesen teszik lehetővé nevelésünk hatékonyságát.
- A pedagógusok módszertani kultúrája kiterjed a személyes és szociális képességek fejlesztésére.
- Az intézményi pedagógiai folyamatok (például nevelési évre, gyermekcsoportra tervezett egymásra épülő tevékenységek) a személyiség- és közösségfejlesztést, az elvárt nevelési, tanulási eredmények elérését, a szülők, gyermekek és munkatársak elégedettségét és a fenntartói elvárások teljesülését szolgálják.
- Az intézmény nevelési-oktatási céljai határozzák meg a módszerek, eljárások kiválasztását, alkalmazását.
- Az önálló tanulás támogatása érdekében az intézmény pedagógiai programjával összhangban történik a nevelési-oktatási módszerek, eljárások kiválasztása vagy kidolgozása és azok bevezetésének megtervezése.
- A nevelést, tanítást segítő eszközök és a nevelés tanítási módszerek kiválasztása és alkalmazása rugalmasan, a pedagógiai prioritásokkal összhangban történik.

2.5. ÓVODAI PEDAGÓGIAI PROGRAMUNK CÉLJA

- Az óvodások életkori és egyéni sajátosságainak, eltérő fejlődési ütemének figyelembevételével egészséges, harmonikus autonóm személyiség kibontakoztatása, hátrányok csökkentése ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is.
- Testi, lelki, szellemi és szociális szükségleteinek kielégítésével az élethez való alkalmazkodás és a különböző közösségekbe való beilleszkedés segítése.
- Biztosítva legyen a gyermekek számára a gyermekként való élés, azaz a folyamatos, önfeledt, szabad játék és a mozgás gazdag feltételrendszere, valamint a gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységek végzésének lehetősége és az ehhez igazodó műveltségtartalmak és emberi értékek közvetítése.
- A hazájukat elhagyni kényszerülő családokba tartozó gyermekek önazonosságának megőrzése, ápolása, erősítése, átörökítése, nyelvi nevelése és társadalmi integrálása.

Fő feladatunk

Az óvodáskorú gyermek testi és lelki és értelmi fejlesztése. Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösség nevelés,
- az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.
- A 3 – 7 éves gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak, eltérő fejlődési ütemének (érési jellemzők) szem előtt tartása.

3. AZ ÓVODAI NEVELÉS ÁLTALÁNOS FELADATAI

3. 1. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA

Célunk:
Gyermekek egészséges életre nevelése, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése.

Az óvodai nevelés feladata:

- A gyermek fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása.
- A gyermek gondozása, testi szükségletük, mozgásigényük kielégítése.
- A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magascukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítettzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodó képességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához;
- A gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése;
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások kialakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása.
- A megfelelő szakemberek bevonásával, - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki és értelmi nevelési feladatok ellátása.

Az egészségmegőrzés területei

Egészséges táplálkozás

- A gyermekek egészséges fejlődésének egyik alapja a rendszeres és helyes étkezés. A gyermekek számára biztosítjuk, hogy a nap bármely szakaszában, igényeikhez mérten igyanak.
- Kulturált körülmények között, esztétikus környezetben, életkoruknak megfelelő eszközök használatának gyakoroltatása mellett igyekszünk megkedveltetni az új ízeket.
- Kiemelkedő figyelmet fordítunk a táplálékallergiás gyermekek étkezési szokásaira, és erre felhívjuk a szülők és a gyermekek figyelmét is! Ennek szabályait a Házirendünk tartalmazza.

Mindennapos mozgás

- A gyermekek mozgásigényének kielégítése, testi képességük, harmonikus mozgásuk fejlesztése elsősorban a mindennapi mozgással, a szervezett sétákkal, ill. minél

hosszabb ideig tartó udvari játékkal történik. A hidegebb évszakokban, (ködben és -5 fok alatt valamint viharos szélben, szmogban); a melegebb évszakokban (hőség riadó, magas UV sugárzás) a mozgást bent szervezzük. A nyári napirendet az egész napos levegőn való tartózkodás jellemzi, figyelembe véve a hőségriasztás előírásait.

- Óvodáink udvarai a gyermekek tevékenységének sokféleségét szolgálja. A gyermekeknek lehetőségük van homokozni, illetve különböző udvari játékeszközöket használni. (csúszda, mászóka, egyensúlyozó stb.)
- A tevékenységek megszervezésénél kiemelt figyelmet fordítunk testi épségük megóvására, a balesetveszély elkerülésére, elhárítására.
- Napi gyakorlat a mozgásfejlesztő eszközök használata illetve a mozgásfejlesztésre alkalmas külső/ belső területek kihasználása.
- Kiemelt feladatunk a szervezett mozgásos tevékenységekben tartásjavító gyakorlatok végeztetése, melyekkel megelőzhető, ill. korrigálható a helytelen testtartás. Ha bármely gyermeknél tartási rendellenességet, vagy egyéb elváltozást észlelünk, tájékoztatjuk róla a szülőket. Ugyanilyen fontos a mindennapi mozgásfejlesztésünk során a lábboltozat erősítését szolgáló gyakorlatok végeztetése, mellyel megelőzhető a lúdtalp kialakulása, a harántboltozat vagy a boka süllyedése.

Személyi higiéné

- A gondozási folyamat alapja az óvónő és a gyermek, ill. a dajka és a gyermek között kialakuló szeretetteljes viszony megléte. A természetes testközelség az egész folyamatot alapvetően áthatja.
- A gyermekek fokozatosan tudják szükségleteiket önállóan kielégíteni. Egyéni fejlődési ütemüket figyelembe véve már kiscsoporttól alakítjuk az önálló öltözködést, testápolást, étkezést, pihenést. Az egészséges életmód szokásrendszeréről kiscsoportban, az első szülői értekezleten tájékoztatjuk a szülőket, felhívjuk figyelmüket együttműködésük fontosságára.

A ***testápolás*** a gyermekek tisztaságigényének kialakítását szolgálja.

A napirend keretei között elegendő figyelmet, és időt biztosítunk a gondozási teendők egyéni tempóban történő elsajátítására. Megismertetjük a helyes sorrendet és technikát, az egészségügyi szokásokat. A tisztaság alapvető fontosságát a betegség megelőzésében és a fertőzések elkerülésével kapcsolatban fokozottan fontosnak tartjuk. Ezen belül a bőr, a fogak, a szájüreg, a haj, az érzékszervek és a körmök tisztaságát emeljük ki. Óvodánkban minden gyermeknek saját jellel ellátott törülközője és fogmosó pohara van, amelyet heti rendszerességgel illetve szükség esetén váltunk. A ruházat higiéniája a mosás és tárolás feladatait is tartalmazza, illetve közvetlen környezetünk tisztántartására is nagy hangsúlyt fektetünk. A megvalósításban fejlettség szerinti segítséget nyújtunk. Fokozatosan alakítjuk ki az önállóságot.

Az ***öltözködésnél*** saját zsákjuk, öltözőszekrényük nyújt segítséget. A saját ruházat megismerésében és használatában fokozott segítséget kérünk a szülőktől abban, hogy minden darabban találja meg a gyermek a saját jelét. A megfelelő viselet kiválasztásában összefüggéseket fedeztetünk fel gyermekeinkkel az időjárás és öltözködés között, segítve őket abban, hogy idővel saját hőérzetüknek megfelelően öltözzenek. Folyamatos a kapcsolattartás a szülőkkel is a váltó ruhadarabok megfelelő mennyiségének biztosításában és a kényelmi

szempontok előtérbe helyezésével kapcsolatban. Ezt kiemelten kezeljük a lábbelik egészséges, és biztonságos szempontjainak kiemelésével.
Az öltözködés fejlesztheti a gyermekek ízlését, önállóságát. Az időjárásnak megfelelő öltözködés hozzájárul a gyermekek egészségének megőrzéséhez. Tájékoztatjuk a szülőket a réteges öltözködés célszerűségéről, a praktikus ruházat előnyéről. Felhívjuk figyelmüket arra, hogy gyermekük zsákjukban legyen tartalék fehérnemű, váltóruha.
Felhívjuk a szülők figyelmét, hogy ha betegség tüneteit észlelik gyermekükön, ne hozzák őket közösségbe, forduljanak orvoshoz.

Ebéd utáni időszakot minden gyermek nyugodt feltételek közötti ***pihenéssel*** tölti, frissen átszellőztetett csoportban, saját fekhelyen.
Elalvásukat, nyugalmukat segítjük elő biztonságot adó szokásrendszerrel, pl. meséléssel, énekléssel, zenehallgatással, testi közelséggel, puha tárgyakkal. A pihenés időtartamát a csoport szükségleteihez igazítjuk.
A pihenés szokásrendjét a helyi sajátosságok figyelembe vételével alakítjuk ki, melyet a házirendben szabályozunk.

Testi és lelki egészség fejlesztése, viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése
Az óvoda dolgozói modellt, mintát jelentenek a gyermekek számára, nagyobb felelősséggel tartoznak a személyes példamutatásukért.
Az óvoda feladata minden olyan helyzet elkerülése, amely a gyermekeknek kedvezőtlen mintaként szolgálhat. A szabad beszélgetések alkalmával a pedagógus feladata az egészségmegőrzés lehetőségeinek pontosítása.
A kirándulási élmények, a madárdal, a napsütés, a szabad levegő, a füst-, és pormentesség, a sok mozgás, az erőkifejtés jól példázhatja testünk-lelkünk egészségének védelmét.
A városokban az utcák forgalma, a gépkocsik füstje, a gyárak környékének kedvezőtlen viszonyai, utazás a tömegközlekedésen, az utcai por képződése, mind-mind beszélgetésre szolgáló témák.

Digitális kultúra, digitális nevelés
Az óvodai nevelésnek elsősorban az érzelmi nevelés, a személyiség kibontakoztatása, a közösségben történő szocializáció biztosítása a célja, nem pedig a különböző gépek használatára való tanítás. Az óvodapedagógus feladata, hogy felismerje van-e olyan cél és tevékenyég, amelyhez éppen egy digitális eszköz használható, amelynek aktuális alkalmazása szélesebb, mélyebb lehetőségeket hordoz magában, mint bármilyen más megoldás.
Épp ezért az óvodában az alábbi esetekben használják a pedagógusok az IKT eszközöket:

- konkrét információk keresése
- játék,
- pihenés, szabadidő eltöltése,
- mesék hallgatása,
- zenehallgatás,
- kreativitás fejlesztése, rajzolás,
- fejlesztés.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- Képesek lesznek mozgásukat, viselkedésüket, testi szükségleteik kielégítését szándékosan irányítani.
- Önállóan végzik a testápolási teendőket, tisztálkodnak, fogat mosnak, törülköznek. Ügyelnek az eszközök tisztán tartására.
- Zsebkendőjüket önállóan, szükség szerint használják. Köhögéskor, tüsszentéskor kezüket a szájuk elé teszik.
- Önállóan képesek eldönteni, hogy mennyi ételt fogyasztanak el. Saját maguk öntenek vizet a kancsóból. Készség szinten használják a kanalat, a villát és segítséggel a kést.
- Ügyelnek az esztétikus terítésre, ill. a kulturált étkezési szokások betartására.
- Önállóan, hőérzetüknek megfelelően öltöznek, cipőjüket bekötik, ruhájukat ki-, begombolják, a cipzárt felhúzzák.
- Kifordítják, összehajtják ruhájukat, ügyelnek a rendezettségére, a zsákjukban/szekrényükben rendet tartanak.
- Felnőtt felügyelete mellett vigyáznak maguk és társaik testi épségére, igyekeznek elkerülni a megismert veszélyforrásokat.
- Igénylik, és szívesen végeznek mozgásos játékokat.
- Kialakul esztétikus, harmonikus, összerendezett mozgásuk.
- Ismerik az egészségmegőrzés alapjait.
- Környezetükben igyekeznek rendet tartani, és óvják azt.
- Személyiségük akarati tényezői alkalmassá teszik őket a kudarc nélküli iskolai tanulásra.

3. 2. ÉRZELMI, ERKÖLCSI, ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS

Célunk:

Olyan pozitív élményekben, tevékenységekben gazdag, kiegyensúlyozott, környezetével harmonikusan együtt élni tudó gyermekek nevelése, akik a közösségért cselekedni és ahhoz alkalmazkodni is tudnak. Továbbá az óvodai közösségben való biztonságos eligazodást segítő magatartásformák, erkölcsi tulajdonságok kialakítása, a különbözőségek elfogadása, tisztelete.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Hatékony gyermek-megismerési technikák alkalmazásával érzelmi biztonság, állandó értékrend kialakítása, különös tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekre.
- A gyermek én tudatának erősítése, erkölcsi, szociális érzékenységének alakítása, önkifejező és önérvényesítő törekvéseinek támogatása.
- Pozitív visszajelzésekre épülő, bizalommal teli légkör kialakítása, ahol minden gyermek hibázhat, mindenkinek lehetősége van a javításra, próbálkozásra.
- A gyermek önállósági vágyára építve olyan munkaformák és módszerek alkalmazása, amelyek alkalmasak a reális önértékelés segítésére, önellenőrzésre.
- A gyermek egyéniségéhez igazodó nevelői magatartás biztosítása.
- Erkölcsi tulajdonságaik, szociális érzelmeik alakítása: együttérzés, együttműködés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség, őszinteség.

- Akarati tulajdonságaik alakítása – önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat, szokás-és normarendszerük megalapozása.
- A táplálékallergiás gyermekek viselkedésében jelentkező problémák oldása.
- A tehetséges gyermekek beilleszkedésének segítése, ha szükséges szakember bevonása.
- Együttműködés a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek speciális fejlesztését végző szakemberekkel.
- A gyermekek és gyermekközösségek eltérő kulturális illetve eltérő társadalmi hátteréből adódó sajátosságok figyelembe vétele.
- A gyermekeket annak elfogadására, megértésére neveljük, hogy az emberek különböznek egymástól.
- A konfliktus megelőzés módszereinek tudatos alkalmazása: a közös szabályalakítás, az értékelési szempontok tudatosítása, a pozitív példák megerősítése, a következetesség által.
- A felmerülő konfliktusok és azok okainak felismerése, értelmezése, hatékony kezelése.

Az óvodánk gyakorlata a beszoktatástól az óvodáskor végéig:

- Az óvodás korú gyermek jellemző sajátossága magatartásának, cselekedeteinek érzelmi vezéreltsége. Érzelmein keresztül közelíthető meg, formálható. Az óvodapedagógus - gyermek, gyermek-dajka, gyermek-gyermek közötti pozitív viszony kialakításának első és legfontosabb állomása az óvodai befogadás, beszoktatás. Törekszünk arra, hogy az óvoda alkalmazottai és a gyermek, a gyermekek, valamint az óvoda alkalmazottai közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze. A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet töltsön be.
- Minden gyermek más és más érzelmi befogadást igényel. Igaz ez azért is, mert a gyermekek érkezhetnek az óvodába közvetlenül a családból, bölcsődéből, egyéb közösségekből is.
- A beszoktatás megkezdése előtt - lehetőség szerint - családlátogatást és/vagy ismerkedést végzünk, amelynek célja – a személyes kontaktus kialakításán túl – a gyermek közvetlen környezetének, a család nevelési elveinek megismerése.
- Fontosnak tartjuk, hogy a későbbiekben állandó és folyamatos nevelőpartneri viszony bontakozzon ki a szülőkkel.
- A bölcsődéből érkező gyermekek gondozónőivel is felvesszük a kapcsolatot, ellátogatunk hozzájuk.
- Az óvodakezdés milyensége meghatározhatja a gyermek későbbi érzelmi kötődését az óvodához. Biztonságérzetének megteremtése érdekében a beszoktatás ideje alatt lehetőséget adunk gyermeknek-szülőnek, hogy együtt tartózkodhassanak az óvodában. Így a szülő is megismeri az óvoda életét, napirendjét, szokás-, és normarendszerét, s egyben megkönnyíti gyermeke beilleszkedését a közösségbe.
- Arra törekszünk, hogy a gyermeket érzelmi biztonság, otthonosság, kiegyensúlyozott elfogadó légkör vegye körül a csoporton belül és kívül egyaránt. Feladatunk olyan harmónia teremtése, olyan támogató környezet kialakítása, amely segíti a gyermek eligazodását, és megfelelő attitűddel erősítjük én-képét. Egyéniségéhez igazodva segítjük saját kifejezésmódját előhívni, s azt sokszínűvé tenni.

- A szocializáció szempontjából különös jelentőségű a közös élményekre épülő közös tevékenységek gyakorlása. Az ilyen programok, játékok az összetartozás érzését erősítik. Az óvoda fontos feladata az alapvető erkölcsi normák, illetve az együttélés szabályainak kialakítása. Ezért fokozott figyelmet fordítunk a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség) és akaratának (önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat) fejlődésére. Ehhez sok-sok közös, élménnyel teli tevékenységen, játékon keresztül vezet az út.
- Segítjük, bátorítjuk a gyermekek felnőttekhez, társakhoz való kötődésének kibontakozását, a barátságok születését, egymás elfogadását, az egyéni sajátosságok tiszteletben tartását.
- Tudatosan építünk a gyermekek nyitottságára, amely ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kultúra értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és a családhoz való kötődés alapja. Ráirányítjuk figyelmét, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.
- A közösségbe történő beilleszkedés során két nagy terület fejlesztése fontos számunkra.
  - Az egyik a ***szociális fejlettség***, melyen a gyermek kapcsolatteremtő képességét, beilleszkedését, feladatmegértését, feladattartását és érzelmi életét értjük.
  - A másik terület a ***szociális érettség***, amelynek körébe az önállóság, feladatvégzés, a munkatempó és a várakoztatásra való reagálás (önuralom, önfegyelem, tűrőképesség) tartozik.
- Az óvodapedagógusok tudatosan alkalmazzák a közösségfejlesztés változatos módszereit. A pedagógusok, pedagógiai munkát segítők, valamint a gyermekek között, folyamatos az információcsere és az együttműködés.
- A gyermek érzelmi, erkölcsi és szociális állapotát, óvodába lépésétől kezdve figyeljük, dokumentáljuk, és egyénileg fejlesztjük. Így időben képet kapunk arról, hogy kinek lesz szüksége szakember segítségére. Ezt nemcsak az utolsó évben kérjük, hanem szükség esetén folyamatosan bármikor. Komolyabb probléma esetén nemcsak a Pedagógiai Szakszolgálat szakembereihez fordulunk, hanem egyéb szakterület segítségét is igénybe vesszük. Ebben a szülők nagyfokú segítségére is szükségünk van.
- Fokozott figyelmet fordítunk a kiemelt figyelmet igénylő gyermekre - akik sajátos foglalkozást, egyéni törődést igényelnek – és szükség esetén kérjük a megfelelő szakember segítségét.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE:

- Megismerik az együttélés alapvető formáit, szokásait.
- Önismeretre tesznek szert: képesek felmérni saját helyzetüket a csoporton belül, és elfogadni a másságot is.
- Készek a társakkal való együttműködésre és megegyezésre.
- Elismerik társaik kezdeményezéseit a játékban, munkában és különböző tevékenységekben.
- Képesek önállóan megoldani a konfliktushelyzeteket.
- Kialakul feladattudatuk, szabálytudatuk.

- Kialakul esztétikai érzékük, környezetük iránt: megtanulnak rácsodálkozni társadalmi és természeti környezetünkben jelenlévő szépségekre. Igyekeznek megbecsülni az esztétikai értékeket.
- Kialakul empátiás készségük.
- Ki tudják fejezni érzelmeiket, örülnek saját és társaik sikerének, elviselik a kudarcot.
- Törekednek érzelmeik, indulataik kezelésére.
- Fejlődik szociális érzékenységük, esztétikai és erkölcsi tulajdonságuk.

3.3. AZ ANYANYELVI, AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA

3.3.1. Anyanyelvi fejlesztés és nevelés

Az anyanyelvi nevelés óvodai életünk minden tevékenységének közvetítője, kifejezőeszköze. Az anyanyelv fejlesztése, művelése, és a kommunikáció, különböző formáinak alakítása az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van.

Célunk: A gyermekek beszédkészségének gondozása, és beszédértésének fejlesztése. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartása, ösztönzése, a gyermek meghallgatása, a gyermeki kérdések támogatása és a válaszok igénylése.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Derűs nyugodt légkör, támogató környezet megteremtése, amelyben a gyermek természetes közlési vágya, kapcsolatteremtő készsége fejlődik.
- Beszédértésük alakítása pontos, érthető, egyértelmű megfogalmazással.
- Tudatos fejlesztés céljából kezdeményezett beszélgetések egy-egy gyermekkel vagy gyermekcsoporttal.
- Beszédtechnikájuk, beszédértési szintjük figyelemmel kísérése.
- A beszédhibás gyermekek logopédushoz irányítása. (5 éves kortól)
- Nem beszélő gyermekek logopédushoz irányítása beszédindítás céljából. (3 éves kortól)
- A gyengébb beszédkészségű, beszédértésű gyermekek felzárkóztatása.
- A kiemelkedő beszédképességű gyermekek számára plusz önkifejező lehetőségek biztosítása.
- Képi eszközökkel a beszélő környezet megteremtése.
- A helyes beszédminta és szabályközvetítéssel az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása.
- Az óvodapedagógus kommunikációs kultúrájának folyamatos fejlesztése önképzéssel, gyakorlással, tanulással.
- Az együttműködés, a kommunikáció elősegítése a gyermekek és szüleik számára a digitális eszközök funkcionális használata terén.

<u>Az óvoda gyakorlata a beszoktatástól az óvodáskor végéig</u>

- Az anyanyelvi nevelés az óvodai nevelés szerves része, valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Óvodai nevelésünk nyelve a magyar.

- A mindennapi mondókázás, mesélés, verselés, éneklés során a gyermekek intenzívebben részesülnek az anyanyelv élményében, szépségében. Az anyanyelv jelrendszerét a gyermek a játékos tevékenységek, és a társas kapcsolatok során, utánzás alapján sajátítja el.
- Az óvodában a hangsúly a beszéd tartalmi részének a fejlesztésén van. A beszéd szorosan kapcsolódik a kommunikációhoz, így tágabb értelemben a szocializációhoz, a gondolkodáshoz. A beszéd az önkifejezés eszköze. Ezért az anyanyelvi nevelésnél a szókincs bővítése, a sajátos nyelvi formák elsajátítása és 6-7 éves korra az önálló történet elmondása fontos alapja az iskolára való közvetett felkészülésnek.
- A kiscsoportba kerülő gyermekek logopédiai szűrésen vesznek részt, melynek eredményéről és a további teendőkről a logopédus ad tájékoztatást a szülők részére.
- Középső csoport év végén, a nagycsoport év elején történő ismételt felmérést követően gyermekek szüleit tájékoztatjuk a logopédiai foglalkozások lehetőségéről, fontosságáról.
- A gyengébb beszédkészségű, beszédértésű gyermekekkel külön anyanyelvi, és beszédfejlesztő játékokat játszunk. A kiemelkedő képességű gyermekeknek tovább fejlesztő lehetőséget biztosítunk, pl. elkezdett történetek folytatása stb.
- Az anyanyelvi nevelés fontosságára felhívjuk a szülők figyelmét is, és kérjük őket, hogy lehetőségeikhez mérten hallgassák meg gyermekeiket, támogassák a válaszok igénylését, beszélgessenek velük. A nevelőmunkánk során gyakoroltatjuk a gyermekekkel az egymásra figyelést, valamint a másik fél mondanivalójának a meghallgatását.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE:

- Élményüket képesek folyamatosan elmondani, mondatokban kifejezni.
- Helyesen használják a nyelvtani kifejezésmódokat, ismerik a használt szavak tartalmát.
- A gyakori mondókázás közben a gyermekek érzik a beszéd dallamát, az anyanyelv ritmusát.
- Végig tudják hallgatni és megértik mások beszédét. Beszédfegyelmük alakulóban van.
- Figyelmük, koncentráló készségük fejlődik, gondolkodásuk fogalmi szintre tevődik.

3.3.2. Értelmi fejlesztés és nevelés

Célunk: A gyermekek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára építve, meghatározó élményeket nyújtani a környező világ sokszínűségéből.
A gyermekek az általunk felkínált változatos tevékenységeket valódi élményként éljék át.
A gyermekek a megszerzett tapasztalataikat, ismereteiket minél sokrétűbben tudják a különböző tevékenységekben és élethelyzetekben alkalmazni, és gyakorolni.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermek testi, szellemi egészségének fejlesztése.
- A gyermekek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése és gyakorlatban történő alkalmaztatása, a pedagógus szervező segítsége mellett.

- Az értelmi képességek: érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás, alkotóképesség-és a kreativitás felmérése, fejlesztése.
- Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző, támogató környezet biztosítása.
- Kommunikációs képességek alakítása, fejlesztése.
- Önálló gondolkodásra és logikus értékítéletek alakítására nevelés.
- A gondolatok szóban, mozgásban, ábrázolásban való megjeleníttetése.
- A látási, hallási, tapintási percepció (érzékelés) fejlesztése.
- A gyermek egyéni képességeinek megfelelő, differenciált fejlesztése, az öndifferenciálás lehetőségének a biztosítása.
- A gyermekek meglévő tapasztalataira, élményeire, ismereteire építve változatos, sokszínű, kis csoportokban történő tevékenységek biztosítása, a gyermekek további élményekhez, tapasztalatokhoz juttatása.

Óvodánk gyakorlata a beszoktatástól az óvodáskor végéig:

- Fejlesztő munkánk során elsődlegesen a gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára, meglévő tapasztalataira, élményeire, ismereteire építünk. Lehetőségeket biztosítunk a változatos tevékenységekre, melyek során további élményeket, tapasztalatokat, ismereteket szerezhetnek. A tevékenységek közben a gyermekek természetes, egymás közötti beszélgetéseit támogatjuk. A gyermeket meghallgatjuk, ösztönözzük a kérdések feltevésére és arra, hogy igényelje válaszainkat.
- Fejlesztőmunkánk az értelmi képességek kibontakoztatása tekintetében a következő területekre összpontosít: az érdeklődés, az érzékelés, észlelés, az emlékezet, a képzelet, a figyelem, a gondolkodás valamint a kreativitás fejlesztésére. S miután az óvodás korú gyermek alaptevékenysége a szabad játék, így az értelmi képességek kibontakoztatása is a játékon keresztül történik.
- A rendszeres és közös játékok, kezdeményezések alkalmával jó lehetőségünk nyílik megállapítani egyes gyermekek érdeklődési körét, irányát.
- A megismerő folyamatokon belül az érzékelés-észlelés területeit fejlesztjük: a látási, a szaglási, az ízlelési, a tapintásos, és a hallásérzékelésüket. Játék és közvetlen tapasztalatszerző séták, kirándulások közben szereznek élményeket arról, hogyan beszélgetnek, viselkednek különböző szituációkban az emberek egymással, hogyan viszonyulnak a természeti és társadalmi környezetükhöz. Amit látnak, hallanak, ízlelnek, szagolnak, tapintanak, nem mind ismerik, ebben mi segítjük őket. Olyan tevékenységeket szervezünk, ahol kísérletezhetnek, felfedezéseket tehetnek. De itt találkozhatnak a tévesztés, a „nem sikerült" kifejezésekkel, és az újra próbálkozás lehetőségével. Segítjük őket, hogy egymásra figyelve, kisebb csoportokban is tudjanak együtt tevékenykedni.
- Emlékezetüket hangok, képek, versek, mesék, énekek, mondókák tanulásával, az együtt átélt vagy az otthon tapasztaltak felelevenítésével alakítjuk. Összefüggések felismerésére ösztönözzük őket, melyek jól fejlesztik emlékezetüket. Fontos számunkra felidéző képességük alakítása, melynek bevésési és felidézési időtartamát egyre növeljük. Pl. a nagyobbak milyen gyorsan tanulnak, ill. milyen régi dolgokra emlékeznek vissza.

- Képzeletük az átélt élmények, és megszerzett tapasztalatok hatására nagycsoportra gazdagabbá válik. Pl.: képessé válnak megkülönböztetni a mesét a valóságtól, elkezdett mesét folytatni.
- Figyelmük fejlesztése során elsősorban szándékos figyelmük, és koncentráló képességük fejlődését segítjük, majd figyelemmegosztásra ösztönözzük őket. Erre nagyon jó szolgálatot tesznek a különböző társas-, és szabályjátékok.
- Gondolkodásuk életkoruktól és fejlettségüktől függően három területre tagolódik:
  - A *szemléletes cselekvő gondolkodásnál* még tevékenység közben gondolkodik,
  - A *szemléletes képszerűnél* már nem rakosgat, csak nézi a tárgyat, és úgy gondolkodik,
  - Az elvont *fogalmi gondolkodásnál* már nincs szüksége eszközre, szóban oldja meg a feladatot.
- A gondolkodási műveleteken belül az analízis (részekre bontás), a szintézis (egységesítés), az általánosítás, a kiegészítés, az összehasonlítás, és a rendezés műveletei már matematikai tartalmat hordoznak, fejlesztési lehetőségei a játék során kifogyhatatlanok. Itt kerül fejlesztésre a számolási képesség, és a számfogalom alakítása.
- A spontán kialakuló, illetve az általunk tudatosan szervezett problémahelyzetben önálló megoldásra ösztönözzük őket, ezáltal is fejlesztve kreativitásukat.
- A gyermekek rengeteg tapasztalatot szereznek az óvodában töltött éveik során közösen, kisebb csoportokban és egyéni tevékenységekben az óvodapedagógusok segítségével. Igyekszünk megtanítani őket, hogyan lehet ezeket az ismereteket rendszerezni, ok-okozati összefüggéseket meglátni, következtetéseket levonni, új ismeretet létrehozni.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE:

- Az elsajátított ismereteket és megszerzett tapasztalatokat hasznosítani tudják a mindennapi tevékenységek során.
- Érzelmeik útján az őket körülvevő valóságot tapasztalati úton ismerik, az egyszerű összefüggéseket észreveszik.
- Észlelési képességeiket finommotorikus képességekkel összerendezetten használják.
- Reproduktív emlékezetük, gazdag képzeletük segítségével a megszerzett tapasztalataikat, gondolataikat érthetően, kifejezően elmondják.
- A problémamegoldó és kreatív gondolkodásra képesek.
- Egyéni képességeiknek megfelelően kisebb csoportokban a feladatok irányított és önálló megoldására képesek.

4. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

4. 1. JÁTÉK

A kisgyermekkori és gyermekkori fejlődésben legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenységnek a játékot tartjuk. A játék az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A fejlődés folyamatossága számunkra jól követhető 3 - 6, ill. 7 éves korig.
A játék fejlődése a gyermek fejlődésének tükre. A játék által követhetővé válik a fejlődés. A gyermek játéka személyiségének tükrözője. Mivel ez a leggyakoribb tevékenysége, ezért fejlesztésének legfőbb eszköze is. Feltétlenül figyelembe vesszük a játék általános sajátosságát, mely szerint, a gyermek önként választott, az egész napot átfogó, szabad tevékenysége.

Ezért biztosítjuk minden gyermek számára:

- ✓ Az érzelmi alapú élmények folyamatosságát.
- ✓ A gyermek vágyainak és ötleteinek kötetlen megvalósítását, önkifejezést.
- ✓ Változatos játéklehetőséget.

A gyermek szabadsága nem jelenthet szabadosságot.

Fontosnak tartjuk az alábbi négy fejlesztési feltételt:

- ✓ Naprakész ismeretet (a gyermek egyéni sajátosságairól).
- ✓ Az adott korosztály általános pszichés sajátosságainak ismeretét.
- ✓ Az egyéni fejlettség és az érdeklődés ismeretét.
- ✓ A csoport összetételének ismeretét.

Célunk: hogy gyermekeink a szabad játék folyamán, a külvilágból és a saját belső világukból származó tagolatlan benyomásaikat a játékban és a játékos tevékenységekben tagolják. Így váljék a játék egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Közösségi, magatartási szabályok – szokásrendszer – kialakítása.
- Megfelelő hely, idő, eszköz biztosítása, nyugodt légkör, a párhuzamosan végezhető tevékenységekhez.
- Természetes mozgásigény kielégítése.
- Mozgásdifferenciálódás, finommotorika, térorientáció, mozgáskoordináció fejlesztése.
- Játék közben az egymás közötti kommunikációkészség fejlesztése.
- Az alkotóvágy fejlesztése, feszültség – félelem oldása, élmények feldolgozása és az önállósodási törekvés segítése.
- A szabad játék adta lehetőségek kihasználásával az érdeklődés és a kíváncsiság felébresztése a világ dolgai iránt.
- Az indirekt módon és tudatos jelenléttel irányított szabad játék során segítőként, szervezőként, bevonható, utánozható társként élményszerzés biztosítása.
- A szabadjáték folyamatában a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakítása.
- Szükség szerint IKT eszközök használata.

Óvodánk gyakorlata a beszoktatástól az óvodáskor végéig:

3-4 évesek

A kisgyermek első valódi játszótársa a családban, az óvodában a felnőtt. Biztosítjuk a nyugodt, szereteten alapuló légkört, amelyben, a gyerek biztonságban érzi magát – ezzel is segítve a beilleszkedést az óvodai életbe.

- A balesetmentes környezet biztosításának elve mellett kis játékkuckók kialakításával lehetőséget adunk az elvonulásra, az egyedül játszásra.
- A játékidőt csak a gondozási tevékenységek és a kötött tevékenységet szakítják meg. A játékeszközöket a csoport fejlettségi szintjének és összetételének alapján kínáljuk a gyerekeknek, törekszünk, hogy tartósak és esztétikusak legyenek.
- E korosztály számára a nagyméretű játékeszközök a leginkább alkalmasak, amelyből több ugyanolyan is megtalálható a csoportokban. Ezekkel a játékeszközökkel, elsősorban gyakorlójátékot játszanak a gyerekek, melyek fejlesztik a mozgáskoordinációt, beszédkészséget, erkölcsi normák alapjait képezik a szokás-, szabályrendszer kialakításában, valamint a közösségi magatartási szabályok elsajátítását segítik.
- Fontosnak tartjuk, hogy a gyermek megtanulja a játékeszközök használatát, azokkal való bánásmódot. Tiszteletben tartjuk a gyermek önkéntes szabad játékválasztását.
- Az együtt játszás során utánozható viselkedési-, cselekvési-, beszédmintát adunk a gyerekeknek, melynek során megvalósítjuk az egyéni differenciált fejlesztést. A kialakult konfliktushelyzetek feloldásához mindig segítséget nyújtunk.
- Az egy csoportba bekerülő gyerekek otthoni játéklehetőségei nagyon eltérőek lehetnek. Tájékoztatjuk a szülőket az együtt játszás lehetőségeiről és annak fontosságáról, valamint a játékeszközök megválasztásának szempontjairól. Igény szerint segítséget adunk.
- Amint az időjárás engedi a játékidő nagy részét, a szabadban töltjük. Ez a korosztály elsősorban a homokozó adta lehetőséget keresi, biztosítjuk a minél több lapátot, vödröt, formát. E mellett szívesen labdáznak, karikáznak. Ezáltal fejlődik a szem-kéz koordinációjuk.
- A rúgós játékok, a mászókák, egyensúlyozók, stb. is a 3-4 éves korosztály mozgásigényének kielégítését szolgálja.

4-5 évesek

- A csoportszoba kialakításában figyelembe vesszük, hogy a játékformák – a fejlődés következtében – a szimbolikus játék irányába tolódnak. A gyerekek már nem egymás mellett játszanak, hanem egymással. Előtérbe kerül az orvosos, fodrászos, anyás-apás játék. E mellett intenzívebbé válik a szőnyegi játék is, valamint az asztalnál játszható társas játékok: dominó, puzzle, memória és a vizuális tevékenységek.
- A játékkínálat szélesebbé válik, melynek helyeit úgy biztosítjuk, hogy ne zavarják egymást a gyerekek, jól elférjenek.
- A játékidőt továbbra is csak a gondozási tevékenységek, és a kötött foglalkozások szakítják meg. A játékeszközöket a csoport igényeihez igazítjuk, szem előtt tartva az egyéni fejlesztés lehetőségének a megvalósítását is. A szerepjáték során fejlődik a

gyermek kommunikációs képessége, egymáshoz való alkalmazkodása, udvariassági szokásai, szervezőképessége, tűrőképessége.

- A már kialakult játékba segítő szándékkal - ötletek adásával - csak akkor kapcsolódunk be, ha azt a gyermek igényli. A gyerekek játékában tükröződnek az átélt élményei. Ezért sétákat, rövidebb programokat szervezünk a gyerekek fejlettségének megfelelően.
- Az udvaron a nagyobb méretű mászókákat felnőtt jelenléte mellett, a kialakított szabályok szerint használhatják.

5-7 évesek

- A csoportszoba berendezésénél nagy tagolatlan teret hozunk létre, hiszen a gyerekek már önállóan alkotják ki a játszóhelyüket.
- A játékformák közül előtérbe kerül a konstruáló, szabályjáték, dramatizálás, bábozás.
- A szerepjáték tovább gazdagodik. A szabályjáték meghatározott szabályok szerint zajlik. Ha már rögzült a játék szabálya a gyerekek önállóan, felnőtt részvétel nélkül is képesek a játékra. A szabály betartása, vagy megszegése, nyerés-veszítés, különböző érzelmeket vált ki a gyermekből. Ezáltal fejlődik a felelősségtudatuk, szabálytudatuk, erkölcsi érzékük, értelmi képességeik, magatartási formái.
- Az 5-7 évesek szívesen készítik el a játékhoz szükséges eszközöket (barkácsolás), és több napon keresztül is játszák ugyanazt a játékot. Ez fejleszti a kreativitást, kézügyességet, képzeletet.
- Szorgalmazzuk, hogy a kialakult konfliktushelyzetet próbálják meg egymás között elrendezni, kompromisszumos megoldásra törekedni.
- Az udvaron nagyobb teret játszanak be, ügyességi-, mozgásos játékok, akadályverseny, ugráló kötél, foci, ugróiskola a kedvelt játékformák. Egyszerű szabályok közös megalkotása mellett játszhatnak a gumitéglával burkolt futballpályán (ahol van), a KRESZ pályán (amelyik tagóvodában kialakításra került) megismerkedhetnek az alapvető közlekedési táblákkal is.
- Lehetőséget biztosítunk a gyerekeknek a környezetből vett tapasztalatok, élmények felelevenítésére, eljátszására.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE:

- Önálló eszközválasztás jellemzi őket, a szerepeket elosztják, elfogadják azokat.
- Bármilyen játékot önállóan kezdeményeznek.
- Egyéni vagy közös ötleteiket a már meglévő eszközökkel képesek megvalósítani.
- A játék eszközöket kérésre – kivárás után – átadják, vigyáznak azokra.
- Örülnek a sikernek, elviselik a kudarcot, segítik egymást a játékban.

4. 2. TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

Célunk: A teljes személyiség fejlesztése az autonómia kibontakoztatása. Sokrétű, irányított tapasztalatszerzés biztosításával a gyermek szabad képzettársításának elősegítésével, egyéni vágyainak, ötleteinek kibontakoztatásával a tudás, tanulás iránti vágy felkeltése, kompetenciáinak (készségek, képességek, attitűd) fejlesztése.

A tanulás formái:

- Utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás (szokások alakítása),
- Spontán játékos tapasztalatszerzés, felfedezés pl.: játék során,
- Cselekvés és tanulás,
- Gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés,
- Az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés,
- Gyakorlati problémamegoldás.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Kihasználni a tevékenységekben rejlő lehetőségeket a megismerő funkciók és önálló felfedezés gyakorlására.
- Megismerő képességek fejlesztése.
- Attitűdök erősítése.
- Minél több lehetőség biztosítása a problémahelyzetek gyakorlati megoldására, ezáltal a problémamegoldó gondolkodás fejlesztésének biztosítása.
- Közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalatszerzés, felfedezés lehetőségének biztosítása.
- A gyermekek aktuális fizikai és érzelmi állapotának figyelembe vétele, ennek megfelelően rugalmas változtatása az előzetes terveknek.
- Építünk a gyermekek szükségleteire, természetes kíváncsiságára, tudásvágyára, közös élményekre és igyekszünk fenntartani érdeklődésüket.
- A tanulás során pozitív visszajelzésekre épülő, bizalommal teli légkört alakítunk ki, ahol minden gyermek hibázhat, mindenkinek lehetősége van a javításra, próbálkozásra. A gyermekek hibáit, tévesztéseit, mint a tanulási, fejlődési folyamat részét kezeljük. Az egyéni megértést elősegítő módon reagálunk rájuk.
- Komplex módon figyelembe vesszük a pedagógiai folyamat tartalmát, a gyermekek előzetes tudását, motiváltságát, életkori- és egyéni sajátosságait, a nevelési környezet lehetőségeit, korlátait.
- Tudatosan tervezzük a tevékenység céljainak megfelelő módszereket, eszközöket, (szükség szerint IKT eszközök használata), szervezési módokat.
- A helyes magatartás – és viselkedésformák, a belső fegyelem, türelem, együttműködő képesség alakítása.
- Kreativitás erősítése.
- Beszédészlelés és beszédértés, szóbeli kifejezőkészség fejlesztése
- A gyermekek életkori sajátosságainak figyelembevételével, tudatosan választjuk ki a leginkább megfelelő értékelési módot. Visszajelzéseink, értékeléseink a gyermekek

számára érthetőek, egyértelműek, a konkrét cselekvésre, teljesítményre vonatkoznak. Az egyéni képességekhez viszonyítva értékeljük a teljesítményt, törekszünk a folyamatos, pozitív visszajelzésre. Értékeléseinkkel, visszajelzéseinkkel a gyermekek fejlődését és a pozitív énkép kialakulását segítjük

Kiemelt feladatunknak tartjuk, hogy tájékoztassuk a szülőket az óvodai tanulás tartalmáról.

- Lemaradást tapasztalva, igyekszünk a tanulási problémákhoz megfelelő szakmai segítséget nyújtani, valamint indokolt esetben a megfelelő szakembertől segítséget kérni. Minden alkalommal fogadó óra keretében tájékoztatjuk a szülőket a felmerülő nehézségekről, és a segítségadás módjairól. Súlyosabb lemaradás esetén szakember segítségét kérjük.
- A kiemelkedő képességű gyermekek szüleit is tájékoztatjuk. Igyekszünk megfelelő tárgyi feltételeket biztosítani a tehetség kibontakoztatására. Keressük a lehetőségeket, szakembereket a tehetség és a kiemelkedő képesség tovább fejlesztéséhez.

<u>Az óvoda gyakorlata a beszoktatástól az óvodáskor végéig:</u>

- Ebben a korban a tanulás és a játék szorosan egybefonódnak. A gyerekek játékba ágyazottan tanulnak. A tanulás, utánzással, cselekedtetéssel, kitalálással minta és modellkövetéssel történik. Többnyire észrevétlen marad, mert nem szándékos és nem tudatos.
- Óvodánkban a gyermekek egyéni fejlettségüktől függően egyrészt spontán (ösztönös, önkéntelen), másrészt szervezett játékos helyzetekben vesznek részt.
- Igyekszünk elfogadó, tanulást támogató környezetet teremteni a párhuzamos tevékenységekben, amelyben a gyermekek számára az önkéntelen tanulás lehetősége az egész nap folyamán adott, melynek során építünk a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire. A gyerekek ezekben, az önkéntelen folyamatokban többször átélhetik (tanulhatják) miként, milyen formában figyeljenek a környező világra, megfigyelhetnek, tapasztalatot szerezhetnek, felfedezhetnek.
- Cselekvő aktivitásuk során fejlődik gyakorlati problémamegoldásuk. Igyekszünk őket minél több sikerélményhez juttatni, érzelmi fogékonyságukat kihasználni, erre tudatosan építeni. Ebben az önkéntelen tanulási helyzetben szokásai jól rögzíthetők, feladattartása, pontos feladatvégzése alakítható. Ezek a helyzetek nemcsak értelmi fejlődését segítik a gyerekeknek, hanem testi-, és érzelmi fejlődésüket is. E tanulást támogató környezetben egyénre szabott, pozitív értékeléssel fejlesztjük teljes személyiségüket.
- A szervezett tanulásnak két formáját alkalmazzuk, az egyik a kötetlen a másik a kötött. Mindkét tanulási típust egyaránt a játékosság, a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztaltatás jellemzi. Ezekben a tevékenységekben minden gyermek részt vesz. Ilyenkor tapasztalatot szerezhetnek a közös feladatmegoldások, az együttes tevékenységek lehetőségeiről, a türelem és az elfogadás módjairól.
  - ✓ A *kötetlenség* azt jelenti, hogy a tevékenységben addig vehet részt, ameddig érdeklődése és figyelme terjed. Saját tempójában, sürgetésmentesen tevékenykedhet, így több időnk, és lehetőségünk adódik az egyéni fejlesztésre.

- ✓ A *kötött* tanulási helyzet más magatartást kíván. Részvételük már nemcsak belső igényeiktől, hanem az óvodapedagógus által kitűzött feladattól is függ. A kötöttség azonban nem jelenti a gyermekek spontán érdeklődésének, aktivitásának korlátozását.

Kötetlen tevékenységek:

- Verselés, mesélés
- Ének, zene, énekes játék, gyermektánc
- Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka
- A külső világ tevékeny megismerése, matematikai tapasztalatszerzés

Kötött tevékenységek:

- Ének, zene, énekes játék, gyermektánc
- Mozgás

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE:

- Nyitott érdeklődéssel készen áll az iskolába lépésre.
- A tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek.
- Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik.
- Megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.
- Megjelenik a szándékos figyelem, nő a figyelem időtartama, terjedelme, könnyebbé válik a figyelem megosztása és átvitele.
- Kialakulóban van az elemi, fogalmi gondolkozás.
- Tud új szabályokhoz alkalmazkodni, képes lesz késleltetni szükségleteinek kielégítését.
- Kitartása, munkatempója, önállósága, önfegyelme megfelelő fejlettségi szintre jut.
- Feladattudata, feladattartása megfelelő fejlettségi szintre jut

4. 2. 1. Verselés, mesélés

„A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese – képi és konkrét formában, a bábozás és dramatizálás eszközeivel is – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat."

Célunk: A mese és a vers varázslatos világán keresztül a gyermekek érzelmi, erkölcsi, értelmi fejlődésének elősegítése.
Élménynyújtás, az irodalmi érdeklődés felkeltése, az anyanyelv szépségének kifejező erejének megismerése, biztonságos önkifejezés megalapozása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermek életkori sajátosságaihoz igazodó igényes irodalmi anyag összeállítása, a népi, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág a klasszikus és a kortárs irodalmi művekből, más népek, nemzetiségek meséiből egyaránt.
- Verselés, mesélés, bábozás, dramatizálás biztosítása az egyéni differenciálódás – felzárkóztatás, tehetséggondozás – figyelembevételével.

- A gyermek szemléletmódjának, világképének alakítása.
- Irodalmi élmény feldolgozásának elősegítése.
- A gyermek önkifejezésének biztosítása, ösztönzés a saját mese, versalkotásra, annak mozgással, ábrázolással történő kombinálásra.
- Mindennapos – lehetőség szerint élőszavas - mesélés, verselés, mondókázás biztosítása.

Az óvoda gyakorlata a beszoktatástól az iskolába lépésig:

A meséket és verseket többnyire a magyar gyermekirodalom alkotásaiból válogatjuk, melyek erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mondókától a láncmeséken keresztül jutunk el az állatmesékig és a fordulatokban gazdag népmesékig, valamint a kortárs, klasszikus hazai és külföldi irodalom alkotásaihoz.
A mondókák, versek ismételgetését a napi tevékenységek közé is beillesztjük.

3-4 évesek

- Megismerkedünk a gyermekek otthonról hozott élményeivel és a beszédértésük mértékével.
- Az érzelmi biztonság megteremtésének és az anyanyelvi nevelésnek egyaránt fontos eszköze a játékos mozdulatokkal is kísért mondóka, vers. A mondókák közül az ölbe vevők, tenyérsimogatók, höcögtetők állnak a kisgyermekekhez a legközelebb. A mese feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat. 2-3 szereplős egyszerű cselekményű meséket mesélünk, mint a láncmesék, állatmesék. Rövid történeteket is mondunk a valóságból: a napi eseményekről, amit a gyermek maga is átélt. A meséket gyakran ismételjük, akár a gyerekek kérésére is.
- A versek 4-6 sorosak, a közvetlen környezet eseményeiről szólnak, amelyeket ritmikus, játékos mozdulatokkal kísérhetünk. Építünk a spontán helyzetekre, a gyermekek kezdeményezéseire. A hallott beszédminta alapján, a gyakorlás során a gyermek kiejtése csiszolódik, szókészlete gyarapodik.
- A mesélés, verselés kedvelt eszközei a bábok és a fejdíszek, amiket a gyerekek maguk is szívesen használnak. Ezeknek állandó helyük van a csoportban a mesekönyvekkel együtt.
- A képeskönyvek megbecsülésére nagy hangsúlyt fektetünk.
- A szülőket tájékoztatjuk a javasolt irodalmi anyag kiválasztásának szempontjairól. Ötleteket adunk a mesekönyvek kiválasztásához.

4-5 évesek

- A versek között helyet kapnak a humoros, vidám tartalmúak is.
- A mesék között már megjelennek a halmozó és hosszabb láncmesék, valamint az egyszerűbb szerkezetű tündérmesék.
- A gyerekek várják és kérik is a mesét. Van kedvenc meséjük és mesehősük, akik iránt pozitív vagy negatív érzelmeket táplálnak: öröm, boldogság, lelkesedés, rácsodálkozás, derű, igazságtalanság, szomorúság.
- A mesében lévő jellemző beszédfordulatokat már együtt mondják, így fejlődik aktív szókincsük.

- Használjuk a metakommunikációs jelzéseket, melyek hitelesebbé teszik az előadást, ennek során fantáziájuk is fejlődik.

5-6-7 évesek

- A gyerekek számára cselekményesebb népmeséket, műmeséket választunk. Ezek a mesék a párbeszédekkel és a jellemek színes ábrázolásával, a szövegrészletek ismétlődésével örömöt, esztétikai és erkölcsi élményt nyújtanak. Az ismétlések, a bábozás, a dramatikus játékok lehetőséget adnak az élmény újra átélésére, önálló fantáziájuk megnyilvánulására.
- A mesék, versek mondogatása során erősödik az egymás iránti figyelem, az összetartozás élménye.
- A bábozáshoz és dramatizáláshoz szükséges eszközök bővülnek, nagyobb bábparaván, kesztyűbábok, kendők, szoknyák, kalapok, stb., melyek állandóan hozzáférhetőek a gyermekek számára az átváltozáshoz.
- Dramatizálás során fejlődik kifejező-, helyzetfelismerő-, szervező készségük, gondolkodásuk, belső képi világuk.
- Lehetőséget adunk arra, hogy meseélményeiket eljátsszák, saját vers, és mesealkotásaikat feldolgozzák mozgás, ábrázolás formájában.
- A pihenés előtti mesehallgatás során előtérbe kerülnek a folytatásos történetek az óvodai, valamint a gyermekek saját könyveiből.

Az irodalmi anyag összeállítása:

	3-4 évesek	4-5 évesek	5-6-7 évesek
Mondókák, versek jellemzői	• altatók, rigmusok, hócögtetők, • állathívogatók, • ritmikus, egyszerű szerkezetű játékos versek, • utánzó mozgáson alapuló mondókák, versek	• névcsúfolók, • halandzsa szövegű kiolvasók, • vidám, humoros versek, • népköltészeti ihletésű ritmusos versek, • klasszikusok és kortárs versek	• közmondások, • szólások, • találós kérdések • lírai versek, • klasszikusoktól és kortársaktól versek, • önálló rímjátékok, • népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok,
Mesék jellemzői	• egyszerű cselekményű népmesék, • érthető, ritmikus ismétlődések (pl: bábmesék), • állatmesék, • egyszerű cselekményű mesék, • klasszikus és kortárs mesék	• többfázisos szerkezetű állatmesék, • dramatikus nép-szokások, • novellisztikus mesék, • realisztikus regényrészletek • klasszikus és kortárs mesék	• cselekményes népmesék, • klasszikus tündérmesék, • tréfás nép- és műmesék, • realisztikus, novellisztikus mesék, • regényrészletek • folytatásos mesék, • klasszikus és kortárs mesék • magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi • más népek, nemzetiségek meséi

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE:

- Irodalmi nevelésünk hatására az óvodáskor végére irodalmi alkotásokat értő, szerető, befogadó, gyermekké válik.
- Szívesen és örömmel hallgatnak mondókát, verset, mesét.
- Tudják a megismert szavak jelentését, megfelelően használják azokat.
- Elhangzó meserészleteket önállóan ki tudnak egészíteni.
- Megjegyzik a mesék legfontosabb jellemzőit (szereplők, események).
- Képessé válnak a hallottak képi megjelenítésére.
- Tud rigmusokat, verseket, meséket elmondani saját maga és társai szórakoztatására.
- Képes lesz saját mese-, versalkotásra, ábrázolással és/vagy mozgással kombinálva, az önkifejezés eszközeivel.
- A gyermekeknek teret adunk tehetségük kibontakoztatásához, mesélés, szerepjáték, verselés stb. formájában.
- Ismerik, és szívesen elevenítik meg a népmeséket, népi hagyományainkat, a magyarság történelmét feldolgozó mondákat játékukban.
- A könyvekben - a képek alapján - önállóan tájékozódnak, a könyvek állagát óvják.
- Kialakul az igényük a hallott irodalmi művek újra-hallgatására.
- Figyelmesen végig hallgatják a felnőtteket és a társaikat.
- Alkalmazzák a kapcsolatteremtés elemi szabályait.

4. 2. 2. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Célunk: A gyermekek zene iránti érdeklődésének felkeltése, a zenei élmények befogadására való képességek megalapozása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A zene megszerettetése, szép, tiszta éneklésre szoktatás az énekes játékokon keresztül, zenei ízlésformálás.
- A gyermekek zenei hallásának, ritmusérzékének, zenei emlékezetének fejlesztése.
- Zenei alkotókedvük ösztönzése.
- Zenei anyanyelv megalapozása.
- Esztétikai fogékonyságuk formálása.
- Mozgáskultúrájuk alakítása.
- A zenehallgatás anyagának kiválasztásában a gyermekek nemzetiségi hovatartozásának figyelembe vétele.

Az óvoda gyakorlata a beszoktatástól az óvodáskor végéig:

- Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.
- Óvodai zenei nevelésünk során – az esztétikai nevelés valamennyi területével egységben – megismertetjük és megszerettetjük a gyerekekkel az értékes muzsikát, a kifejező előadást.

- Zenei nevelésünk saját kultúránkból, a néphagyományokból indul ki. A népdalok, a népi játékok évszázadok óta változnak, csiszolódnak, így a legértékesebbet innen meríthetjük.
- A mondókák külön értéke, hogy témakörük a gyerek életének minden mozzanatára kiterjed (évszak, állat, növények, stb.). A tartalom mellett a hangzó csoportok tréfás játéka is felkelti érdeklődésüket.
- Ügyelünk arra, hogy műdalok, alkalmi dalok kiválogatásában is az igényesség dominálјon.
- A zenehallgatás anyagában szerepeltetünk néhányat a rokon-, és más népek dalai közül.

3-4 évesek:

- Az óvodai élet, így a beszoktatás szerves része az éneklés és a hozzá kapcsolódó mozgás. Az óvodapedagógus énekkel kísért bábozása és ölbéli játékai (hintáztatók, lovagoltatók, tapsoltatók, stb.) segítik a gyermekek biztonságérzetének kialakulását és emellett jó játéknak, zenei élménynek bizonyulnak. Eleinte az óvodapedagógus maga énekel és játszik egy-egy gyerekkel, később a többiek is bekapcsolódnak. A gyakori együtt énekelgetés és együtt játszás során év végére megtanulják az egyszerű mozgásokat, guggolást, körsétát, szerepcserét.
- A halk-hangos éneklést, magas-mély hangokat térben és hangzással - a gyerekek utánozzák, miközben fejlődik éneklési készségük, zenei hallásuk. Játék közben érzik az egyenletes lüktetést, és játékos mozdulatokkal ki is tudják fejezni. A ritmusérzék mellett fejlesztjük, mozgásukat, térérzékelésüket.
- Az óvodapedagógus éneklését érdeklődve hallgatják, rácsodálkoznak a zenei élményekre.
- Már ennél a korosztálynál felhívjuk a szülők figyelmét a zenei nevelés fontosságára, amely a gyermek egész személyiségére jótékonyan hat. Tájékoztatjuk őket arról, hogy mit értünk az óvodai zenei nevelés tartalmán.
- A beszoktatás idején tapasztalatot szerezhetnek arról is, mennyire fontos érzelmileg a gyermek-felnőtt kapcsolatában az éneklés, dúdolás, együtt játszás.

4-5 évesek

- Az egyszerű körséta bonyolultabb mozgásokkal bővül (guggolás, taps, visszafordulás). Az utánzó mozgásokat továbbra is játszák, de már megtanulják a változatosabb sorformákat is, pl. kígyó, csigavonal, szerepcsere.
- Dúdolásunk után felismerik a jól ismert dalokat szöveg nélkül is, miközben fejlődik zenei emlékezetük.
- Belső hallásukat fejlesztjük úgy, hogy a motívumokat váltva, halkan hangosan énekeljük. Megfigyeltetjük a hangszíneket, a finomabb zörejeket, egymás hangját, a természet, környezetük zörejeit. Fejlődik figyelmük, koncentráló képességük, amikor zenehallgatás során néhány percig tudatosan figyelnek a zenére, énekünkre, és egymás hangjára.
- Fejlesztjük ritmusérzéküket, tempóérzékelésüket azzal, hogy gyakorolják a dalok, mondókák ritmusának tapsolását, a gyorsabb- lassabb éneket, beszédet, mozgást.

- Zenei formaérzékük fejlődik, ha a dalok, motívumok hangsúlyát kiemelik játékos mozdulatokkal, valamint ritmusmotívumok visszhangszerű ismétlésével.
- Zenei alkotókedvüket fokozzuk, ha ők találhatnak ki dallamokat, játékokat. Ezek a játékok fejlesztik a gyermekek gondolkodását, képzeletét, verbális kifejezőkészségét. A tiszta éneklés érdekében –önkéntesség alapján- gyakran énekelnek önállóan.
- Gyermekeknek szóló, értékeket közvetítő zenei programokat ajánlunk a szülőknek, pl. zenés bábszínház. Felhívjuk figyelmüket a különböző játékos énekeskönyvekre.

5-6-7 évesek

- Több szereplővel, komplikáltabb mozgással, nagy térben mozgó játékokat játszunk kötött formában. Ismerkednek a gyermek-és néptánc elemeivel, s maguk is állítanak össze variációkat.
- A csoport tiszta, önálló éneklését gyakori, egyéni énekléssel segítjük elő. Zenei formaérzéküket tovább fejleszti a ritmusvisszhang, dallamvisszhang, kérdés-felelet játékok.
- Ritmusfejlesztés során felismerik a ritmus és a lüktetés közötti különbséget, s megtanulják, hogy a szünet is része a dalnak.
- A hangszereket önállóan használják az éneklés kísérésére is.
- A tehetséges gyerekek zenei képességeit differenciált feladatadással fejlesztjük. A szülők figyelmét felhívjuk a tehetséggondozás egyéb lehetőségeire, valamint segítséget nyújtunk az iskolaválasztásban.
- Elmondjuk a szülőknek, hogy a fogékony gyermekben éppen alakuló zenei ízlését károsan befolyásolja az életkorának nem megfelelő, igénytelen zene.
- A gyermek beszédfejlődésében, gondolatainak pontos kifejezésében óriási segítséget nyújt a mindennapos éneklés. A dalok szövege és a közös játék számtalan lehetőséget kínál a szókincs bővítésére, és arra is, hogy a gyerekek a magyar nyelv szabályait megérezzék, és helyesen alkalmazzák.

Zenei nevelés tartalma

	3-4 évesek	4-5 évesek	5-6-7 évesek
Zenei anyag	cirógatók; ölbeli játékok; mondókák; dalos játékok; egyszerű játékok egyszerű mozgásokkal;	Egyszerű körjátékok bonyolult mozgásokkal; kiszámoló; alkalmi dalok	Halandzsa kiszámolók; csúfolók; bonyolultabb szerkezetű, több szereplős dalos játékok; szomszéd népek dalai
Hangterjedelem	3-5 hang	3-6 hang	3-6 hang
Zenei képességek	Éneklési készség, Hallásfejlesztés Ritmusérzék		
Mozgás, térforma	egyszerű, utánzó. kísérő mozgás	teljes csoporttal együtt; egyöntetű mozgás esztétikusabb játékmozdulatokkal	Esztétikus, egyöntetű mozgás; változatos térforma; játékos táncmozdulatok
Ütőhangszerek	Egyszerű ritmushangszerek	dob; cintányér; triangulum; maguk készítette "hangszerek"	dob; cintányér; triangulum; népi hangszerek stb.
Zenei formaérzék	egyszerű beszélt és énekelt ritmusmotívumok visszatapsolása	a motívum (4 egység) hangsúlyának kiemelése játékos mozdulatokkal;	a motívumok hangsúlyának kiemelése tapssal, járással,

		ritmus- és dallamvisszhang	bonyolultabb játékos mozdulatokkal; önálló ritmus- és dallamvisszhang
Zenei alkotókedv	spontán énekelgetés	Dallamfordulatok kitalálása	Zenei kérdés-felelet kitalálása; mondókára dallamkitalálás; saját szöveg vagy mese énekelve
Zenehallgatás	altató; szöveges, egyszólamú, tréfás, ill. lírai népdalok; más nemzetek dalai; kiváló művészi alkotások; hangszeres zene; élőzene		
Szervezeti forma	kötött, kötetlen, egyéni, mikro- és makro csoportos, teremben vagy szabadban		

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE:

- Felszabadultan, megfelelő hangmagasságban énekelnek.
- Felismerik és megnevezik a zenei fogalom párokat.
- Érzik az egyenletes lüktetés és a ritmus közti különbséget.
- Használják a ritmushangszereket.
- Megtanulják hallgatni az énekes és hangszeres zenét.
- Szívesen kezdeményeznek énekes játékokat.
- Fejlődik értelmük, zenei emlékezetük, képzeletük, akaratuk.
- A zenei nevelés hatására alakulnak társas kapcsolataik, érzelemvilágúk színesebbé válik.
- Megtanulnak egymáshoz alkalmazkodni énekben, játékban, táncban.
- Megtapasztalják az együtt éneklés, együtt játszás közösségformáló erejét.
- Egész személyiségükben fejlődnek.

4.2.3. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Célunk:
Az ábrázolás különböző fajtái által gyermekeink sokoldalú személyiségfejlesztése.
Igény kialakítása az kreatív önkifejezésre.
A gyermekek tér-forma és szín képzeteinek gazdagítása.
Az esztétikai érzékenység, szép iránti nyitottság megalapozása.

Az óvodapedagógus feladata:

- A megfelelő tárgyi feltételek biztosításával, az egyéni fejlettségi szintek és egyéni képességek figyelembe vételével a képi, plasztikai kifejezőképesség, komponáló, térbeli tájékozódó és rendező képesség alakításának segítése.
- A gyermeki élmény, fantáziavilág és belső képek gazdagítása valamint a kreatív önkifejezés egyes területeinek segítése.
- A gyermek megismertetése a célszerű, biztonságos, takarékos, kreatív eszközhasználattal, a különböző anyagokkal (előtérbe helyezve a természetes anyagokat, terméseket); a rajzolás, a mintázás egymással is kombinálható változatos technikáival, eljárásaival és az eszközök használatával.
- A kézügyesség, a finommotoros koordináció fejlesztése.

- A gyermeki alkotások közösségi programokon való bemutatása, a tehetségek felismerése.
- Az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés.

Az óvoda gyakorlata a beszoktatástól az óvodáskor végéig:

- A gyermekkel való ismerkedés során egyéni fejlettségi szintjüket figyelembe véve, élményeikre és tapasztalataikra támaszkodva tervezzük meg a feladatainkat. Nem tanítjuk a vizuális kifejezési módokat, hanem engedjük rátalálni a gyermekeket az önkifejezés eszközeire. Ehhez minél több spontán és szervezett közös és egyéni élményt, tapasztalatszerzést biztosítunk.
- Megismertetjük a gyermekeket a különböző anyagok tulajdonságaival, változatos technikákkal, és az eszközök biztonságos, helyes használatával. A tevékenységekhez tartozó szokásokra, szabályokra neveljük őket. Minél több időt és lehetőséget biztosítunk a begyakorlásra. Úgy alakítjuk ki az eszközök helyét, hogy azok könnyen elérhetőek legyenek, elősegítve azok igény szerinti alkalmazását.
- Az elkészült gyermekmunkákat az óvodánkban folyamatosan kiállítjuk, melynek nézegetése minden gyermek számára ösztönzően hat. Biztatjuk a gyermekeket, hogy bátran mondják el gondolataikat munkáikról, fogalmazzák meg érzéseiket. Biztatjuk őket arra, hogy szavakkal fejezzék ki azokat az érzéseket, amelyeket nem tudnak megjeleníteni.
- Közösen éljük át a gyermekekkel a felfedezés örömét, az alkotás adta élményt. Egész nap folyamán teret adunk a gyermekek szabad próbálkozásainak, hagyjuk, hogy fantáziájuk szárnyaljon.
- A gyermekekre ható legerősebb inger a közvetlen környezet, ezért nagyon fontos, hogy esztétikus és egymással is harmonizáló tárgyakkal vegyük őket körül. Közösen fedezzük fel a tágabb környezet sokszínűségét, formai gazdagságát.
- Az érzelmileg motivált témajavaslat a tovább lendítés legjobb eszköze, segíti, és vizuális gondolkodásra készteti a gyermekeket, mégis teret enged az egyéni elképzeléseknek. A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka, az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének.
- Az óvodába lépéskor minden gyermek képességét felmérjük. A feltárt hiányosságokat dokumentáljuk, megfigyeléseinket folyamatosan adminisztráljuk. A hiányosságokkal rendelkező gyermekek számára fejlettségüknek megfelelő feladatokat adunk. A szülőkkel közösen - esetleg szakember segítségét is igénybe véve – fejlesztjük a gyerekeket. A szülő felé a korrekt tájékoztatás elengedhetetlen feltétele a gyermek egyenletes fejlődésének.
- Feladatunk, hogy az átlagosnál jobb vagy kimagaslóan jó képességű gyermekeket felfedezzük. Számukra olyan tevékenységeket, változatos eszközöket biztosítunk, amelyekkel képességeik tovább fejlődhetnek. Tájékoztatást nyújtunk a megfigyelésekről, tapasztalatokról a szülőknek. Ötleteinkkel, javaslatainkkal segítjük a szülőket tehetséges gyermekeik nevelésében.

Ábrázolás technikái

Plasztikai munkák készítése	• Természetből gyűjtögetett tárgyakból, termésekből Pl.: gesztenye, falevél, kavics, dióhéj, toboz, gally, termések, magok, kukoricacsuhé stb. • Különféle anyagok megmunkálása Pl.: homok, gyurma, só - liszt gyurma, papírmasé, hó, viasz, gipsz, agyag stb. • Szerkesztés, összerakás, egyszerűbb ajándéktárgyak készítése Pl.: termésekből figurák, dobozokból járművek, építmények, ékszerek stb. • Bábkészítés, fejdíszek, álarcok készítése Pl.: fakanálból, különféle anyagokból, fonalakból, különféle minőségű papírokból
Képalakítás	• Udvaron készült nagyméretű rajzok Pl.: aszfaltra-krétával, homokba-botokkal, hóba-lenyomatokkal • Rajz, festés Pl.: Saját fantázia megjelenítése; különböző élmények, cselekvések megjelenítése; mesék, versek, dalok megjelenítése; jeles napok eseményeinek megjelenítése • Képalakítás Pl.: tépéssel, vágással, előre kinyomott formák ragasztásával
Egyre bővülő technikák bemutatása	• Rajzolás, színezés, árnyalás, hátterek készítése • Festés, ujjfestés, különféle nyomatok készítése Pl.: zsinórral, krumplival, dugóval • Díszítéshez, üveg mozaik felragasztásának bemutatása, dekupázs technika bemutatása • Varrás, különböző öltéstípusok gyakorlása: Gombfelvarrás gyakorlása, díszítés szálkihúzással • Mintázások: lufi nyomás, márványozás, fröcskölés, fésülés, karcolás, viaszolás • Szövés-fonás • Origami (hajtogatás)
Folyamatosan bővülő eszközök használata	• Különféle kréták, ollók (sima, cikk-cakk, díszítő) • Különféle formalyukasztók, nyomdák és mintázó kellékek • Különféle ragasztók, papír dekupázs, csiriz, tapétaragasztó

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE:

- Megfelelő módon fogják és vezetik a ceruzát.
- Változatos, egymással kombinálható technikákat alkalmaznak.
- Képesek a valóságot megjeleníteni ábrázolásában.
- Képesek – megfelelő élmények hatására – képzelt helyzeteket, hangulatokat megjeleníteni.
- Ábrázoló tevékenységeikben az arányokat megfelelően alkalmazzák.

- Ismerik a sík és térbeli irányokat.
- Képesek a részletek megfigyelésére és azok sík és térbeli megjelenítésére.
- Törekszenek az esztétikus megjelenítésre.
- Kialakul a gyermeknél az egyéni rajzstílus, megkezdődik az egyéni képalkotás fejlődése.
- Szemmozgásukat tudatosan kontrollálják (szemfixáció).

4.2.4. Mozgás

Célunk: hogy a mozgás a gyermekek örömszerző tevékenységévé váljon, továbbá az egészséges életvitel, a rendszeres testedzés szokásrendszerének kialakulása, természetes mozgásuk, testi képességeik és a szervezet sokoldalú fejlődése, mozgásigényük kielégülése.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Az egészség megóvása, megőrzése, prevenció.
- A természetes mozgáskedv megőrzése.
- Megfelelő, igény szerinti mozgás kielégítése.
- Élményt nyújtó teljes személyiségre ható fejlesztés.
- Öndifferenciálás lehetőségének biztosítása.
- Kondicionális képességek (erő, állóképesség, gyorsaság) fejlesztése.
- Koordinációs képességek (egyensúlyérzék, téri tájékozódás, ügyesség, mozgásérzékelés) fejlesztése.
- Mozgáskultúra fejlesztése.
- A spontán játékban kialakult mozgásos tevékenységek támogatása.
- A teljesítmény és a versenykényszer kerülése.
- A kiemelkedő képességű gyermekeknek a kerületi sportprogramban való részvétel felajánlása.

<u>Az óvoda gyakorlata a beszoktatástól az óvodáskor végéig:</u>

Programunkban a mozgásfejlesztés az aktív nagymozgásoktól kezdve a finommotoros manipulációig mindent magába foglal, és az egész személyiség fejlődését elősegíti. Kedvezően befolyásolja az értelmi és szociális képességek alakulását. A gyermekek napirendjét úgy alakítjuk ki, hogy az egész nap folyamán legyen megfelelő helye, ideje és eszköze a mozgásos tevékenységre. A tevékenység és az eszközök kiválasztásánál figyelembe vesszük a gyermek egyéni szükségletét, képességét és életkori sajátosságát, az aktuális fizikai, pszichikai állapotát és a csoport összetételét. Az alapvető szabályok megtartása, betartása segítik a szociális tanulást.

A tevékenység alapvető szervezeti keretei:

a) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,
b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés
c) szervezett mozgásos tevékenység

Mozgásfejlesztés: spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység

Célunk: Minden gyermek megtalálja fejlettségének, érdeklődésének, temperamentumának megfelelő mozgástevékenységet.

Szervezeti forma, helyszín	Mozgásos tevékenységi formák	Képességek, készségek alakulása
Spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység, a csoport szobában, az óvoda udvarán, kirándulásokon	**Természetes nagymozgások:** Pl.: csúszdázás, bújás, mászás stb.	- Egyensúlyérzék - Testi képességek fejlesztése - Kondicionálás, edzés
	Egyensúlyérzéket fejlesztő játékok: Pl.: egyensúlyozás padon, gerendán, vonalon, gurulás dombról, mókuskerekezés, ugróasztal stb.	- Egyensúlyérzék - Koordinációs képesség - Mozgás feletti tudatos kontroll - Térészlelés, téri tájékozódás
	Szem-kéz, szem-láb koordinációt fejlesztő játékok: Pl.: labdajátékok, célba dobások, ugróiskola stb.	- Szem-kéz, szem-láb koordináció fejlesztése
	Finommotorikát fejlesztő játékok: Pl.: homokozás, rajzolás, gyurmázás, különböző méretű labdákkal való játék, építő játékok stb.	- Értelmi struktúrák, értelmi képességek - Probléma-megoldó képesség - Figyelem koncentráció
	Testséma fejlesztés: Testismeret, testrészre koncentrálás	- Testséma
	Vizuális észlelés fejlesztése: Téri tájékozódás, tér irányok	- Értelmi struktúrák, értelmi képességek - Probléma-megoldó képesség - Figyelem koncentráció
	Verbális fejlesztés - Mozgástapasztalatok bővítése - Vizuális észlelés - Hallásészlelés	- Szociális képességek

IRÁNYÍTOTT, MINDENNAPOS MOZGÁSFEJLESZTÉS ÉS SZERVEZETT MOZGÁSOS TEVÉKENYSÉG

Célunk: az alapvető mozgáskészségek, mozgáskoordináció fejlesztése.

Szervezeti forma, helyszín	Mozgás anyag Mozgásos tevékenységi formák	Fejlesztési feladatok Képességek, készségek alakítása	A fejlesztés, megvalósítás üteme
Irányított, mindennapos mozgásfejlesztés és szervezett mozgásos tevékenység a csoportszobában, a tornatérben, az udvaron	**Nagymozgások fejlesztése:** Járás, futás, ugrás, szökdelés, csúszás, kúszás, mászás, függeszkedés	Én tudat, Mozgás tapasztalatok bővítése	Minden korcsoportban. 3-4-5 éves korban nagyobb hangsúlyt kap
	Egyensúly (statikus-dinamikus) fejlesztés: Állás, járás, szem-kéz; szem-láb koordináció, keresztezett mozgás, ugrás, támasz gyakorlatok, hossztengely körüli gurulás, Szabadidőben: pörgő-forgó, ringatózó, hintázó mozgás, ugróasztal, labdajátékok	Egyensúly érzék Rugalmasság Mozgásészlelés Testi képességek Fizikai erő Gyorsaság Kondicionálás Koordinációs képesség Mozgás feletti tudat és kontroll Térészlelés Téri tájékozódás	Minden korcsoportban. 4-5-6 éves korban nagyobb hangsúlyt kap
	Szem-kéz, szem-láb koordináció fejlesztés: Labdagyakorlatok, dobások, járás-futás, szökdelés-ugrás, mászás-függés	Szem-kéz, szem-láb koordinációs képesség Értelmi struktúrák Fogalomalkotás Probléma-megoldó képesség	Minden korcsoportban. 4-5-6 éves korban nagyobb hangsúlyt kap.
	Finommotoros koordináció fejlesztés: Kéz-kézfej-kéz ujjai láb-lábfej-lábujjai	Finommozgás Figyelem koncentráció Emlékezet (motoros, vizuális, verbális) Testséma	Minden korcsoportban 5-6-7 éves korban nagyobb hangsúlyt kap
	Testséma fejlesztés: ***1. testrészek ismerete:*** - önmaga beazonosítása - meghatározott testrészre koncentrálás - különböző testhelyzetekben a testrészek megérintése, mozgatása - tárgy érintése, különböző testrésszel	Szociális képesség: - viselkedésminták tanulása - társas kapcsolatok (alkalmazkodás, önuralom, együttműködés, tolerancia, siker, kudarc elviselése)	Minden korcsoportban. 5-6-7 éves korban nagyobb hangsúlyt kap.
	2. személyi zóna alakítása - oldaliság - a test jobb- bal zónájának alakítása - test elülső hátulsó zónájának alakítása	Szabálytudat- feladattartás Feladatmegoldó képesség Kreativitás Oldaliság	Minden korcsoportban. 5-6-7 éves korban nagyobb hangsúlyt kap.

Szervezeti forma, helyszín	Mozgás anyag Mozgásos tevékenységi formák	Fejlesztési feladatok Képességek, készségek alakítása	A fejlesztés, megvalósítás üteme
Irányított, mindennapos mozgásfejlesztés és szervezett mozgásos tevékenység a csoportszobában, a tornatérben, az udvaron	**Vizuális észlelés (percepció fejlesztés):** - vizuális ritmus - alaklátás, forma-állandóság - térpercepció- térbeli viszonyok fejlesztése - saját test elhelyezése a térben - irányok - test mozgatása megadott irányban	Vizuális észlelés, memória Gestalt-látás Ritmusérzék Tér- idő- dinamika Hallás észlelés	Minden korcsoportban hangsúlyt kap.
	Vizuális észlelés (percepció fejlesztés): - vizuális ritmus - alaklátás, forma-állandóság - térpercepció- térbeli viszonyok fejlesztése - saját test elhelyezése a térben - irányok - test mozgatása megadott irányban		Minden korcsoportban hangsúlyt kap.
	Keresztcsatornák fejlesztése	Észlelési területek integrációja	5-6-7 éves korban nagyobb hangsúlyt kap.
	Verbális fejlesztés - testrészek, térirányok, mozgatás módja, szakszavak - testrészek ismerete, funkciója, test fogalom	Verbális képességek Szókincsbővítés Mozgásos tapasztalok Nyelvi- szimbolikus leképezés	Minden korcsoportban hangsúlyt kap

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI ÓVODÁS KOR VÉGÉRE:

- Igénylik, és szívesen végzik a mozgásos játékokat.
- Növekszik teljesítő képességük, mozgásuk összerendezettebbé, ügyesebbé, megfelelő ritmusúvá válik.
- Cselekvőképességük gyors, mozgásban kitartóak.
- Fejlődik tér-, idő- és tájékozódó képességük.
- Egyéni és csoportos játékokat játszanak.
- Az óvodapedagógus segítségével megértik az egyszerű vezényszavakat.
- Ügyelnek a szabályok pontos betartására.
- Figyelnek társaikra.

4.2.5. Külső világ tevékeny megismerése

Célunk:
A természethez és a szűkebb lakókörnyezethez való pozitív érzelmi viszonyuk megalapozása.
A szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok, néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményének, a nemzeti, a családi és tárgyi kultúra, valamint a természet értékeinek megismertetése.
A környezetét, természetet szerető, védő gyermek nevelése.
A környezettudatos magatartás alakítása.
A fenntarthatósági szemléletformálás.
A környező világ mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyainak felismertetése, Matematikai tartalmú tapasztalatok gyűjtése játékos formában, illetve spontán módon.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermek tapasztalataira, élményeire támaszkodva életkorának megfelelő új ismeret nyújtása, mely segíti a biztos eligazodásban, tájékozódásban.
- A gyermek már meglévő ismereteinek elmélyítése, rendezése.
- A gyermek személyiség fejlesztése, a képességeik alakítása, tapasztalás, emlékezés, megértés, ítélőképesség, konstruálás területén.
- Önálló véleményalkotásra ösztönzés, a gyermek döntési képességének fejlesztése kortárskapcsolatokban és a környezetalakításban.
- A természethez fűződő pozitív érzelmi viszony alakítása, az élet tiszteletére, a növények, állatok szeretetére nevelés.
- A közösséghez való tartozás élményének megtapasztaltatása, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeinek közvetítése.
- A környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.
- A matematikai érdeklődés felkeltése, a logikus gondolkodás megalapozása.
- A gyermek vegye észre az elemi ok-okozati összefüggéseket és tudja elmondani azokat.
- A matematikai tapasztalatszerzés, a spontán helyzetek kihasználása, valamint a tevékenységekben való alkalmazás lehetőségeinek gazdagítása, problémahelyzetek teremtése.

<u>Az óvoda gyakorlata a beszoktatástól az óvodáskor végéig:</u>

- A környezet megismerése során a lakóhely és környékének sajátosságait vesszük figyelembe. A természeti és társadalmi környezet témái, ezekről szerzett tapasztalatok, ismeretek, az életkor előre haladtával bővülnek és elmélyülnek. Ez teszi lehetővé az alapos megismerést. A valóság bemutatása során elsősorban „látni" tanítjuk meg a gyermeket.
- Folyamatos és alkalmi megfigyelésekkel tesszük lehetővé a számukra, hogy maguk fedezzék fel a közvetlen környezetüket, ösztönözzük őket tapasztalataik megfogalmazására, véleményalkotásra. A lehetőségekhez mérten, amit csak lehet, a helyszínen, a természetben, élőben figyeltetünk és tapasztaltatunk meg a gyermekekkel. A tapasztalatszerzések során gyakorlási lehetőséget biztosítunk a kommunikáció, az

érzelmek feldolgozása, az alkalmazkodás, a problémamegoldás, a véleményalkotás az önértékelés terén.

A természeti környezet megismerése:

Jeles napok az óvodában:

- ✓ Állatok világnapja Október 04.
- ✓ Víz világnapja Március 22.
- ✓ Föld napja Április 22.
- ✓ Madarak és fák napja Május 10.

A témakörök keretében kiemelt helyet kap a növényi és állatvilág, az élőlények védelme, gondozása.

A társadalmi környezet megismerésének területei:

- ✓ Az óvoda és környéke
- ✓ A család
- ✓ Testünk
- ✓ Közlekedés
- ✓ Évszakok
- ✓ Állatok

3-4 évesek

- Minden kisgyermek első, és legfontosabb élménye a családhoz kötődik. Szívesen játszanak a babaszobában, reprodukálják eddig megszerzett élményeiket. Itt adódik a legjobb alkalom e témakör feldolgozására. Kisebb csoportokban, beszédkedvük fokozása mellett rendszerezzük ismereteiket, irányítjuk figyelmüket a családi és tárgyi kultúra értékeire megfelelő hely, idő és eszköz biztosításával.
- A **test** témakörén belül az önmagukon való tájékozódást tartjuk elsődlegesen fontosnak. Páros és csoportos játékokat szervezünk, amelyben felfedezhetik önmagukat, és egymást. Különböző matematikai tartalmú tapasztalatok alapján fedezhetik fel hasonlóságaikat és különbözőségeiket, érzékszerveik fontosságát, megismerkedhetnek gyűjtőfogalmakkal.
- A **közlekedés**t először az udvarról figyeljük, illetve a KRESZ pályán (amelyik tagóvodában van) gyakoroljuk, majd lehetőségeinkhez mérten, kellő számú kísérővel az óvoda körül séta során pontosítjuk a járda és az úttest használatában fellelhető különbséget. Beszélgetéseink során egyszerű következtetések megfogalmazására ösztönözzük őket, illetve, hogy meglévő tapasztalataikat bátran fogalmazzák meg. Felfedezhetik a gyors-lassú, hosszú-rövid, alacsony-magas közötti különbségeket.
- A természeti környezet megismerésére az **évszakok** megfigyelésén keresztül kínálkozik lehetőség. Tapasztalatot szerezhetnek az időjárás és az öltözködés összefüggéseiről, jellemző jegyeiről, az évszakra jellemző gyümölcsökről és zöldségekről. A folyamatos megfigyelések, és a közvetlen tapasztalatszerzés jelen van a változások figyelemmel kisérése során.
- Az **állatok** témakörében az Állatok világnapján foglalkozunk először. Lehetőséget biztosítunk kisebb állatok bemutatására az óvoda udvarán (állatsimogató program szervezése). Az IKT eszközök használata segít abban, hogy a kedvelt állatok élőhelyét, életmódját bemutassuk a gyerekeknek.

4-5 évesek

- A **család** témát folyamatosan bővítjük a családtagok megnevezésével, a családnév, lakáscím tudatosításával. A témában helyet kap a család lakása, a lakás helységei is.
- A **testünk** témakör a kiscsoportos ismeretekre épül. Részeinek megnevezése tovább bővül, ismerkednek az érzékszervekkel és azok funkcióival.
- Tovább bővítjük a gyalogos **közlekedés** szabályait, lehetőségeinkhez mérten, gyakoroljuk is azt, (átkelnek a zebrán és az úttesten). Ismerkednek a közlekedési lámpa fontosságával, és színeinek jelentésével, a személy- és teherszállítással.
- Az **évszakok** megfigyelésén keresztül a meglévő ismeretek elmélyülnek és kiegészülnek. Megjelenik az évszak tábla és az időjárás tábla. Figyelmet fordítunk az egészséges táplálkozás kiemelésére, a zöldségek, gyümölcsök tisztára mosása után történő fogyasztás egészségmegőrző szerepére.
- Az óvoda veteményes/virágos kertje lehetőséget kínál arra, hogy a gyermekek megtapasztalják az elültetéstől, a betakarításig tartó folyamatot, és a kerti munka egymásra épülését.
- Lehetőség szerint tapasztalatot szereznek az **állatok** jellegzetes külső jegyeiről, életmódjáról az óvoda környékén.

6-7 évesek

- A **család** témaköre kiteljesedik a család nevével, tagjaival, (gyerek, szülő, nagyszülő, rokonsági kapcsolatok). Megismerkednek – lehetőség szerint természetes környezetben – néhány jellegzetes foglalkozással (busz- és villamosvezető piaci eladó, rendőr, postás, tanító, orvos, tűzoltó). Beszélgetések alakalmával, a hét napjai megismerése során különbséget tesznek munkanapok, pihenő napok és ünnepnapok között.
- Felfedezik környezetük hagyományait, tárgyi értékeit, olyan tapasztalatok birtokába jutnak, amelyek segítik őket szűkebb környezetükben való eligazodásban.
- Kiemelkedő helyen szerepel a **test** gondozása, azon belül az otthoni tisztálkodás, és a betegségek megelőzése. Már fokozottan hangsúlyozzuk az **egészségünk védelmét**, az orvos gyógyító munkáját, az egészséges táplálkozás fontosságát.
- A gyermekek tapasztalataira, ismereteire építve tovább bővítjük a **közlekedés** témakörét. Közlekedés helye, (úttest, járda, forgalmi jelek). Közvetlen tapasztalatot szereznek a gyalogosok és a járművek viszonyáról. Ismernek szárazföldi, vízi, légi közlekedési eszközöket. A gyermekek az **évszakok** változásai során ismerkednek a hónapok nevével, és tudják a napok nevét, figyelik a napszakokat, és gyakorolják, megnevezik az ehhez kapcsolódó tevékenységi formákat.
- Az **időjárás** változásai, a fények, a színek, a formák szépségei, alapvető tapasztalatokra adnak lehetőséget, a megfigyelések során folyamatos kommunikációra ösztönözzük őket.
- Az **állatok** témaköre kibővül a környezetükben élő állatokkal. Lehetőségeinkhez mérten természetes élőhelyükön figyeljük meg őket.

Környezetünk mennyiségi és formai viszonyai

- A környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatok, ismeretek birtokába jutnak a gyerekek. Szétválogatásokkal, sorba rendezésekkel, mennyiségek

összemérésével, tájékozódással térben és síkban, önálló véleményalkotásra ösztönözve, biztosítjuk döntési képességeik fejlődését kortárskapcsolataikban, és a környezetük alakításában.

- A felfedezés, tudás öröme fokozza a gyermekek akaratát, önbizalmát, ezáltal önfegyelmük is erősödik. Ezek a területek jól szolgálják, a gyermek matematikai érdeklődésének felkeltését, elemi ok-okozat összefüggések felismertetését, nyelvi kultúrájuk fejlődését. A pozitív viszony kialakítása, a problémahelyzetek megoldása, megalapozza a logikus gondolkodásukat.

Környezet védelmére és a fenntarthatósági szemléletformálásra nevelés

Óvodánk kiemelten kezeli a természeti és környezetvédelmi feladatokat, eleget téve a fenntarthatóság pedagógiai követelményének. Óvodás korban a természet megszerettetésére, megbecsülésére, az élő és élettelen környezet gondozására, megóvására, a közvetlen környezetükben lévő világ értékeinek felismerésére és megszeretésére neveljük a gyerekeket.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE:

- Tudja személyi adatait /lakcím, név, szülők neve, testvérek neve,/
- Megnevezi saját testrészeit, érzékszerveit.
- Tudja az évszakok nevét, jellemzőit, a napok nevét, sorrendjét, a napszakokat.
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről.
- Ismeri néhány környezetében lévő épület funkcióját.
- Megnevezi a közlekedés eszközeit, ismeri az alapvető szabályokat.
- Ismeri a színeket.
- Főbb csoportokba helyezi az élőlényeket.
- Ismer néhány növény és állatgondozási műveletet.
- Alakulóban van környezettudatos életvitele.
- Ismer néhány természetvédelemmel kapcsolatos tevékenységet.
- Olyan matematikai tapasztalatok birtokában van, amelyek segítik eligazodását a világban.
- Alakulóban van tér-, sík-, és mennyiségszemlélete.
- Matematikai tartalmú tapasztalatait tevékenységeiben alkalmaz
- Alakul ítélő-, döntési-, véleményalkotási képessége.

4. 2. 6. Munka jellegű tevékenységek

Célunk: Gyermekek sajátítsák el azokat a készségeket és jártasságokat, melyek a társas együttélés fenntartását szolgálják.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A munkajellegű tevékenységek megszerettetése.
- A saját és mások munkájának megbecsülésére nevelés.
- A felelősségérzet és szervezőképesség fejlesztése.
- A kipróbálási vágy sokrétű kielégítése, kezdeményezőkészség formálása.

Az óvoda gyakorlata a beszoktatástól az óvodáskor végéig:

- Az óvodában a munka a gyermek önmagáért és a közösségért örömmel és szívesen végzett tevékenysége, melyet egyedül és csoportosan is végezhet. Mindvégig megőrzi önkéntes és játékos jellegét. A gyermekek utánzási vágyából fakad, hogy a környezetben látott felnőtt munkacselekvéseket játékában utánozza (takarít, mos, mosogat, terít, stb.) Állandó cselekvés közben tapasztalja az őt körülvevő világot, miközben állandóan beszélgetünk és beszéltetjük őket.
- Mindennapjainkban nagyon sok alkalomszerű vagy állandó munka adódik: a játékok javítása-, tisztítása-, készítése, egyéni megbízatások, az udvar-, és teremrendezés, üzenetek teljesítése, ünnepi készülődések, étkezések előkészítése, befejezése. Az ezekbe történő bekapcsolódást folyamatosan ösztönözzük, s erre a szülők figyelmét is felhívjuk, hogy otthon is kérjék ezt.
- Az alkalomszerű munkákba való részvétel lehetőségét már az óvodába lépés pillanatától felkínáljuk, miután felmértük a gyerekek önkiszolgálási szintjét. Gyakoroltatjuk azokat a fogásokat, készségeket, amelyek az egyéb munkafajták elvégzésére alkalmassá teszik. Értékelésünk elismerő, megerősítő, buzdító, egyéni fejlettséghez igazodó, mindig konkrét, reális, személyre szabott.

3-4-5 évesek

- A munkajellegű tevékenységek magukba foglalják az önkiszolgálást, az óvodapedagógusok és más felnőttek vagy társaik segítését, egyszerű kerti munkákat (gereblyézés, avar söprés, öntözés, madáritató feltöltés). A növény és állatgondozást az óvodapedagógusok végzik a gyermekek előtt, mutatva és magyarázva mit, miért csinál.

5-6-7 évesek

- Az egyéni megbízatásokat, az önkéntesen vállalt naposi munkát, a növény és állatgondozást, a kerti munkát jelenti, melybe érdeklődésüktől és fejlettségüktől mérten kapcsolódnak be.
- A **kertészkedés** segíti a gyermeket az alapvető törvényszerűségek felismerésében, a természet élő és élettelen elemei közötti kapcsolat megfigyelésében, és annak megértésében, hogy egyes beavatkozás milyen változást hoz. A közvetlen találkozás az élő természettel lehetőséget ad a környezetet védő, természetbarát szokások kialakítására és gyakorlására. Óvodánkban veteményes, virágos, fűszernövények gondozásába egyaránt bekapcsolódhatnak. Erősíti együttműködési készségüket és mások munkájának megbecsülését. Önállóságra, önbecsülésre nevel, kötelezettségek vállalására és teljesítésére kötelez. A gyermekek közvetítésével igyekszünk formálni a szülők természet-, és környezetbarát szemléletét is.
- A **naposság** vállalásában az önkéntesség dominál. Kiskötények és a gyermekek jelének elhelyezésével igyekszünk már középső csoporttól vonzóvá tenni a tevékenységet. Feladatuk fokozatosan bővül a terítők leterítésétől az eszközök kiosztásán át a kenyér, sütemény, gyümölcskínálásig, valamint az étkezés befejezése utáni elpakolásig. Fontosnak tartjuk a feladatvégzést megelőző alapos előkészítő munkát az óvodapedagógusok és a dajkák részéről, hogy egyértelmű, mindenki számára jól

végezhető cselekvéssor elé állítsuk a gyerekeket. Így jól alakítható kitartásuk, a megkezdett tevékenység befejezésére való igényük, felelősségtudatuk.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE:

- A feladatokat önállóan oldják meg, szívesen segítenek társaiknak és a felnőtteknek.
- Pontosan, igényesen végzik a naposi munkát.
- Örömmel vállalkoznak egyéni és kisebb csoportokban megbízatások teljesítésére.
- Tevékenyen közreműködnek a növények és állatok gondozásában, a kertrendezésben.
- Az eszközöket kellő ügyességgel használják, óvják.

5. AZ ÓVODA SAJÁTOS FELADATAI INKLUZÍV, BEFOGADÓ NEVELÉS – INTEGRÁCIÓ

Az inkluzív nevelés során, a valóságos képességek, és kompetenciák alapján valósul meg a nevelési folyamat. Az elfogadó-befogadó, differenciált bánásmód minden óvodás gyermekre érvényes. E közben figyelembe veszi az általános pedagógiai célrendszert és az egyéni szükségletekhez igazodó fejlesztési célokat.

- Kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igénylő gyermekek óvodai nevelése során intézményünk hosszabbtervű terveket dolgoz ki, és ezeket hatékonyan megvalósítja.
- Az Igazgató a társintézmények bevonásával gondoskodik róla, hogy a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek speciális tanítási-nevelési támogatást kapjanak.
- A szakmai igazgató-helyettes ellenőrzi a nyilvántartásokat, melyek tartalmazzák a kötelező óvodai nevelésből távolmaradó gyermekeket, és aktív magatartást tanúsít a távolmaradás megelőzése érdekében.
- Az óvodapedagógus a kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igénylő gyermekek óvodai nevelése során hosszú távú terveket dolgoz ki, és ezeket hatékonyan megvalósítja. E közben figyelembe veszi az általános pedagógiai célrendszert és az egyéni szükségletekhez igazodó fejlesztési célokat.

5.1. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK

Célunk: A sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános céljainak megvalósítása, a gyermeki személyiség minél teljesebb kibontakozásának elérése.

A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének alapelvei megegyeznek az Óvodai nevelés országos alapprogramjának alapelveivel és kiegészül az Oktatási Hivatal által kiadott Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésének irányelvével
Az alapdokumentumhoz igazodó helyi nevelési programban foglaltak összhangban állnak a sajátos nevelési igénnyel. Az elvárások igazodnak a gyermekek fejlődési üteméhez, fejlesztésük a számukra megfelelő területeken jelenik meg. A fejlesztést minden esetben a gyermek egyéni állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg.

- A sajátos nevelési igény az az állapot, amikor a gyermek egyedi sajátosságai oly mértékben térnek el az általánostól, hogy annak alapján - a lehetséges fejlődés

eléréséhez - sajátos pedagógiai eszközök, módszerek és segédeszközök biztosítása szükséges. A tanulási nehézségekkel küzdő és sajátos nevelési igényű gyermekek megkülönböztetett figyelmet kapnak.

- A sajátos nevelési igény megállapítására a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok és az országos szakértői és rehabilitációs tevékenységet ellátó bizottságok komplex- orvosi, pedagógiai, gyógypedagógiai, pszichológiai vizsgálat alapján kerül sor.
- A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai integrálása a szakértői és rehabilitációs bizottságok által kiállított szakvélemény alapján történik.

Az SNI-s gyermek óvodai nevelésének feladatai

Az óvodapedagógusi attitűdök:

- szociális érzékenység
- empátia
- másság elfogadása
- különbségek kezelésének képessége
- a magas szintű szakmai felkészültség igénye
- a szakemberekkel és a szülőkkel való együttműködés képessége

Az óvodapedagógus faladatai:

- Ismerje a törvényi hátteret, a sajátos nevelési igényű gyermek neveléséről szóló rendeletet.
- Kiemelt figyelmet fordítson a szülőkkel, a családdal történő kapcsolattartásra.
- A gyermek minél jobb megismerése érdekében tájékozódjon a gyermek, otthoni szokásairól.
- A csoportba járó gyermekeket tudatosan készítse fel a fogyatékos gyermek fogadására. A gyermekek természetesebben viszonyulnak az eltérő fejlődésű gyermekekhez, mint a felnőttek. Bennük még nem alakult ki előítélet a fogyatékkal élőkkel szemben.
- A csoportba járó gyermek fogyatékossági típusának megfelelő szakirodalmat tanulmányozza
- A gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait vegye figyelembe.
- A diagnózisban szereplő javaslatokat építse be munkájába.
- Legyen tisztában saját kompetenciájával, tartsa tiszteletben a másik szakember kompetenciáit, kölcsönösen egészítsék ki egymás tevékenységét.
- Differenciáljon, alkalmazzon individuális (egyedi) technikákat, módszereket.
- A különböző nevelési helyzetekben válasszon alternatív megoldásokat.
- A tevékenységek, a fejlesztések során vegye figyelembe a tartalom mennyiségét, mélységét, továbbá a gyermek életkorát, fejlettségi szintjét.
- Készítsen egyéni fejlesztési tervet a kiemelt figyelmet és a különleges bánásmódot igénylő gyermekek számára és ezeket hatékonyan valósítja meg. Mindeközben vegye figyelembe az általános pedagógiai célrendszert és az egyéni szükségletekhez igazodó fejlesztési célokat.
- A gyermekek személyiségének sajátosságait megfelelő módszerekkel, sokoldalúan, elsősorban a játékukon keresztül tárja fel.

- A gyermek sokoldalú harmonikus fejlődésének segítése.
- Az egészséges életmódra szoktatás.
- Egyéni képességek és fejlettségi szint felmérése, majd ennek megfelelően az elérhető legjobb szociális adaptáció és önállóság megteremtése.
- Szociális adaptáció:- szociális (alkalmazkodó készség, akaraterő, önállóságra törekvés, érzelmi élet, együttműködés) és kommunikációs készségek fejlesztése.
- A sztereotip, szociálisan nem megfelelő viselkedések kialakulásának megelőzése, ill. korrekciója.
- Annak felismerése, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek egyes területen kiemelkedő teljesítményre is képesek.
- A gyermek tévesztéseinek elfogadása, arra fejlesztő módon való reagálás.
- Az egész nap folyamán harmóniát, érzelmi biztonságot, kiegyensúlyozott, elfogadó légkört teremtsen.
- A gyermekeket a felnőttek és egymás elfogadására, az egyéni sajátosságok és a másság tiszteletben tartására nevelje.
- A gyermekek egyéni- és kori sajátosságainak ismeretében a munkája során érthetően és a pedagógiai céljainak megfelelően kommunikáljon, különös tekintettel a sajátos nevelési igényű és a beszédértési nehézségekkel küzdő gyermekekre

A pedagógiai munkát segítő alkalmazottak feladatai:

- A sajátos nevelési igényű gyermeket elsősorban, mint gyermeket lássa, szem előtt tartva, hogy minden gyermek fejleszthető.
- A gyermek fogyatékossági típusáról bizonyos alapismereteket szerezzen.
- Fordítson kellő figyelmet a gyermek megismerésére.
- Helyezze előtérbe a gyermek speciális igényeit, hiszen egyéni és különleges bánásmódot igényel.
- Érezze a segítségnyújtás mértékét.
- Segítse a sajátos nevelési igényű gyermek beilleszkedését a csoportba, a többi gyermeket a fogadásra.

5.1.1. Sérülés specifikus feladatok

A. Érzékszervi fogyatékos, látássérült gyermek fejlesztése

Látássérült az a gyermek, akinek látása az ép látás 33%-a vagy annál kevesebb, ill. 10 fokos vagy annál szűkebb a látótere.

E kategória szükségleteiben eltérő csoportokat takar:

- gyengén látó (szemüveggel korrigált visusa az ép látás 10-33% közé esik)
- alig látó (korrigált visusa 0,1 alatti, az ép látás 10%-ánál kevesebb)
- vak (visusa 0)

Gyengén látás mellett különböző részképesség kiesések, beszédhibák, figyelemzavar, hypermotivitás vagy kóros lassúság különböző szenzoros integrációs zavarok (l.: szómagyarázat) és magatartási problémák jelentkezhetnek.

A gyengén-látást, alig látást okozó néhány szembetegség:

- myopia: rövidlátás (mínusz dioptriás szemüveggel korrigálható),

- hypermetropia: távollátás (pozitív dioptriás szemüveggel korrigálható),
- nystagmus: szemtekerezgés, a szemek akarattól független, gyakori vagy állandó mozgása.
- strabismus: kancsalság,

Az óvodapedagógus feladata:

- A megmaradt látás jobb kihasználása - látásnevelés.
- A gyermek mozgásterének alakítása – a tájékozódás tanítása, gyakoroltatása.
- A speciális objektív feltételek biztosítása pl.: a csoportszoba természetes és mesterséges megvilágítása, nagyítók használata, a szemüveg állandó tisztántartása, nagyméretű tárgyak, stb.
- A biztonságos közlekedés beindítása, begyakorlása.
- Engedjük a gyermeket mozogni, hiszen saját testéről, az őt körülvevő téri világról így szerez ismeretet.
- Különös figyelmet fordítunk a gyermek mozgás-látás összehangolására, szem-kéz, szem-láb koordinációra.
- A mozgásában is csak a szükséges segítséget nyújtjuk, és nem többet.
- Először együtt gyakoroljuk a térben való orientálódást, később csak verbális utasítással. Nem engedjük a gyermek mozgáspasszivitásának kialakulását.
- A saját testén való tájékozódás, testrészeinek megismerésére kihasználjuk a mindennapi tisztálkodási, öltözködési tevékenységeket.
- A gyermeket motiváljuk pl.: termények, különböző méretű gombok válogatására, gombolásra, zipzárazásra, cipőkötésre. Ezzel segítjük a finommozgása fejlődését.
- Lehetőség biztosítása a tapintásos érzékelésre és a gyermek élményeinek, tapasztalatainak elmondására.
- A figyelem felhívása a vizuális érzékelésre, beszéljék és magyarázzák meg a dolgok, tárgyak, jelenségek tulajdonságait, jellemzőit.
- A kifinomult hallás előnyeinek kihasználása
- Minden tevékenység beszéddel kisérése

B. Érzékszervi fogyatékos, hallássérült gyermek fejlesztése

A hallássérülés a hangerő, ill. a hangmagasság csökkent, ill. hiányos érzékelésében mutatkozik meg. Megemelkedik a hallásküszöb, azaz az egyén csak a nagyobb hangerejű hangokat hallja meg. A hangerő érzékelése szempontjából a következő kategóriák állíthatók fel:

- 25 – 40 dB enyhe nagyot hallás
- 40 – 60 dB közepes nagyot hallás
- 60 – 90 dB súlyos nagyot hallás
- 90 – 110 dB átmeneti sáv a súlyos nagyot hallás és a siketség között.
- 110 dB felett siketség

Hallásvizsgálat során audiológiai szakrendelésen a hallásküszöb regisztrálása audiogrammon történik. A hangokat a hallókészülék felerősítve juttatja a fülhöz. A megfelelően kiválasztott és beállított hallókészülékkel ellátott nagyot halló gyermeknél (30-90 dB) általában megindul a természetes beszédfejlődés. A beszédfelfogásban elsősorban a megmaradt hallásra, ill. a szájról

olvasásra támaszkodik a gyermek.
A hallássérülés legsúlyosabban a beszédet és a nyelv kialakulását, kibontakozását érinti. Torzul a kiejtés, a szókincs a hallássérülés fokával fordított arányban áll, gyakoriak a grammatikai hibák.

Az óvodapedagógus feladata:

- A gyermekkel szembe fordulva és az artikuláltabban, lassabban beszéljen,
- Mozgástevékenység során az egyensúlyfejlesztésre fektessen nagyobb hangsúlyt.
- A tornagyakorlatokat párhuzamosan mutassa és verbálisan is közölje.
- Legyen beszédmodell – minta a gyermek számára.
- Türelemmel hallgassa végig a gyermek mondanivalóját.
- A szavakat, kijelentéseket, egyszerű mondatokat azonosítsa képekkel.
- Gyakoroltassa a képolvasást a gyermekkel.
- Tanítson egyszerű nyelvtörőket.
- Használjon metakommunikációs és non-verbális jelzéseket.
- Győződjön meg mindig arról, hogy a gyermek jól hallotta, ill. értette az elhangzott feladatot.
- Minél több alkalmat teremtsen az éneklésre, ritmusfejlesztésre, zenehallgatásra.
- Játsszanak a magas-mély hangok, zörejek felismerésével.
- Dalos játékok, (bújócska hangadással) segítségével spontán fejleszthető az irányhallás.

C. A beszédfogyatékos gyermek fejlesztése

Az emberi érintkezés leggyakoribb formája a kommunikáció, a beszéd. A beszéd- vagy nyelvi zavarral küzdő gyermek a mindennapi kommunikáció során kudarcot élhet meg. A nehézségek miatt másodlagos pszichés tünetek (pl.: magatartás zavar) is előfordulhatnak. A sérült beszédfejlődés befolyásolhatja a gondolkodás, az ismeretszerzés minőségét, tanulási zavart is kiválthat.

A beszédbeli akadályok csoportosítása:
A beszéd és nyelvi fejlődés zavarai:

- ✓ Megkésett beszédfejlődés ép értelem és ép érzékszervek megléte mellett csak 3 éves kora után kezd el beszélni.
- ✓ Diszfázia: a beszéd fejlődésének zavara, több hanghiba, szegényes szókincs.
- ✓ Súlyos beszédészlelési és beszédmegértési zavar.

Az artikuláció zavarai:

- ✓ Diszlália: pöszeség, a beszédhangok ejtésének, tisztaságának zavara
- ✓ Orrhangzós beszéd.
- ✓ Dizartria: a beszédben résztvevő izmok működési zavara következtében kialakuló probléma.

A beszéd folyamatosságának zavarai:

- ✓ Dadogás
- ✓ Hadarás

A hangadás rendellenessége:

✓ Diszfónia: rekedt, fátyolos hang.

A kialakult beszéd zavara:

✓ Mutizmus: teljes beszédképtelenség.
✓ Elektiv mutizmus: helyhez kötött beszédképtelenség (pl.: óvoda).

Az olvasás- és írásteljesítmény zavarai:

- Diszlexia: az olvasás zavara.
- Diszgráfia: az írás, helyesírás zavara.

Az óvodapedagógus feladata:

- Tisztán, jól artikulálva, megfelelő tempóban kell a gyermekhez beszélni.
- A közlései legyenek rövidek, érthetőek, tömör kérések, utasítások.
- Motiválja a gyermek beszédkedvét, ezzel együtt a gyermek beszédfogyatékosságából eredő hátrányok miatti kirekesztettséget csökkentse.
- Bizalommal, őszinte odafigyeléssel forduljon a gyermek felé, így erősítheti önbizalmát és alakíthatja pozitív énképét.
- A gyermeket juttassa sikerélményhez, és olyan képességeket emeljen ki, amiben a gyermek kiemelkedő, olyan vagy jobb, mint társai.
- A helytelen artikuláció, a nehezen érhető beszéd miatt nehezebb a gyermek beilleszkedése a közösségbe, ezért segítse a gyermek társas kapcsolatának alakulását.

D. Értelmi fogyatékos gyermek fejlesztése

Többféle meghatározás létezik az értelmi fogyatékos gyermek jellemzésére. Legáltalánosabb az un. „Budapest vizsgálatban" megfogalmazott definíció. „Az értelmi fogyatékosság a központi idegrendszer fejlődését befolyásoló örökletes és / vagy környezeti hatások eredőjeként alakul ki, amelynek következtében az általános értelmi képesség az adott népesség átlagától – az első életévektől kezdve – számottevően elmarad, és amely miatt az önálló életvezetés jelentősen akadályozott." (Czeizel – Lányiné – Rátai, 1978.)

Az értelmi fogyatékosság körében:

✓ a tanulásban akadályozottak
✓ az értelmileg akadályozottak

A tanulásban akadályozottak csoportját az enyhén értelmi fogyatékosnak minősített, valamint az általános iskolában tanulási problémákkal küszködő gyermek együttesen alkotja. Az okok nemcsak a gyermek biológiai, pszichológiai adottságaiban keresendők, hanem gyakran a családi, iskolai, szociális-kulturális környezet kedvezőtlen hatásaiban.

Az értelmileg akadályozott gyermeknél a fejlődés korai szakaszában már érzékelhető:

✓ a meglassúbbodott fejlődési ütem,
✓ motiváció szegénység, sivárság (az aktivizáció gyenge),
✓ mozgás és/vagy a beszéd fejlődés a kori elvárástól elmarad,
✓ a megismerő funkciók késleltetettek,
✓ az én tudat megkésett, hiányos,

Fontos e gyermek esetében is a korai felismerés és fejlesztés.
Alapelv, hogy kis lépésekben, cselekvésbe ágyazott gondolkodással, kellő időt, alkalmat kell biztosítani a hatékony fejlesztéshez. A tanulásban akadályozottság legtöbbször a tankötelesség, az óvodáskor utolsó harmadában merül fel. Főképpen az alapkészségek területén tapasztalható lemaradás, eltérés.

Az óvodapedagógus feladata:

- Egyéni, mikro -, makro - csoportos fejlesztési formát is tervezzen.
- Feltétlenül vegye figyelembe a fejlődési tempó lelassúbbodását, a fejlődés egyenetlenségét.
- Adjon elég időt a mozgásformák begyakorlására.
- Használja ki, hogy az értelmi fogyatékos gyermek is szereti a mondókás, énekes, utánzó játékokat, mellyel jól gyakorolható a helyes mozgásritmus.
- Énekkel, mondókával játékosan fejlessze a gyermek tájékozódását a térben. (Mackó, mackó ugorjál ...).
- Szókincsbővítés céljából kapcsolhat a szóhoz konkrét tárgyat, képet, rajzot.
- Beszéde legyen artikulált, érthető, rövid. Győződjön meg arról, hogy a gyermek megértette-e a mondanivalóját.
- Mondóka, vers tanulásánál használjon előhívó képeket.

E. A mozgásszervi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermek fejlesztése

A mozgásszervi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermeknél a mozgás-szervrendszer veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és a szocializáció. A különleges gondozási igényt meghatározza a károsodás keletkezésének ideje, formája, mértéke és területe.
A mozgáskorlátozottsághoz társulhatnak beszédzavarok, kommunikációs problémák.
A szókincs szegényesebb lehet, a különböző kognitív funkciók érintettsége akadályozhatja versek, mondókák megtanulását, a mozgászavarok hatással lehetnek a nonverbális kommunikációra.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A mozgásszervi fogyatékos (mozgáskorlátozott és halmozottan fogyatékos - mozgáskorlátozott) gyermek óvodai nevelése során kiemelt feladat a mozgásos akadályozottságból eredő hátrányok csökkentése, megszüntetése, a speciális, egyénre szabott eszközök használatának kipróbálása, megtanítása, s ezek segítségével a tágabb és szűkebb környezet minél sokrétűbb megismertetése, és ily módon az életkornak megfelelő tapasztalatok megszereztetése, a megtanult mozgás alkalmazására nevelés.
- Az óvodában biztosítjuk a gyermek állapotához igazodó megfelelő mozgás- és életteret (az ehhez szükséges akadálymentes környezetet, sajátos technikaieszközöket, például lejtő, kapaszkodó), mindig szem előtt tartva az önállóságra nevelés elvét.
- Az egészségügyi és pedagógiai célú habilitáció, rehabilitáció és terápia feladatait, valamint a mozgásnevelést az óvodai foglalkozások körébe beépítjük. Az elsajátított mozgásminták rögzítése, a szükséges korrekciós helyzetek alkalmaztatása a napirend

egészét átszövő feladat.

- Az életkori sajátosságoknak megfelelő tartási és mozgási funkciók segítése, a hely- és helyzetváltoztatás és a manipuláció javítása a nagy- és finommozgások célirányos fejlesztésével, az írás megalapozását célzó egyéb fejlesztésekkel.
- Hangsúlyos a különböző önellátást, önkiszolgálást, helyváltoztatást segítő-támogató eszközök szükség szerinti használatának kialakítása. A meglévő funkcióknak, a család igényeinek megfelelően és velük együttműködve zajlik az önellátási funkciók fejlesztése, az életkornak megfelelő mindennapos tevékenykedtetés. A sérülés függvényében kapcsolatot tartunk az egészségüggyel pl. inkontinencia kérdésének megoldásában.
- Szükség esetén a játékhoz használt teret átalakítjuk, a játéktevékenység egészét, esetleg egyes részeit adaptáljuk. Az egyes tevékenységek során nagy hangsúlyt fektetünk a mozgáskorlátozott gyermek aktív szerepére, bekapcsolódására.
- A mozgáskorlátozott gyermek bevonása minden nyelvi és kommunikációs képesség fejlesztését célzó tevékenységbe, szükség esetén sajátos fejlesztési célok kitűzése, esetleg a logopédussal való együttműködés.
- Segítjük a kézfunkciót és a manipulatív tevékenységek segítését célzó megfelelő testhelyzet megtalálását, a kóros izomfokozódások, együttmozgások leépítését. Szükség esetén biztosítjuk adaptált eszközök használatát, esetleg az eszközök rögzítését, ezáltal a finommotorika és a grafomotoros képességek célirányos fejlesztését.
- Minden tevékenység során kiemelt feladatunk a tapasztalatszerzés biztosítása, a cselekvéses ismeretszerzés lehetőségének megteremtése. Alkalmat adunk a minél sokrétűbb, mozgásos tapasztalatszerzésre, fejlesztjük a kognitív funkciókat, a különböző észlelési területeket, a figyelmet, az emlékezetet, a téri tájékozódást stb.
- A halmozottan sérült mozgáskorlátozott gyermekek esetében a mozgáskorlátozottságon kívül még más - érzékszervi, beszéd- vagy értelmi sérülés - is bővíti a fejlesztés lehetőségét. Fejlesztésük döntően a mozgáskorlátozottak pedagógiája és a társuló fogyatékosság gyógypedagógiai módszereinek kombinációival történik.

F. Autizmus /pervazív fejlődési zavarral küzdő gyermek fejlesztése

Az autizmus olyan pervazív (átható) fejlődési zavar, amelyben a következő három területen jelenik meg minőségi károsodás:

- ✓ kommunikáció,
- ✓ szociális viselkedés
- ✓ rugalmas viselkedésszervezés területe

Az óvodai élet megszervezésének elvei:

Személyi feltételek:

- ➢ A gyermek fejlesztését az óvodapedagógus végzi, szoros együttműködésben a fogyatékosság típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező utazó gyógypedagógussal valamint a gyógypedagógiai asszisztenssel, a logopédussal és az óvoda teljes testületével, team munkában.
- ➢ Az óvodapedagógus a fejlesztést egyéni fejlesztési terv alapján végzi.

Tárgyi feltételek:

- A szociális és kommunikációs készségek sérülése, valamint a tevékenységek megszervezésének nehézsége miatt a világ kaotikus, átláthatatlan számukra. Ahhoz, hogy megteremtsük a biztonságos hátteret, átláthatóvá kell tennünk számukra a környezetet, amelyet a tér, és idő szervezésével, vizuális segítségekkel érhetünk el
- Óvodánkban lehetőség van egyéni fejlesztő szoba használatára is, melyet a gyógypedagógus és a pedagógiai asszisztens szükség szerint igénybe vehet.
- A sikeres integrációhoz szükséges a gyermek speciális igényeihez alkalmazkodó autizmus specifikus eszköz- és módszertár.

Eszköztár részei:

- ✓ Napirend: Személyre szabott, a gyermek képességeitől függően – tárgyas, fényképes, képes.
- ✓ Vizuális támogatás eszközei – zsetonok, fényképek, hely és idő strukturálásának eszközei.
- ✓ Folyamatábrák, folyamatleírások – tevékenységek megszervezéséhez
- ✓ Szabadidő megszervezéséhez szükséges eszközök – dobozba szervezett játékok, szabadidőtábla.
- ✓ Az önálló munkavégzés fejlesztésének eszközei – egy és többlépéses feladatok.
- ✓ Rajzolt viselkedési szabályok.
- ✓ Kommunikációs készségeket fejlesztő eszközök – PECS – képkártya csere módszere.
- ✓ Kommunikációs napló, füzet.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Az autizmussal élő gyermekek elemi adaptív viselkedések kialakítása a következő területeken:
  - ✓ szociális, kommunikációs készségek célzott fejlesztése,
  - ✓ az autizmusból és a társuló fogyatékosságokból eredő fejlődési elmaradások lehetséges célirányos kompenzálása,
  - ✓ a sztereotíp, szociálisan nem megfelelő viselkedések kialakulásának megelőzése, illetve korrekciója,
  - ✓ a fogyatékosság specifikus, protetikus, augmentatív környezet, eszközök, módszerek és szokásrendszer kialakítása és használatának elsajátítása.
- Az autizmussal élő gyermek, elemi szintű önkiszolgálási készségeinek egyéni módon és ütemben történő fejlesztésének segítése.
- A rendszeresség és időbeniség biztosítása.
- Az autizmussal élő gyermek képességszintjének megfelelő szociális viselkedés, illetve az azt megalapozó elemi készségek fejlesztése, tanítása.
- Kognitív és viselkedésterápiás eljárások feltételeinek a biztosítása.
- Az autizmussal élő gyermek fejlesztése, gyógypedagógus irányítása mellett a következő területet érinti:
  - ✓ Taníthatóságot, irányíthatóságot megalapozó szociális készségek: más személyek jelenlétének, a pedagógus segítségének az elfogadása, a csoport szokásrendszerének az elfogadása, az utánzási készség fejlesztése.
  - ✓ Önmagáról való tudás tanítása: személyi adatok tanítása, saját külső tulajdonságok

tanítása, elemi élménymegosztás tanítása, megszokott tevékenységek felsorolása.

- ✓ Kapcsolatteremtés és fenntartás: a metakommunikáció megértésének és használatának fejlesztése, ismerős személyek felismerése, szociális rutinok megtanítása, információcsere és szociális helyzetek szabályainak tanítása.

A fejlesztésben alkalmazott módszert a gyermek egyéni állapotából fakadóan a gyógypedagógus határozza meg.

- ➢ A fejlesztés lehet, egyéni, csoportos, előre megtervezett többszemélyes helyzetben. Az autizmussal élő gyermek kommunikációs készségének fejlesztése a gyógypedagógus által összeállított fejlesztési terv alapján történik, annak érdekében, hogy a gyermek komplexebb kommunikációs kompetenciára tegyen szert. Kommunikációja váljon funkcionálisabbá, rugalmasabbá, tartalmilag, térben és aszociális környezetet érintően bővüljön. Feladatunk, hogy a gyermek érthető információt kapjon arról, hogy mikor mit kell, vagy lehet tenni, hol történik az adott tevékenység, hogyan kell egy tevékenységet elkezdeni, illetve befejezni, milyen eszközöket és hogyan használhat hozzá.

5.2. BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI, TANULÁSI NEHÉZSÉGEKKEL KÜZDŐ GYERMEKEK

A sajátos nevelési igényű gyermekek e csoportját a különböző súlyosságú és komplexitású- az ismeretelsajátítást, a tanulást, az önirányítás képességeinek fejlődését nehezítő- részképesség-zavarok, vagy azok halmozott előfordulása jellemzi. Ezen képességek eltérő fejlődése a sikeres beilleszkedést, az iskolába lépésre való felkészülési folyamatot késleltetheti. Ezek a gyerekek az átlagnál nehezebben viselik a váratlan zajokat, a várakozás és a kivárás okozta feszültségeket. Nyugtalanabbak, aktivációs szintjüket erősebb ingadozás jellemzi. Fokozottabban igénylik a szabályokat, az egyes tevékenységeket meghatározó állandó kereteket. Kiemelten fontos számukra a dicséret, a pozitív visszajelzés, a sikeres teljesítmények megerősítése.

Tanulási problémákkal küzdő gyermekek

- **tanulási nehézséggel küzdők** (például: lassú, motiválatlan, hosszabb betegség miatt lemaradó, családi, szociális, kulturális, nyelvi hátrányok)
- **tanulási zavarral küzdők** (például: diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, figyelemzavar, súlyosabb beszédhiba)

Tanulási zavarról akkor beszélhetünk, ha a gyermeknél egy képesség terület működésében tartós és súlyos problémák jelentkeznek. Különösen a tanulás egyes részterületein.

- ✓ Diszlexia - olvasás,
- ✓ Diszgráfia – írás,
- ✓ Diszkalkulia – számolás,
- ✓ Figyelem zavar

Óvodai szinten a veszélyeztetettség korai felismerése és megelőzése lényeges.

A leggyakrabban előforduló ***diszlexia*** veszélyeztetettségre jellemző tünetek óvodás korban:

- ✓ Motoros ügyetlenség,
- ✓ Megkésett beszédfejlődés,
- ✓ Beszéd helyett a vizuális és mozgásos kifejezések használata

- ✓ A nyelvi megértéshez kötött feladatmegoldás lassabb, mint a nem nyelvi.
- ✓ A tárgyak és helyzetek felismerése szokatlan módon alakul ki.
- ✓ A nyelvi játékok elutasítása, mese, vers kerülése, a nyelvi tudatosságban fejlődési lemaradás (rím, alliteráció).
- ✓ Gyakoriak a makacs, nehezen javítható beszédhibák.
- ✓ A motoros ügyetlenség, iránytévesztés, esetleg egyensúlyi zavarok feltűnőek lehetnek.
- ✓ A tér-és időbeli viszonyok megítélésének zavarai (bal-jobb, lent-fent, korán-későn, tegnap-holnap, hónapok-napok).

A ***diszgráfia*** (írás-helyesírási zavar) veszélyeztetettség egyik jellegzetes problémája motoros és vizuo-motoros (látás, mozgás zavar) természetű. A finommotorika fejletlensége a nagymozgások vezérlésének zavara (vonalvezetés, görcsös kéztartás) és a szenzomotoros koordinációk (l.: szómagyarázat) zavara.

A ***diszkalkulia*** a matematikai fogalmak, műveletek és technikák elsajátításában és alkalmazásában kifejezésre jutó akadályozottságot jelent.

A ***figyelemzavar*** esetében a gyermek figyelme elkalandozik, könnyen elterelhető.

A ***tanulási zavarral küzdő gyermek*** személyisége és viselkedése:

- ✓ A gyermek a viselkedését nem képes a szociális követelménynek megfelelően szabályozni,
- ✓ Alacsony a toleranciaszintje,
- ✓ Gyenge a tanulási érdeklődése,
- ✓ Nem megfelelő a megismerő aktivitás szintje,
- ✓ Hibás az önértékelése,
- ✓ Szorongó,
- ✓ Érzelmileg labilis,
- ✓ Nehezített a társas beilleszkedése, kapcsolódása,

Célunk: A gyermekek differenciált felzárkóztatása, a hátrányok csökkentése.

Az óvodapedagógus feladata:

- A részképesség- zavarok korrekciója, kompenzálása, szakmai módszerek alkalmazása a gyógypedagógus iránymutatása alapján.
- A szülő aktív bevonása a fejlesztésbe, nevelőpartnerként való megnyerése
- Megelőzni a teljesítménykudarcokra épülő másodlagos zavarok, inadaptív viselkedés kialakulását.
- Az eredményes iskolai előmenetelhez szükséges készültség megalapozása.
- Egyénre szabott, konkrét feladatokkal differenciált fejlesztés.
- A családi nevelés hiányosságaiból adódó hátrányok csökkentése, kiegészítő, pótló nevelés alkalmazásával.
- A nevelési ártalmak ellensúlyozása.
- A társ óvodapedagógusok és a nevelés, oktatást közvetlen segítő alkalmazottak munkájának összehangolása a gyermek érdekében – pozitív reális énképének kialakításában.
- Együttműködés a kerületi jelzőrendszer megfelelő tagjaival, intézményeivel.

Az óvoda gyakorlata a beszoktatástól az óvodáskor végéig:

- A felzárkóztatás a differenciált egyéni fejlesztés a fokozatosság módszereivel, elsősorban fejlesztő játékban és egyéb tevékenységben játékosan zajlik az elmaradástól függően. Ettől eltér a logopédiai és pszichológiai fejlesztés, amely rendszeres. A lemaradás mértékétől függően ütemezett alkalmakkal – főként nagycsoportban, az értékelés folyamatos.

  A felzárkóztatást végzi:
  - ✓ óvodapedagógus
  - ✓ fejlesztőpedagógus
  - ✓ logopédus
  - ✓ pszichológus
- A gyermek fejlődését az óvodapedagógus végzi, szoros együttműködésben a részképesség-zavar típusához igazodó, szakképzettséggel rendelkező utazó gyógypedagógussal és az óvoda teljes testületével, team munkában.
- Az óvodapedagógus a fejlesztést egyéni fejlesztési terv alapján végzi.
- A fejlesztés az óvoda kötelező eszközjegyzékében szereplőkön kívül a gyógypedagógus által meghatározott eszközökkel történik. Ezen eszközöket folyamatosan bővítjük a gyermekekkel foglalkozó gyógypedagógus ajánlásának megfelelően. Számukra is biztosított az egyéni fejlesztési szoba, illetve az ott megtalálható eszközök.

  Nevelési alapelvek:
  - ✓ Messzemenően építünk a gyermekek érzelmi, belső motivációjára.
  - ✓ Az óvodai nevelés egész időtartamára elosztott, folyamatos következetes alkalmazás.
  - ✓ A különbözőség elfogadására nevelés.
  - ✓ A megfelelő pozitív nevelői beállítódás.
  - ✓ Képzéseken, tanfolyamokon való aktív részvétel, tapasztalatok átadása az óvoda dolgozóinak.
  - ✓ A korai fejlesztésben való együttműködés a szakszolgálatokkal és szakemberekkel.

Magatartászavarok miatt problémás gyermekek

- **visszahúzódó** (regresszív) és depresszív viselkedésű gyermekek (félénk, csendes, visszahúzódó stb.) Eredményhez vezethet a csoportos és a párban folyó munka, a testre szabott differenciált egyéni munka, motiválás stb.
- **ellenséges** (agresszív) és inkonzekvens viselkedésű gyermekek (engedetlen, kötekedő, támadó, hiperaktív stb.) Inkább egyéni feladattal köthető le, fontos a velük megbeszélt egyéni vállalások, követelmények következetes számonkérése az eredmények, pozitívumok kiemelése, megerősítése mindkét típust motiválja, segítheti a beilleszkedést, a társak általi elfogadás.

A viselkedés rendellenességére nincs a definíciókban egység. Találkozhatunk: beilleszkedési zavar, alkalmazkodási zavar, nehezen nevelhető gyermek, magatartás zavar, viselkedés zavar, hiperaktív elnevezésekkel. Ez a gyermek képtelen az elfogadott norma, szabályrendszerhez illeszkedni, szocializációja sérült, mely a személyiségfejlődés irányát negatívan befolyásolja.

Az óvodapedagógus feladata:

- Az óvodapedagógus igyekezzen a gyermek figyelmét huzamosabb ideig fenntartani.
- Elengedhetetlen dolog a gyermek képességeinek, érdeklődésének terhelhetőségének megismerése, ebben segítséget adhat az őt ismerő más szakember.
- A gyermek alkalmazkodását úgy segítse, hogy megtapasztalja milyen a gyermek viselkedése konfliktusos helyzetben, szociális szituációkban. Milyen megnyilvánulásokat mutat siker vagy kudarc esetén.
- Közösen hozzanak létre elfogadott szabályokat. Fektessék le, a szabályok megszegése milyen következményekkel jár. Az óvodapedagógus magyarázza meg mi a jó és mi a rossz.
- A gyermek szocio-kultúrális környezetét ismerje meg.
- Beszélgessen a szülőkkel a nevelési problémákról, keressék közösen az okot és próbálják együtt megoldani.
- A viselkedészavart mutató gyermek sok negatív visszajelzést kap, ezért feltétlenül segítse a reális én-kép alakításában. Éreztesse a gyermekkel, hogy szereti, elfogadja.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére nem határozhatók meg, mindenkor a sajátos nevelési igény specifikussága a gyermek mentális képességei és fejlődési üteme közösen alakítják a képet.
- Célunkat akkor értük el, ha ezen gyermekeink beilleszkedtek a közösségbe, önmagukhoz mért fejlődésük kimutatható és ezáltal integrált iskolai oktatásban vehetnek részt.

5.3. TEHETSÉGÍGÉRETES GYERMEKEK

A kiemelten tehetségígéretes gyermekek nevelési alapelvei megegyeznek a beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő gyermekeknél megfogalmazottakkal.

A csoportokban történő tehetséggondozást minden óvodapedagógus feladata, a jobb képességű vagy valamely területen tehetségígéretes gyermekek külön gondozására odafigyelünk, a nevelőmunka során egyéni bánásmódban részesülnek.

A csoportokban az óvodapedagógusok kiscsoporttól figyelemmel kísérik a kiemelkedő képességek felbukkanását. Ennek nyomon követését a fejlődési naplóban rögzítjük. A csoportban történő tehetséggondozás tartalmi elemei az egyes tevékenységi formáknál került kifejtésre.

Célunk: A gyermekek kimagasló adottságainak és motiváltságának a megfelelő területen történő kibontakoztatása.

A tehetségígéret felismerés általános szempontjai:

- Óvodapedagógusi jellemzés
- Szülői jellemzés
- A gyermek motiváltsága, érdeklődési köre
- A gyermek személyisége
- A gyermek speciális képességeinek szintje

Az óvodapedagógus feladata:

- A tehetségígéretek felismerése az intellektuális, a művészi, a pszichomotoros és a szociális területeken.
- A tehetségígéretek fejlesztése az elkülönítés, gazdagítás, dúsítás módszerével.
- Ösztönözni intellektusát, kreativitását – felhasználni azokat az egész csoport érdeklődésének fejlesztésére.
- Beiskolázásnál, iskolaválasztásnál a szülők figyelmének felhívása gyermekük potenciális erősségeire.

5.4. GYERMEKVÉDELEM

A gyermekvédelem védő-óvó funkciója a 3-7 éves korú gyermekek életkori kiszolgáltatottsága miatt minden óvodás gyermekre figyelemmel van. Az óvoda a gyermekvédelem egyik legfontosabb „jelző intézménye", ahol a gyermekek a nap, jelentős részét töltik. A gyermekek családjaikkal, környezetükkel a kapcsolat folyamatos.
A gyermekek jogairól szóló, és a gyermekvédelmi törvényt alapul véve óvodánkban olyan pedagógiai tevékenységet folytatunk, amely kizárja, hogy bármelyik óvodásunk bármilyen oknál fogva hátrányos, vagy megkülönböztetett helyzetbe kerüljön.
Munkánk során a gyerekek mindenekfelett álló érdekét tartjuk szem előtt.
A gyermekvédelmi munka a gyermekek ellátása során áthatja a mindennapjainkat.

A gyermekvédelem célja:

- **A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése.**
- **A veszélyeztetettség, hátrányos helyzet korai felismerése, okainak feltárása.**
- **A károsító tényezők enyhítésében, megszüntetésében való segítségnyújtás.**
- **Halmozottan hátrányos helyzet megállapítása.**
- **A szociálisan hátrányos helyzetben lévők felzárkóztatása.**
- **A gyermek biztonságérzetének kialakítása, megszilárdítása.**

A gyermekvédelem feladata:

- A gyermek személyiségi jogainak tiszteletben tartása.
- A testi-, érzelmi-, értelmi-, szociális fejlődés feltételeinek megteremtése a biztonságos, egészséges, derűs környezet biztosításával.
- A gyermek családi hátterének, környezetének megismerése, feltérképezése családlátogatás alkalmával (új gyermekeknél). szokások, sajátosságok figyelembe vétele.
- A hátrányos és veszélyeztetett helyzetű gyermek kiszűrése.
- A gyermeket veszélyeztető körülmények megelőzése segítőkész odafigyeléssel, türelemmel, szeretettel.
- Ok feltárás: az információk összegyűjtésével, értékelésével (óvodapedagógus, tagintézmény-igazgató).
- Csökkentés, megszüntetés – a legjobb megoldás megkeresésével, alkalmazásával. A megoldás sikerének utólagos értékelése.

- A gyermek beilleszkedésének segítése a baráti kapcsolatok támogatásával, a másság elfogadásával.
- A veszélyforrások elkerülése, szokások, szabályok kialakításával és azok betartatásával.
- A gyermekek toleranciára való nevelése.
- Segítőszándékú együttműködés a szülőkkel, családhoz illesztett megoldások keresése.
- Felvilágosító, tájékoztató jellegű programok szervezése.
- Rendszeres egészségügyi felügyelet.
- Logopédiai szűrés -logopédiai kezelés
- A gyermek képességének figyelembevételével a beiskolázás segítése
- Bántalmazás, erőszak jeleinek, nyomainak felismerése után a Kispesti Szociális Szolgáltató Centrumhoz fordulunk az ügy megfelelő kezelése és az orvoslás érdekében.
- Fokozott figyelmet fordítunk a táplálékallergiás, SNI –s a hátrányos helyzetű, a tehetséges, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő, ill. a migráns gyermekekre.
- Intézményünk támogató rendszert működtet, kapcsolatot tart fenn a szakmai támogató hálózattal.

Gyermekvédelmi gondoskodást igénylő körülmények: (Gyvt. 67/A. §-a értelmében)

- ***A hátrányos helyzetű (HH)*** az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmény közül **egy** fennáll:
  - ✓ a szülő, a családba fogadó gyám (a továbbiakban: gyám) iskolai végzettsége alacsony; legfeljebb alapfokú végzettség (8 általános);
  - ✓ a szülő, gyám alacsony foglalkoztatottsága;
  - ✓ az elégtelen lakáskörülmények;
  - ✓ a nevelésbe vétel

- ***Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (HHH)*** az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében a fenti három körülmény közül (alacsony iskolai végzettség, alacsony foglalkoztatottság, elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény) legalább kettő fennáll

- ***A veszélyeztetett gyermek***

A veszélyeztetettség olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (1997.évi XXXI. tv. /A gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 5.§ n.)

Veszélyeztetett helyzet:

- ✓ Alacsonyfokú veszélyeztető magatartás.
- ✓ Mérsékelten súlyos veszélyeztető magatartás.
- ✓ Nagyon súlyos veszélyeztető magatartás.
- ✓ Életveszélyes veszélyeztetettség.

Veszélyeztetettség okai:

- ✓ Környezeti ok: család, család szerkezet, nevelési hiányosságok, erkölcsi fejlődést veszélyeztető környezet, lakásviszonyok.
- ✓ Gyermek személyiségében mutatkozó ok.
- ✓ Anyagi ok.
- ✓ Egészségügyi ok.
- ✓ Egyéb ok.

A gyermekvédelmi tevékenység tartalma, szervezeti formái, módszerei:

- ➢ A gyermekvédelem minden pedagógus feladata.
- ➢ A gyermekvédelmi feladatokat az éves munkaterv tartalmazza. A gyermekvédelmi helyzetek pontos felismerése, kezelése tőlünk nagy tapintatot, a szülők felé fordulásban empátiás készséget, meggyőző és megértő magatartást kíván.
- ➢ Elsőként pedagógiai eszközökkel igyekszünk segíteni, ha ez nem célravezető, akkor irányítjuk szakszolgálathoz a szülőt.
- ➢ Alapos megfigyelés, konzultálás alapján tesszük meg azokat a pedagógiai, szociális vagy egyéb intézkedéseket, amelyet az adott eset megkíván.

A gyermekvédelmi munka folyamata:

- ➢ A gyermek állapotának feljegyzése probléma észlelése esetén: A fejlődésben bekövetkezett változások leírása.
- ➢ A szakszolgálat dolgozóival folyamatos konzultáció megszervezése.
- ➢ Beiskolázás segítése.

Az igazgató feladata:

- A munkáját segítő intézményekkel kapcsolattartás – jelzőrendszerbe dolgozó szakemberek együttműködése.
- A gyermekvédelmi munka megtervezése az adott nevelési évre.
- SNI, HH, HHH és veszélyeztetett gyermekek nyilvántartása, nyomon követése.
- Az integrált óvodai nevelés személyi, tárgyi feltételeinek biztosítása.
- A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek óvodába kerülésének elősegítése.

A tagintézmény-igazgató feladata:

- A munkáját segítő intézményekkel kapcsolattartás – jelzőrendszerbe dolgozó szakemberek együttműködése
- A gyermekvédelmi munka megtervezése az adott nevelési évre a tagintézményre vonatkozólag.
- SNI, HH, HHH és veszélyeztetett gyermekek nyilvántartása, nyomon követése tagintézményi szinten.
- A gyermekek sérelmére elkövetett bűncselekmény gyanúja esetén szükség szerint segítséget nyújt / gyámhatóságnak, gyermekvédelmi szakembernek.
- Tájékoztatja a szülőket a lehetőségek elérhetőségéről.
- Segítségére van a szülőknek problémáik megelőzésében és megoldásában.
- Évente egy alkalommal értékeli a gyermekvédelmi munka eredményességét.

Óvodatitkár feladata:

- Az étkezési kedvezmények dokumentáció vezetésének és karbantartásának irányítása.

Az óvodapedagógus feladata:

- Biztosítja a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, szükség esetén védő – óvó intézkedésre javaslatot tesz.
- Preventív gyermekvédelmi tevékenység, szülők tájékoztatása, szakemberhez irányítása, pedagógiai vélemény készítése
- A problémákat, a hátrányos helyzet okozta tüneteket, és okokat felismeri - szükség esetén az tagintézmény-igazgatóvel, szakember segítségét kéri.
- A feltáró munka után a felzárkóztatást, tehetséggondozást megtervezi, megvalósítja / fejlődési napló/.
- A családok szociális és anyagi helyzetének megfelelően, javaslatot tesz a szociális támogatásra.
- A szülőkkel együttműködő kapcsolatot alakít ki, családlátogatások – fogadó órák biztosítása
- Együttműködik a nevelést segítőkkel.
- Közreműködik az óvodán belüli szociális szolgáltatások megszervezésében.
- Igazolatlan hiányzás dokumentálása.

Dokumentáció:

- éves munkaterv
- csoportnapló
- fejlődési napló
- jegyzőkönyvek

A gyermekvédelmi munkát segítők:

- Pedagógiai Szakszolgálat
- Jegyző
- XIX. Kerületi Hivatal Gyámügyi és Igazságügyi Osztály
- Humánszolgáltatási és Szociális Iroda
- Gyermekorvos (az óvoda orvosa)
- Védőnő
- ÁNTSZ
- Kispesti Szociális Szolgáltató Centrummal

5.4.1. A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekei

Célunk: A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek zökkenőmentes beilleszkedésének megvalósítása az identitástudat megtartásával.

Az óvodapedagógus feladata:

- Emberi jogok érvényesítése.
- Egyenlő hozzáférés biztosítása.
- Önazonosság megőrzése, ápolása, erősítése az integráció során.
- A gyermek fejlődési ütemének és képességeinek megfelelő fejlesztés.

Az óvoda gyakorlata a beszoktatástól az óvodáskor végéig:

- A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek, óvodai nevelésünk során biztosítjuk mindazon lehetőségeket, melyek az intézmény gyermekközösségének minden tagját megilleti.
- Interkulturális nevelésen alapuló integrációval, egyenlő hozzáférést biztosítunk számukra az óvoda szervezett programjain, tevékenységein.
- Nevelésünk során az emberi jogok és szabadságjogok védelmét érvényesítjük.
- Teret adunk az önazonosságuk megőrzésére, ápolására, erősítésére.
- Gyermekközösségünkben az egymás segítése – kortárs segítés -, az együttműködés, a tolerancia kiemelt szerepet kap a migráns gyermekek beillesztése során.
- Figyelembe vesszük, hogy ezen gyermek tapasztalati világa, élmény anyaga, tudásszintje, képessége természetes módon eltér a magyar anyanyelvű társaitól. A tevékenységek megtervezésénél és szervezésénél fontos szempont a kompenzálás, melyet differenciált feladatadással, változatos csoportformák alkalmazásával valósítunk meg.
- Munkánk során szem előtt tartjuk a gyermekek és a gyermekközösségek eltérő kulturális, illetve társadalmi hátteréből adódó sajátosságait.
- Értékközvetítő tevékenységünk tudatos: az együttműködés, az önzetlenség, a nyitottság, a társadalmi érzékenység és más kultúrák elfogadása jellemzi.
- A beszélő környezet megteremtése, mely növeli a nem magyar ajkú gyermek beszédkedvét, fejleszti nyelvi kifejezőképességét, verbális és nonverbális kommunikációját.
- Logopédus közreműködése beszédhibák esetén.
- Egyénre szabott pedagógiai gyakorlatot folytatva – az egyéni képességfejlesztés során - a gyermek a maga ütemében a saját képességeinek megfelelően tudja kibontakoztatni személyiségét.

5.4.2. Táplálékallergiás gyermekek

Táplálékallergiás gyermekek ellátása és nevelése valamennyi tagóvodában megvalósul. A különleges speciális diétára, kereszt diétára és diabétesz diétára szoruló gyermekek ellátása és nevelése a Kispesti Egyesített Óvodák Zöld Ágacska Tagóvodájában történik.

Célunk: A táplálékallergiás gyermekek zökkenőmentes beilleszkedésének megvalósítása, a saját étkezésével kapcsolatos felelősségtudat kialakítása.

Óvodai dolgozók feladatai:

Óvodapedagógusok

- Napközbeni ellátás, étkeztetés, kapcsolattartás a szülőkkel.
- A táplálékallergiás gyermekek szakszerű ellátása.
- A másság elfogadtatása, tolerancia kialakítása.
- A gyermekek felelősségtudatának kialakítása a táplálékallergiás gyermekek irányában.
- A gyermeki kíváncsiság kielégítése az allergiákkal kapcsolatban. Az egyes táplálékallergiák testi tüneteinek az ismerete illetve felismerése

Dajkák

- Étel átvétele, tálalása, kiadása

Óvodatitkár

- Orvosi igazolások nyomon követése, ebéd megrendelés – lemondás,
- Kapcsolattartás a Főzőkonyha dietetikusával és a Kispesti Egyesített Óvodák Zöld Ágacska Tagóvodájában ellátott gyermekek esetében a Heim Pál Kórház dietetikusával.

5.4.3. Diabéteszes gyerekek

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 2021. szeptember 1-jétől hatályos módosítása értelmében az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek és tanulók esetében az óvodában, valamint az iskola 1-8. évfolyamán az érintett intézmény gondoskodik a napközbeni alapvető speciális ellátásról: a vércukorszint szükség szerinti méréséről, valamint – szükség esetén, orvosi előírás alapján – a szülővel, törvényes képviselővel történt egyeztetést követően, az előírt időközönként a szükséges mennyiségű inzulin beadásáról.
- Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek és családjaik életkörülményeinek további javításáról szóló 1144/2021. (III. 29.) Korm. határozat alapján az Oktatási Hivatal biztosítja a szakmai továbbképzési lehetőséget a pedagógus vagy a legalább érettségi végzettséggel rendelkező, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személyek számára, amelynek elvégzését követően az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek óvodákban, iskolákban történő támogatása biztosítható.
- A szakmai továbbképzés két részből - elméleti és gyakorlati modulból - áll, melynek során a résztvevők elméleti áttekintést kapnak a diabéteszről, dietetikáról, illetve a gyakorlati képzés során megismerkednek a kapcsolódó használati eszközökkel, valamint azok helyes, biztonságos alkalmazásával.

Célunk: A diabétesszel együtt élő gyermekek zökkenőmentes beilleszkedésének megvalósítása, a gyermek szükség szerinti, szakszerű ellátása..

- A Kispesti Egyesített Óvodák SZMSZ-nek 3. melléklete tartalmazza a diabéteszes gyermekek óvodában történő speciális ellátására vonatkozó eljárásrendet

6. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

6.1. SZEMÉLYI FELTÉTELEK

Óvodapedagógus

1. Az óvodai nevelés folyamatában meghatározó a személyisége, hiszen az óvodás gyermek, utánzásos alapon tanul. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára.

Magatartásában tükröződik egyénisége, önállósága, rugalmassága, döntési és helyzetfelismerési képessége.

A tagintézményekben foglalkoztatott pedagógusok megfelelő képzettségekkel rendelkeznek. A pályakezdő pedagógusok mellett jelentős számban megtalálhatók az intézményekben a szakvizsgákkal, több diplomával valamint sokéves gyakorlattal rendelkező óvodapedagógusok is.

- A rendeleti szabályozást követően a délutáni időszakban a gyerekek felügyeletét pedagógiai asszisztensek is ellátják.
- Nevelő-, fejlesztőmunka során figyelembe veszik a gyermekek egyéni fejlődési ütemét, tehetségét, szocio-kultúrális hátterét, sajátos nevelési igényét (hátrányos helyzetű, nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó,), és segítik a gyermek egyéni képességeik kibontakoztatását.
- A módszereket a gyermekcsoportoknak, különleges bánásmódot igénylőknek, a különböző tevékenységi forma sajátosságainak, céljainak, a gyermekek aktuális állapotának és egyéni fejlettségének figyelembevételével választják meg, és általuk a kompetenciafejlesztést támogatják.
- A gyermekek önállósági törekvéseire építve a pedagógiai munkánkban olyan munkaformák és módszerek alkalmazására törekszenek, amelyek alkalmasak a gyermekek reális önértékelésére, önellenőrzésére.
- A nevelőtestületen belül szakmai munkaközösségek működnek, mely hozzájárul a színvonalasabb, hatékonyabb munkavégzéshez.
- A vezetők felkészültek a pedagógiai munka irányításának a feladataira.

Nevelő és oktató munkát közvetlenül segítők

A nevelési folyamat közvetlen segítőjének tekintjük őket, ezért törekszünk az összehangolt munkára. A pedagógiai munkát segítő alkalmazottak a nevelés folyamatában közvetlenül és tevékenyen részt vesznek. Az óvodapedagógus megbeszéli velük az adott korcsoport nevelési feladatait és a gyermekkel való egyéni bánásmódot, az együtt nevelés lehetséges módozatait.

- Fontosnak tartjuk a szakmai gyakorlatot és a képesítést, ennek birtokában eredményesebb az intézményben a nevelőpartneri kapcsolat kialakítása az alkalmazottak között.
- Minden csoportban dolgozó dajka képesítéssel vagy érettségivel rendelkezik.
- A fenntartó a személyi feltételeket a törvényi kötelezettségen felül biztosítja.
- Többlet álláshelyeink: kertész-karbantartó, gyógypedagógiai asszisztens, pedagógiai asszisztens.

6.2. TÁRGYI FELTÉTELEK

- Csoportszobáink tágasak, berendezésükben a természetes anyagokból készült eszközök, gyermekmérethez igazodó bútorok találhatók, melyet oly módon alakítunk ki, hogy az szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, megfeleljen változó testméretének, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését.
- A csoportszobát a különböző játéktevékenységekre, mozgásos- és más tevékenységek végzésére, valamint az étkezésre és a pihenésre tesszük alkalmassá. Arra törekszünk, hogy minél barátságosabbá, otthonosabbá tegyük a gyermekek támogató környezetét, egyben megfelelő munkakörnyezetet biztosítsunk magunk számára.
- Jól felszerelt mozgásra alkalmas külső és/vagy belső tér áll rendelkezésre a mozgásos képességek fejlesztésére.
- A különleges bánásmódot igénylő gyermekek számára fejlesztő szobák állnak rendelkezésre az egyéni fejlesztéséhez, a velük foglalkozó szakemberek számára.
- A logopédiai szobában valósul meg az egyéni/ kiscsoportos beszédfejlesztés.
- Intézményünkben tagóvodai szinten a pedagógiai programban megfogalmazott specifikumnak megfelelően rögzített elvek és szempontok szerint tervezzük és valósítjuk meg a megfelelő tárgyi környezet kialakítását, és az igényeknek megfelelően, rendszeresen végzünk tárgyi fejlesztéseket.
- A pedagógusok az intézmény és saját IKT eszközeit rendszeresen alkalmazza a nevelő-oktató munkájában.
- A külső és belső környezetünk célszerű és esztétikus továbbfejlesztése több ponton megvalósult az elmúlt években: gyermekmosdók, belső burkolatok, udvari burkolatok, terasztető. Tárgyi eszközeink cseréje jelentős volt az elmúlt években. További felújítási és eszközcsere igényeinket jelezzük a fenntartó felé. Az épületek karbantartása folyamatos és szükségszerű.

6.3. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

- Óvodáinkban a hetirendet, a napirendet, csoportszervezés alakítását a gyermekek életkori- és egyéni érési tempójának figyelembe vételével tervezzük, oly módon, hogy az esetleges változtatások a mindennapi gyakorlatot jelentős mértékben ne befolyásolják.
- Pedagógiai Programunk megvalósítható életkor szerint szervezett és osztatlan csoportban egyaránt. Ezek aránya a tagóvodákban változó.
- **Napirend** rugalmas, biztosítja a fejlődéshez szükséges biológiai és pszichológiai feltételeket, az aktív és passzív pihenés életkornak és egyéni szükségletnek megfelelő változását, fokozza a gyermekek biztonságérzetét.
- Főbb kereteit mindig megtartjuk a gyermekek tájékozódása a szokások alakulása érdekében. A legtöbb időt a játéktevékenységekre biztosítjuk. Az egyes tevékenységformák játékba ágyazódva szerveződnek. A gondozási teendők időtartamát (a mosdóban, az öltözőben, az udvaron, a déli étkezések és a pihenés idején stb.) a gyermekek tempójához igazítjuk.
- A többi tevékenységforma megvalósításának napját a heti terv tartalmazza, melyet a gyermekek életkora, a csoport és a helyi sajátosságok, a tornatermi

/tornaszoba/sportpálya beosztás valamint a kirándulások és egyéb tevékenységek határozzák meg. Fontos a zavartalan működéshez a csoportok közötti folyamatos egyeztetés.

- A napirend összeállításánál figyelembe vesszük, hogy jusson elegendő idő a gyermeki tevékenységek, kezdeményezések, ötletek és javaslatok meghallgatására, kipróbálására, vagy éppen a közös megvitatására. Időt fordítanunk a hátrányos helyzetű gyermekekkel történő differenciált bánásmódra, ill. a gyengébb képességű gyermekek felzárkóztatására. A rugalmas, az adott helyzethez való alkalmazkodás elősegíti, hogy a napirend a gyermekek életének észrevétlen szabályzója legyen.
- A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.
- A napirend felépítése minden óvodában ugyanazokat a tartalmakat foglalja magába, de az egyes tevékenységekre szánt idő eltérő lehet.

A napi és heti rend megszervezésének alapelvei:

- Megfelelő időtartamú **tevékenység egységek biztosítása.**
- Igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez.
- Igazodik a helyi szokásokhoz, igényekhez.
- Az óvodai csoportok életének, tevékenységeinek összehangolása.
- Rendszeresség biztosítása – stabilitás megteremtése.
- A szabad játék idejének tiszteletben tartása.
- Pedagógiai szabadság a tevékenységi formák megszervezésében.
- Komplexitásra törekvés, tevékenységek egymásra építése.
- Párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek optimális egyensúlyának kialakítása.

Napirend (általános) tartalma:

Reggel 6.00-7.00/7.30

- ✓ Gyülekezés az ügyeletes csoportban

Érkezéstől – 10.00/10.30-ig

- ✓ Szabadon választott tevékenység, szabad játék, egyéni, mikro csoportos fejlesztés.
- ✓ Tízórai.
- ✓ Kötetlen, ill. kötött játékos ismeretszerzés, mozgás.
- ✓ Tisztálkodás, öltözködés.

10.00/10.30-11.45-12.15 között

- ✓ Játék a szabadban.
- ✓ Séta, kirándulás, kertrendezés, tapasztalatszerzés együtt, ill. kisebb csoportban.

12.00-13.00

- ✓ Öltözködés, tisztálkodás, ebéd.
- ✓ Készülődés a pihenéshez.

13.00 -14.45/15.00

- ✓ Pihenés. (A lefekvés és az ébredés időpontja, korcsoporttól függően változik.)

Ébresztőtől – 15.45-ig

- ✓ Folyamatos ébredés, öltözködés, tisztálkodás, uzsonnázás.

Uzsonna után - hazamenetelig

- ✓ Az évszakhoz igazodva udvari vagy csoportbéli játék.

17.00– 18.00

- ✓ Ügyelet a kijelölt csoportban, időjárástól függően az udvaron.

6.4. AZ ÓVODAPEDAGÓGUS TERVEZŐ MUNKÁJA

Az óvoda **pedagógiai munkaterve** az adott nevelési év feladatainak konkrét meghatározásával és ütemezésével a Pedagógiai Programra épül és a gyermekcsoportokra készített terv alapját képezi. A nevelőtestület az éves munkaterv tervezésekor, az előző év eredményei alapján határozza meg erősségeit, fejlesztendő területeit és a feladatait.

- A stratégiai és operatív dokumentumokban megfogalmazott célok, feladatok – a csoport, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek adottságait figyelembe véve – megjelennek az óvodapedagógusok tervező munkájában és annak ütemezésében. A pedagógiai munka megfelel az éves tervezésben foglaltaknak, pedagógiai folyamat követhető a csoportnaplókban és a gyermeki produktumokban.
- A tervezőmunka a tudatos nevelő hatások tervezését jelenti, de biztosítani kell a módszertani szabadságot az óvodapedagógusnak. A jó terv segíti a rugalmas alkalmazkodást, a gyermekhez való igazodást. Olyan tervet készítünk, ami segíti a gyermekek fejlődési ütemének követését, jelzi a fejlődésbeli elmaradásokat, tükrözi a differenciált bánásmód elvét.
- A tervezésünk alapelvei: rendszeresség, folyamatosság, fokozatosság, és rugalmasság. A tervezés igényli a közös gondolkodást, a tevékenységek összehangolását.

2024. szeptember 1-től a pedagógusok a tervezőmunkájukat az oviKRÉTA felületén végzik.

Az oviKRÉTA felépítése:

Gyermekekhez kapcsolódó információk:

- Alapadatok
- Felügyeleti jog
- Jogviszony
- Nevelési adatok
- Csoport
- Gyermek fejlődésének nyomon követése
- Egyéb csatolt iratok
- Jelenléti ív

Csoportnapló bejegyzések

- Hetirend
- Napirend

- Szülői értekezletek
- Ellenőrző látogatások
- Nevelési feladatok
- Szervezési feladatok
- Feljegyzések a csoport életéről

A tervezés során, komplex módon figyelembe veszi a pedagógiai folyamatot, mind a tartalmat, a gyermekek előzetes tudását, motiváltságát, életkori sajátosságait, és a nevelési környezetet. Módszereit, eszközeit, a tevékenység céljainak megfelelően, tudatosan tervezi. Változatos módszerekkel az adott helyzetnek megfelelően tervez. A tevékenységeit célszerűen és logikusan építi fel.

Gyermek fejlődésének nyomon követése (dokumentálás az oviKRÉTA felületén)

- A gyermekeket személyiségének sajátosságait megfelelő módszerekkel, sokoldalúan, elsősorban a játékukon keresztül tárjuk fel. Az óvodába lépéstől kezdve felmérjük, és egyénileg dokumentáljuk a gyermek fejlődésével, valamint az óvoda pedagógiai programjában meghatározott tevékenységekkel kapcsolatos egyéb megfigyeléseket,
- Mindezekhez hatékony gyermek-megismerési technikákat alkalmazunk és a fejlettség mérésének eredményeit felhasználjuk a differenciált fejlesztés során. A gyermekek tevékenységének megfigyeléséből, produktumaik értékeléséből kapott adatokat reálisan elemezzük-értékeljük, és belőlük kiindulva készítjük el a gyermek fejlesztésre vonatkozó tervet vagy szükség esetén a meglévőt módosítjuk.
- A megfigyelés, mint módszer az óvodapedagógus mindennapi tevékenységének része. Fontosnak tartjuk, hogy megfigyeléseink közben minden gyermeket önálló személyiségként kezeljünk.
- Rendkívül precíz, folyamatos megfigyelés szükséges a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében.
- Az óvodapedagógus feljegyzései rögzítik az okok feltárását, viselkedési jegyeket, tüneteket, a pozitív és negatív változásokat. a szükséges fejlesztési feladatokat, továbbá fejlesztési korrekciókat.

➢ A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.

6.4.1. A nevelés –tanulás tervezése

Az Igazgató/tagintézmény-igazgató az alábbiak szerint gondoskodik a Pedagógia Program és az éves dokumentumok összehangolásáról:

- Irányítja a nevelési - tanulási terv és az éves tervezés egyéb dokumentumainak a kidolgozását és összehangolását
- Működteti a nevelési – tanulási módszerek beválásának vizsgálatát.
- Nyilvánossá teszi az eredményes, hatékony nevelési-oktatási módszereket és eljárásokat, kollégáit biztatja azok tanulási-tanítási folyamatba való bevezetésére.

Az Igazgató/tagintézmény-igazgató biztosítja a gyermeki fejlődés eredményeinek javulását. Ennek megvalósítása érdekében:

- Részt vesz az intézmény pedagógiai programjában megjelenő nevelési-oktatási alapelvek, célok és feladatok meghatározásában,
- Kollégáitól elvárja, hogy a tanulási ütemtervek az intézmény sajátosságaihoz igazodjanak,
- A tanulást, tanítást egységes, tervezett pedagógiai folyamatként kezeli,
- Együttműködik munkatársaival, és példát mutat annak érdekében, hogy az intézmény elérje a tanulási eredményekre vonatkozó deklarált céljait,
- Az intézményi kulcsfolyamatok irányítása során elsősorban a gyermeki fejlődés eredményük javítására helyezi a hangsúlyt,
- A gyermeki kulcskompetenciák fejlesztésére összpontosító nevelő– fejlesztő munkát vár el.
- Irányítja a gyermekek hatékony egyéni fejlesztését, a differenciálást, az egyéni tanulási utak kialakítását és a tanulástámogató eljárásokat.

Az óvodapedagógus feladata:

- A Pedagógiai Programnak és az éves munkatervnek megfelelően önállóan és felelősséggel végzik tervezőmunkájukat. A tudatos nevelőmunka szerves része a tervezés, a megvalósítás, az elemzés, az értékelés, a visszajelzés, melyet csoportszinten a csoportnaplóban, gyermekenként a **Gyermek fejlődésének nyomon követése** felületen, s ez meghatározza a következő tervidőszak feladatait.
- A pedagógiai munkájukat ciklikusan és tematikusan tervezik.
  - ✓ 1. ciklus: IX. X. XI. XII. I. hó
  - ✓ 2. ciklus: II. III. IV. V hó.

A nevelési terv tartalma:

- ✓ Az egészséges életmód: önállóság fejlődésének a segítése.
- ✓ Az érzelmi, az erkölcs és az értékorientált közösségi nevelés: fejlesztjük a szabad játékot és a játékos tanulást.
- ✓ Anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés.
- ✓ A szervezési feladatok: havonkénti lebontásban az aktuális dátumokat, kiegészítő feladatokat, valamint a környezet védelmére nevelést tartalmazza.
  Tanulás tervezése: az ismeretnyújtást és a tevékenységeket heti rendszerességgel tervezzük, megjelölve a célt, a témát és a hozzákapcsolódó műveltségterületeket, a fejlesztendő területeket, eszközöket, módszereket
- ✓ ***A tanulás tervezés területei:***
  - A külső világ tevékeny megismerése, matematikai tapasztalatok szerzése.
  - Verselés, mesélés
  - Ének, zene, énekes játék, gyermektánc
  - Rajzolás festés, mintázás, kézi munka
  - Mozgás
  - Anyanyelvi játékok

Az óvodapedagógusok, a nevelőtestület által kidolgozott belső dokumentumokat, segédanyagokat és eszközöket céljának megfelelően használják a tanulás tervezéséhez, melyek tagóvodánként változóak.

6.5. A NEVELŐMUNKA ELLENŐRZÉSE-ÉRTÉKELÉSE

Az óvodapedagógus feladatai:

- Nevelőmunka ellenőrzése és értékelése a Gyermek fejlődésének nyomon követése oviKRÉTA felület vezetésével történik, mely az adott időszak nevelési tervére épül.
- A vizsgált területek eredményességének és hatékonyságának méréséhez, értékeléséhez az oviKRÉTÁ-n megadott szempontokat kell figyelembe venni. Az elért eredmények függvényében további fejlesztési feladatokat fogalmazhatunk meg a felület által felkínált megjegyzés rovatban. A gyermekek aktuális fejlettségéről félévkor és év végén - a törvényi kötelezettségnek megfelelően, - az óvodapedagógus tájékoztatást ad a szülőknek, ugyanakkor biztosítja az oviKRÉTA felületén a szülői hozzáférést gyermeke fejlődésének nyomon követéséhez.
- Az intézményünkben folyó pedagógiai munkánk eredményének mutatója a gyermekek fejlesztésének eredményei. A mérések eredményeit összesítjük, elemezzük majd meghatározzuk a fejlesztési terveket. Az évente történő mérések összehasonlító elemzése adja a hozzáadott pedagógiai értéket.
- Nevelőmunkánk során figyelembe vesszük a gyermekek életkori sajátosságait és ennek alapján tudatosan választjuk ki azt az értékelési eszközt, amely a leginkább megfelelő.
- Visszajelzéseink, értékeléseink világosak, egyértelműek, a konkrét cselekvésre, teljesítményre vonatkoznak.
- A gyermekek egyéni képességeihez viszonyítva értékeljük a teljesítményeket, törekszünk a folyamatos, pozitív visszajelzésekre, mellyel a gyermekek fejlődését segítjük.
- Az intézményben a gyermekek teljesítményének értékelése a törvényi előírások, a Pedagógiai Programban megfogalmazottak alapján egyedi és fejlesztésközpontú.
- A nevelés során elért eredményeket, illetve a sport-, és versenyeredményeket, elismeréseket, 6 éves kor után óvodában maradó mutatókat, az elégedettségmérés eredményeit és a neveltségi mutatókat, az évvégi beszámolóban rögzítjük.

Tagintézmény-igazgató feladatai:

- ***Dokumentációk ellenőrzése-értékelése***

  Szempontok:
  - ✓ Tartalom
  - ✓ Naprakész vezetés
  - ✓ Távlati és szakaszos tervezés egysége /ez szorosan összefügg a vezetés folyamatosságával és ciklikusságával /
  - ✓ Helyes logika, felépítés
  - ✓ Dokumentumok egymásra épülése
  - ✓ Visszacsatolás biztosítása.

  Ideje: Nevelési évenként két alkalommal

- *Nevelőmunka ellenőrzése-értékelése*
  Az ellenőrzés-értékelés a kilenc pedagóguskompetencia mentén történik.
  Az ellenőrzés területei:
  - ✓ Csoportban végzett nevelőmunka
  - ✓ Egyéni fejlesztés nyomon követése
  - ✓ A gyermek fejlődési üteme és ismerete
  - ✓ Kapcsolattartás a szülőkkel
  - ✓ Az éves munkatervben megfogalmazott feladatok

  Ideje:
  - ✓ Munkatervnek megfelelően
  - ✓ Alkalomszerűen

A tagintézmény-igazgató az alábbiakkal biztosítja a mérési és értékelési eredmények beépítését a nevelési-tanulási folyamatba:

- az összegyűjtött mérési adatokat, eredményeket felhasználja a stratégiai dokumentumok elkészítésében,
- a kollégákkal megosztja a nevelési - tanulási eredményességről szóló információkat, a mérési eredményeket elemzi, és levonja a szükséges szakmai tanulságokat,
- elvárja a gyermeki mérések eredményeit az óvodapedagógusok felhasználják a gyermekek fejlesztése érdekében.

A tagintézmény-igazgató irányításával biztosítja a fejlesztő célú értékelést, melynek keretében

- a nevelőtestület kialakította a gyermekek értékelésének közös alapelveit és követelményeit, melyekben hangsúlyosan megjelenik a fejlesztő jelleg,
- az intézményben a fejlesztő célú visszajelzés beépül a pedagógiai kultúrába,
- a fejlesztő célú értékelés megjelenik a vezető saját értékelési gyakorlatában.

➢ Intézményünkben a tervezés és a nevelőmunka ellenőrzésének nyomon követéséről feljegyzés készül, megadott szempontsor alapján.

➢ Az intézmény vezetése, a nevelési, tanulási eredményességről szóló információk belső nyilvánosságának biztosításáról az éves munkaterv értékelésében gondoskodik.

6.6. HAGYOMÁNYOS ÜNNEPEK ÉS JELES NAPOK AZ ÓVODÁBAN

A kultúra alakításában jelentős szerepe van az óvoda hagyományainak és a jeles napoknak, mellyel közösségfejlesztési feladatokat is megvalósítunk. A hagyományok ereje a közös élményben, az erős érzelmi átélésben rejlik. Az ünnepek az óvodás gyermekéletében kiemelkedő jelentőségűek. A hétköznapokból tartalmukban és külsőségeikben különböznek, előzményeiket és következményeiket a mindennapok óvodai eseményei jelentik.

Célunk: A közös élmények megélésével az összetartozás érzésének erősítése. Értékteremtés, örömszerzés által ünnepeink, hagyományaink részesévé tenni a gyermekeket és szüleiket/családjukat. Szocializációs folyamat támogatása, segítése.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Az adott ünnephez, jeles naphoz kapcsolódó tervezési, szervezési feladatok elvégzése.
- Időtartam helyes megválasztása (életkor/csoport összetétel),
- Dekorációkészítés csoport és óvodai szinten gyerekek, szülők, többi dolgozó bevonásával

Az óvoda gyakorlata a beszoktatástól az óvodáskor végéig:

- Ünnepeinket minden csoportunkban a gyerekek életkori sajátosságaihoz mérten, kellő előkészítéssel, érzelmi ráhangolódással tesszük emlékezetessé.
- Környezetüket saját munkáikkal és az óvodapedagógusok esztétikus díszeivel alakítjuk.
- Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek számára az ünnep, nevelő hatású örömforrás legyen, ennek érdekében mesékkel, versekkel, dalokkal, játékokkal, játékos tevékenységekkel, kézműves foglalkozásokkal hangolódunk rá egy-egy ünnepre.
- A csoportokon belül minden kisgyermeknek megünnepeljük a születésnapját. Az egyéni ünneplés alkalmával erősödik a gyermek önbizalma, érzi, hogy fontos tagja a közösségének, hogy jó ide tartozni.
- Az ünnep jellegéhez mérten a szülőket is bevonjuk (részvétel/ötlet/támogatás).
- Nemzeti ünnepünkre életkoruknak megfelelő vers és énekek kíséretében emlékezünk.
- A természeti világnapok mind a négy témaköre egy héten keresztül (a nevezetes dátum előtt) kerül feldolgozásra. Mindhárom korcsoportban az óvodapedagógusok tudatosan tervezik a heti programokat, együttműködve pedagógus társaikkal, a különböző pedagógiai eljárások és programok megvalósításában, melyben a közvetlen tapasztalatszerzés az elsődleges: kirándulásokon, kísérletezések alkalmával, vagy a csoport szobákban és az udvaron.
- Az intézményi hagyományok ápolására szervezett feladatok megvalósításának eredményei követhetőek a csoportnaplóban.

  Óvodánk hagyományos ünnepei: (társadalmi és vallási eredetűek)

  - ✓ Mikulás
  - ✓ Karácsonyvárás
  - ✓ Farsang
  - ✓ Március15
  - ✓ Húsvét
  - ✓ Gyereknap
  - ✓ Anyák napja
  - ✓ Búcsúztató

  Csoporton belüli hagyományok:

  - ✓ Születésnap/névnap

A tagóvodák specifikumaihoz kapcsolódó hagyományokat az 1. sz. melléklet tartalmazza.

Ünnepeink kiegészülnek az élő és élettelen természet nevezetes napjairól való megemlékezéssel.

Természeti világnapok:

- ✓ Állatok napja
- ✓ Víz világnapja
- ✓ Föld napja
- ✓ Madarak és fák napja

7. AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE

Kapcsolattartás a szülőkkel

- ➢ Óvodai nevelésünk a családi nevelésre épül, kiegészíti azt. Az elsődleges szerep a családé. A szülői ház szokásai, nevelési módszerei befolyásolhatják a gyermek óvodai életét. A szülők tapasztalatai saját gyermekéről és a pedagógusok szakmai tudása együtt teheti hatékonnyá a nevelést. Óvodánk nyitottsága kezdeményező készsége jól szolgálja a szülő- óvodapedagógus közötti megfelelő partnerkapcsolat kialakítását.
- ➢ Fontos a szülők korrekt és időszerű tájékoztatása minden olyan eseménnyel kapcsolatban, ami az óvodán keresztül érinti őket.
- ➢ Feladatunk a családdal együtt, közösen alakítani, fejleszteni a gyermekek személyiségét. Szeretetünkkel, odaadó gondoskodásunkkal igyekszünk megnyerni a szülőket az óvodai nevelés célkitűzéseinek elfogadásához, megvalósításához. Minél több lehetőséget adunk, hogy megismerjék munkánkat, az óvodában folyó életet, örömeinket, gondjainkat.
- ➢ Segítjük a szülőket abban, hogy gyermeküket olyannak fogadják el amilyen, saját magához mérten értékeljék fejlődésüket.
- ➢ Fontos feladatunk, hogy a táplálékallergiás, diabéteszes, az SNI – s, BTMN-s, autista gyermekek személyét elfogadtassuk a szülők közösségével.

  Együttműködésünk alapja:
  - ✓ a kölcsönös tisztelet, megbecsülés,
  - ✓ a nyitott, tapintatra épülő, segítőkész magatartás,
  - ✓ a hatékony együttműködés folyamatában szükségesnek tartjuk, hogy a szülők gyermekeik jogait érvényesítsék, ugyanakkor eleget tegyenek szülői kötelezettségeiknek,

  Együttműködés formái:
  - ✓ Mindennapos beszélgetések (rövid, lényegre törő, gyermeket érintő aktualitások)
  - ✓ Családlátogatások: beiratkozás után, eltérő esetekben szükség szerint.
  - ✓ Szülői értekezletek: évente két alkalommal
    Tartalma: pedagógiai témák és aktualitások
    Dokumentáció: jegyzőkönyv
  - ✓ Fogadóórák: előre megbeszélt időpontokban, illetve szükség szerint.
    Tartalma: tájékoztatás a gyermekről.
    Dokumentáció: Csoportnapló, Fejlődési napló, melyben a szülő aláírásával igazolja, hogy gyermekéről a tájékoztatást megkapta.
  - ✓ Barkács- vagy játszó délutánok

Kapcsolattartás az egészségügyi szervekkel

A gyermekek egészségügyi ellátását az orvos és a védőnő, valamint egészségügyi szolgáltatók a nevelési-oktatási intézmény vezetőjével egyeztetett rend szerint végzik.
Kapcsolattartó: tagintézmény-igazgató

Kapcsolattartás a Kispesti Szociális Szolgáltató Centrum feladatát ellátó szociális segítő munkatárssal

Kapcsolattartás vezetői/tagintézmény-igazgatói szinten:

- vezetői értekezletek, esetmegbeszélések

Kapcsolattartás a szociális segítő munkatárssal:

- havonta egy napon az óvodában jelen van

Feladatok:

- tájékoztatásnyújtás
- a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése
- a gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékony működtetése
- szükséges esetben esetmegbeszélés

Az intézmény évente egy alkalommal átfogó beszámolót ad a fenntartónak a tevékenységéről.
Az tagintézmény-igazgató folyamatos kapcsolatot tart a szolgálat vezetőjével.

Az óvoda és a bölcsőde kapcsolata

Azok a tagóvodák, akik mellett bölcsőde is van, rendszeres kapcsolatot tartanak fenn az érintett bölcsődével. Augusztusban a leendő kiscsoportos óvodapedagógusok meglátogatják az óvodába készülő gyerekeket. Április utolsó hetében pedig szívesen látjuk a kiscsoportunkban a kisgyermeknevelőket, és a leendő óvodásokat. Az együttműködésben a segítőkészség dominál.
A kapcsolattartó: tagintézmény-igazgató

Az óvoda – iskola kapcsolata

A tagintézmény-igazgatók rendszeres kapcsolatot tartanak az óvodával szomszédos iskola igazgatójával, pedagógusaival.
A kapcsolattartás célja az iskolába menő gyermekek beilleszkedését megkönnyítő együttműködés kialakítása.
Kapcsolattartás formái: iskola–óvodalátogatások, tapasztalatcserék.
A KEÓ Igazgatója eseti kapcsolatot tart egyéb általános iskolákkal és a Külső Pesti Tankerület igazgatóságával.

Kapcsolat a Pedagógiai Szakszolgálattal

A kapcsolattartás formája elsősorban eseti, mely kiterjed a gyermek fejlettségével, személyiségével, magatartásával összefüggő szakvélemény megkérésére, az iskolai alkalmasság, felkészültség megállapítására, a szakszolgálatban történő fejlesztésre, foglalkozásra.
A tagintézmény-igazgatók és az óvodapedagógusok konzultációs kapcsolatot tartanak a szakszolgálat munkatársaival a vizsgálatra küldött, vagy fejlesztő foglalkozásokon részvevő gyermekekkel kapcsolatban.

Kapcsolattartó: a tagintézmény-igazgatók, (KEÓ Igazgatója, általános helyettese, szakmai igazgató-helyettese)

Kapcsolattartás az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménnyel

A KEÓ Igazgatója folyamatos kapcsolatot tart az intézménnyel a SNI gyermekek fejlesztése érdekében. Nkt.62.§(1.b)

Alkalmankénti (legalább heti 1 alkalom) kapcsolattartás jellemzi az óvodapedagógusokat és gyógypedagógiai asszisztenseket a gyógypedagógussal, ahol SNI-s gyermek van, a fejlesztő foglalkozások tartalmi kérdéseinek egyeztetése érdekében.

Az SNI-s gyermekek ellátását részben a Móra EGYMI utazó gyógypedagógusai végzik az Együttműködési megállapodásban meghatározottak szerint.

Kapcsolattartó személy: KEÓ Igazgatója

Kapcsolatrendszerünkre jellemző, hogy az óvodapedagógus

- kommunikációját minden partnerrel a kölcsönösség és a konstruktivitás jellemzi,
- munkája során érthetően és a pedagógiai céljainknak megfelelően kommunikál,
- a kapcsolattartás formáira és az együttműködésre használja az infokommunikációs eszközöket, és a különböző online csatornákat, (net, honlap, e-mail, szakmai konferenciák)
- a gyermekek érdekében önállóan, tudatosan és kezdeményezően együttműködik a kollégákkal, a szülőkkel, a szakmai partnerekkel, szervezetekkel,
- nyitott a szülő, a gyermek, a vezetőség, a kollégák, a szaktanácsadó visszajelzéseire, felhasználja őket szakmai fejlődése érdekében,
- élő szakmai kapcsolatrendszert alakít ki az intézményen kívül is

Kapcsolat a logopédussal

Az óvoda ingyenes logopédiai szolgáltatását az FPSZ XIX. Kerületi Tagintézményének logopédusai látják el, a gyermekek fejlődését támogató heti óraszámban, az adott tagóvodában. A logopédus rendszeres kapcsolatot tart a tagintézmény-igazgatóval és az óvodapedagógusokkal.

Külhoni magyar óvoda

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvodánk a külhoni magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik és – lehetőségeink szerint - szakmai kapcsolatot tartunk fenn.

Minőségi munkánk színvonalának emelése érdekében a partneri igény és elégedettség mérést fontosnak tartjuk. Ezért közvetlen partnereink – gyermekek, szülők, munkatársak, fenntartó - véleményére minden évben kíváncsiak vagyunk. Ennek összesítése, értékelése fontos mérföldkő a következő évi munkaterv összeállításában.

Meghatározzuk a közvetlen partnerekkel történő kapcsolattartás formáját, rendszerét.

Meghatározzuk a vizsgálat módját, értékeléseinek szempontjait, a felülvizsgálat idejét, rendszerességét.

8. A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE

Az 20/2012.(VIII.31.) EMMI 2. sz. melléklet rendeletben meghatározott nevelési, oktatási intézmények kötelező minimum eszközök és felszerelések beszerzése és az elhasználódott eszközök pótlása folyamatosan történik.

A beszerzések az alábbi alapelvek figyelembevételével történnek.

- A kötelező eszköz és felszerelés jegyzéknek való megfelelés.
- Az eszközök megfeleljenek a gyermek életkori sajátosságainak, és balesetmentes legyen.
- Minőségi védjeggyel ellátott termékeket vásárolunk.

ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉS

Az óvodai pedagógiai program érvényességi ideje:
A nevelőtestület és a fenntartó határozatától határozatlan ideig.

Az óvodai nevelési program módosításának lehetséges indokai

- A program beválását figyelemmel kísérő ellenőrzést, értékelést követő módosítási javaslat,
- Törvénymódosítás,
- A nevelőtestület 60%-os indítványa,
- Szervezeti átalakítás,
- Hálózatbővítés, leépítés,
- Egyéb érdekegyeztető fórum - módosító javaslata.

Milyen előírásokat szabunk a programmódosítás előterjesztésére?

- Írásbeli előterjesztés az óvoda vezetőségének.
- Írásbeli előterjesztés az óvoda nevelőtestületének.
- Előterjesztést követő véleménykérés – döntés – módosítás elfogadása.

Nyilvánosság biztosítása:

- A Pedagógiai Program dokumentumot az intézményben lévő Ügyviteli és iratkezelési szabályzat szerint kezeljük.
- Hozzáférhető helyben olvasásra minden alkalmazott és érdeklődő számára az Igazgatóságon, a tagóvodákban elhelyezett példány és az óvoda honlapján.
- A programmal kapcsolatos tájékoztatás kérhető a KEÓ Igazgatójától bejelentés alapján.
- Az óvodába elhelyezést nyert gyermekek számára a tagintézmény igazgatója az első szülői értekezleten tájékoztatást nyújt a nevelési programban foglaltakról.

1. sz. MELLÉKLET

A KISPESTI EGYESÍTETT ÓVODÁK TAGINTÉZMÉNYEINEK BEMUTATÁSA

1. **Kispesti Egyesített Óvodák**
2. **Kispesti Egyesített Óvodák Árnyas Tagóvodája**
3. **Kispesti Egyesített Óvodák Corvin Tagóvodája**
4. **Kispesti Egyesített Óvodák Bóbita Tagóvodája**
5. **Kispesti Egyesített Óvodák Gyöngykagyló Tagóvodája**
6. **Kispesti Egyesített Óvodák Hársfa Tagóvodája**
7. **Kispesti Egyesített Óvodák Mese-Vár Tagóvodája**
8. **Kispesti Egyesített Óvodák Mézeskalács Beszterce utcai Művészeti Tagóvodája**
9. **Kispesti Egyesített Óvodák Mézeskalács Kelet utcai Művészeti Tagóvodája**
10. **Kispesti Egyesített Óvodák Mézeskalács Karinthy utcai Művészeti Tagóvodája**
11. **Kispesti Egyesített Óvodák Pöttömkert Tagóvodája**
12. **Kispesti Egyesített Óvodák Százszorszép Tagóvodája**
13. **Kispesti Egyesített Óvodák Szivárvány Tagóvodája**
14. **Kispesti Egyesített Óvodák Tarka-barka Tagóvodája**
15. **Kispesti Egyesített Óvodák Zöld Ágacska Tagóvodája**

1. ÓVODA ADATAI

Név: Kispesti Egyesített Óvodák
Cím: 1191 Budapest, Arany J. u. 15-17.
Elérhetőségek: 357-1863, arany@ovoda.kispest.hu
Igazgató: Szegediné Török Tünde

2. AZ ÓVODA BEMUTATÁSA (volt Kispesti Arany Óvoda)

Nevelőmunkánkat a befogadás, az elfogadás, a figyelem és tolerancia hatja át. Fontos sajátosságunk, hogy egyszerre van jelen az óvodapedagógiai és a gyógypedagógiai fejlesztés. Az óvodánk gyermekközpontú, biztosítjuk minden gyermek számára, hogy szeretetteljes nevelésben részesüljön.

Óvodánk fontos célja a környezettudatosság, a környezetvédelem, így a fenntartható fejlődés illetve annak megalapozása. Ehhez az egyik sajátosságunk, az állatbarát, állatvédő szemlélet is hozzájárul, amelynek jelentős személyiségformáló hatása tapasztalható a gyakorlatban.. Ehhez kapcsolódnak különböző programjaink, amelyeket gyerekek és szülők aktív részvételével szervezünk. A hétköznapokban a környezettudatos magatartást közvetítjük gyermekeink felé. **Állatbarát és madárbarát óvoda** címmel rendelkezünk, amely mutatja elkötelezettségünket a természetvédelem felé

Ezt szeretnénk képviselni a jövőben is.

Só-szobánkban heti két alkalommal vesznek részt a gyermekeink játékos foglalkozáson. Csoportszobáink jól felszereltek, a korszerű pedagógiai igényeknek megfelelőek, egyéni képességeket fejlesztő eszközökkel rendelkezik minden csoportunk.

Nagyméretű **tornatermünk** biztonságos tornaszerekkel, mozgásfejlesztő és Ayres-terápiás eszközökkel felszerelt.

Intézményünk hétköznapjaiban igyekszünk gyermekeinknek megfelelő szabadidős programokat szervezni: kirándulást, sétát, színház-, múzeum-, és könyvtárlátogatást biztosítunk. Ünnepeinket a családok bevonásával, közösen tartjuk.

Óvodánkban kialakult hagyomány az Arany nap, mobilitási hét, játékos vetélkedők, rajzverseny és kiállítás, egészségnap rendezvényei, melyeken szívesen és aktívan vesznek részt szülők és gyermekek egyaránt.

Óvodapedagógusainkkal együttműködve, főállású gyógypedagógusok segítik a gyermekek felzárkóztatását, egyéni képességeik fejlődését játékos, differenciált foglalkozásokkal. A sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, magatartási zavarokkal küzdő gyermekek ellátását magas szinten végzik gyógypedagógusaink. Fontos feladatuk a szűrések, vizsgálatok elvégzése, és a felmerülő problémás területek fejlesztésére irányuló egyéni és kiscsoportos foglalkozások tervezése, szervezése a gyógypedagógiai órarendbe illesztve, valamint szakértői vizsgálati beutalók készítése.

Gyógypedagógiai egyéni fejlesztések órarend szerint történnek előzetes mérések és egyeztetések alapján.

Területei:

- komplex gyógypedagógia fejlesztések (felzárkóztatások)
- logopédiai fejlesztések
- mozgásfejlesztések (konduktor)

- hallásfejlesztés (utazó gyógypedagógus)

Intézményünk egy csoportjában biztosítjuk a **német nemzetiségi óvodai nevelést**. Pedagógiai programunk kiegészül a német nemzetiségi nevelés óvodai irányelveivel.

A tevékenységi formákban megjelennek az irodalmi, zenei, művészeti és tárgyi kultúra értékei. A nevelési területekben megjelennek a nemzetiségi hagyományok, szokások, valamint a nemzetiségi identitás megalapozása és fejlesztése.

3. KIEMELT NEVELÉSI TERÜLET (ÓVODA SPECIFIKUMA)

A nemzetiségi óvodai nevelés célja és feladata
A nemzetiségi óvodai nevelés az óvodás korú gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének megfelelően a nemzetiség nyelvének és kultúrájának megismerését és elsajátítását, a kulturális hagyományok átörökítését és fejlesztését szolgálja.

A nemzetiségi nevelés feladata

- anyanyelvi környezet biztosítása a gyermekek számára
- a nemzetiségi életmódhoz, kultúrához kötődő hagyományokat és szokások ápolása és fejlesztése
- a gyermeket felkészítse a nemzetiségi nyelv iskolai tanulására
- a nemzetiségi identitástudat kialakulásának segítse és fejlesztése
- a gyermekek érzelmi biztonságának megteremtése- figyelembe véve a gyermek nyelvismeretét

A nemzetiségi óvodai nevelés megszervezése

- Rendezvényeink, ünnepélyeink párhuzamosan tartalmazzák a magyar és német kultúra elemeit.
- A nemzetiségi csoport nevelőmunkáját kiegészíti a családdal (szülőkkel, nagyszülőkkel stb.), a nemzetiségi intézményekkel, szervezetekkel való együttműködés, különösen a gyermekek nyelvi kultúrájának fejlesztése, a hagyományápolás és a nemzetiségi identitástudat megalapozása és fejlesztése terén.
- A csoport környezete tükrözi a nemzetiség kultúráját, a nemzetiség életmódját, szokásait, hagyományait és tárgyi emlékeit.
- A nemzetiségi csoportunkban a nevelés német és magyar nyelven történik párhuzamosan.

Német nemzetiségi nevelés tartalma
Feladatok a nemzetiségi ismeretek köréből

- Mondókákkal, versekkel, köszöntőkkel, dalokkal, népi játékokkal ismerkedjenek meg
- Népi hangszerek, mozgásos játékok, társasjátékok megismerése
- Mesék, rövid történetek, nyelvtörők, találós kérdések megismerése nagyszülők, szülők közreműködésével.

- Ismerkedjenek meg tapasztalás, szemléltetés útján mezőgazdasági munkákkal, nemzetiségi vidéken (falusi udvar, jellegzetes gazdálkodás, szüret, kukoricamorzsolás, vetés, betakarítás, stb.)
- Ismerjenek meg népviseleteket, egyes darabokat használjanak az óvodai életben (játékban, ünnepen).
- Népi gyermekjátékokat készítsenek nagyszülők, óvónők segítségével.
- Ismerjenek meg nemzetiségi hagyományokat dalokkal, táncokkal, rigmusokkal, játékokkal (búcsú, farsang, lakodalom).
- Nemzetiségi ünnepekre népviseleti ruhák viselése.
- Régi konyhaművészet megismerése, összekapcsolása a modern táplálkozással (sütés, gyümölcsök felhasználása - szárítás, aszalás, lekvárkészítés, tejkészítmények, ízesítés jellegzetes fűszernövényekkel, rozmaring, kapor)

Módszertani alapelvek

- Következetes német nyelvhasználat minden beszédhelyzetben.
- Követésre méltó beszédmodell az óvónő részéről.
- Az egyéni beszédfejlődés, életkori sajátosságok figyelembevétele.
- A játékosság érvényesítése.
- Feltételek biztosítása a kommunikációs helyzetnek megfelelő viselkedéshez, a szóbeli kifejezőkészség, a folyamatos beszéd gyakorlásához

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- Ismerik és megnevezik németül a testrészeket, megértik és alkalmazzák a testsémával kapcsolatos névutókat, irányokat.
- Társas helyzetekben német nyelven kezdeményeznek mozgásos játékokat.
- Életkori sajátosságuknak megfelelő hangmagasságban ismernek dalokat, körjátékokat, gyermekjátékokat.
- Felismerik a német zene jellemzőit, alkalmazzák zenei tevékenységükben (jellegzetes mozgások, térformák, zenei hangsúlyok)
- Ismernek jellegzetes népi nemzetiségi hangszereket (szájharmonika, harmonika, fúvós hangszereket)
- Rajzolásukban, manuális készségfejlesztő tevékenységeikben németül megneveznek, alkalmaznak tárgyakat, eszközöket, munkafolyamatokat, formákat, színeket
- Tudnak a kommunikációs helyzetnek megfelelően viselkedni (egyszerű kérdések, válaszadó szerepkör minden helyzetben).
- Különbséget tesznek a nyelvhasználatban (német, magyar).
- Ismernek, önállóan mondanak verseket, mondókákat német nyelven is.
- Aktívan részt vesznek német mesék dramatizálásában.
- Megneveznek tárgyakat, dolgokat, épületeket
- Megneveznek növényeket, állatokat, évszakokat.
- Matematikai tevékenységekben németül számolnak

Pedagógus feladatai

- a német nyelv anyanyelvi szintű ismerete, használata az egyik pedagógus feladata – a nemzetiségi csoportban
- a csoportban folyó tevékenységi formák (játék, munka, tanulás), mindkét nyelv használatával, a német és a magyar nyelv fejlesztését szolgálják.
- az óvodai élet tevékenységi formáiban a két nyelv használata érvényesüljön,
- vegye figyelembe a gyermekek életkori sajátosságait és a német nyelv ismeretének szintjét
- változatos kommunikációs módszerekkel, eszközökkel rendelkezzen, építsen a didaktikai alapelvekre
- a tervezés és annak dokumentációja magyar és német nyelven történik
- az óvodai élet tevékenységrendszerében jelenjenek meg a német nemzetiségi kultúra elemei
- ünnepélyek, hagyományok, rendezvények szervezésénél merítsen mindkét nemzet kultúrkincséből (irodalom, zene, népi játékok)
- kapcsolattartás a német nemzetiségi szervezetekkel
- a mozgáshoz kötődő tevékenységek között szerepeljen a német tánckultúra megismertetése,

A német nemzetiségi csoport csoportszoba berendezése is, tükrözi a nemzetiségi kultúra egyes sajátos, jellemző jegyeit.
A nemzetiségi neveléshez szükséges eszközök: könyvek, kiadványok, fejlesztő eszközök, bábok, képkártyák, laptop, CD-k

4. INTÉZMÉNYÜNK HAGYOMÁNYAI, ÜNNEPEI, RENDEZVÉNYEI

Idő-szak	Hagyományaink, ünnepeink, rendezvényeink	Német nemzetiségi hagyományok, ünnepek
ŐSZ	➢ Mobilitási hét ➢ Állatok hete	➢ MARTINSTAG – Márton nap
TÉL	➢ Adventi ünnepkör: Mikulás, ➢ Karácsony ➢ Farsang	➢ ADVENTSKALENDAR ➢ BARBARA ZWEIG – cseresznye, szilva faág hajtatása ➢ SANKT NIKOLAUS - Mikulás WEIHNACHTEN – Karácsony ➢ FASCHINGSDIENSTAG – Farsang
TAVASZ	➢ Húsvét ➢ Víz világnapja ➢ Föld napja ➢ Madarak, fák napja ➢ Anyák napja ➢ Évzáró, ballagás ➢ Arany nap	➢ OSTERN- Húsvét ➢ MUTTERTAG– Anyák napja ➢ ABSCHIED VON DEN SCHULKINDERN – Iskolások búcsúztatása

5. KÜLSŐ KAPCSOLATOK

Német Nemzetiségi Önkormányzat, nemzetiségi szervezetek

A kerületben működő érintett helyi német nemzetiségi önkormányzattal együttműködve szeretnénk dolgozni. Feladatunk a német nemzetiséghez kapcsolódó szervezetekkel kapcsolatfelvétel, egymás munkájának, kultúrájának megismerése, közös részvétel rendezvényeken, ünnepélyeken.

6. ALAPÍTVÁNY

Nincs

1. TAGÓVODA ADATAI

Név: Kispesti Egyesített Óvodák Árnyas Tagóvodája
Cím: 1192 Budapest Vonás utca 10.
Elérhetőségek: 06 1 283-95-57, arnyas@ovoda.kispest.hu
Tagintézmény-igazgató neve: Béresné Haigl Gabriella mb.

2.A TAGÓVODA BEMUTATÁSA

Vonás utcai tagóvoda a Kispesti Kós Károly Általános Iskola szomszédságában helyezkedik el, 3 csoportszobával, tornateremmel, logopédiai szobával rendelkezik, vegyes életkorú csoportokkal működik.
Óvodáink a műemlékvédelem alatt álló Wekerle-telepen helyezkedik el. Gyakran illetik „falu a városon belül" kifejezéssel és valóban, kedves, emberléptékű házak, közvetlen, egymást ismerő, segítő családok jellemzik. Óriási, öreg fákkal határolt utak, árnyas kertek, nagy zöld területek jellemzik a környezetünket. Az Óvoda épülete csendes, forgalomtól mentes kis utcában található, ahová a szülők szívesen íratják be gyermekeiket.

Az óvodába érkező gyerekeken a telep lakosságának sokszínű rétegződése tükröződik. Természetesen a felfokozott életritmus, a természettől való fokozatos eltávolodás, a megváltozott életkörülmények a mi gyermekeink fejlődését is befolyásolják. Ezek ellensúlyozásaképpen környezeti adottságaink maximális kihasználásával igyekszünk olyan boldog és tevékeny óvodás éveket biztosítani, amely alatt – az optimális feltételek keresésével – a személyiség szabad kibontakoztatását segítjük elő.
Az óvoda épületei több mint 100 éves, folyamatos felújítást, karbantartást igényel, amiről Kispest Önkormányzata gondoskodik. Az apróbb beruházásokat, az udvari játékpark fejlesztését az óvodai alapítvány támogatja. A csoportszobák esztétikus díszítéséről az óvodapedagógusok gondoskodnak, a folyosókon gyermekmunkák színesítik az öreg falakat
Udvarunk változatos feltételek biztosításával alkalmasak a gyermekek eltérő mozgásigényének kielégítésére, a szabad játékra. Az elmúlt években ültetett fáink és a telepített árnyékolók- a jó levegő mellett – az árnyékos és napos terület megfelelő arányát biztosítják.
Jóidőben a tornafoglalkozásokat a kinti focipályán valósítjuk meg, a tornatermeket pedig nap, mint nap használjuk.
Óvodánk felvállalta az autizmus spektrum zavarral küzdő gyermekek integrációját. Az óvodapedagógusok szakmai munkáját gyógypedagógiai asszisztensek segítik.
Logopédiai / fejlesztő szobával is rendelkezünk, ahol napi szinten zajlik a logopédiai, illetve heti kétszer a gyógypedagógiai fejlesztés. A kerületi Pedagógiai Szakszolgálattól naponta jár hozzánk egy logopédus, heti kétszer gyógytestnevelő, az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményből pedig, a sajátos nevelési igényű gyermekeknek, az előírt számban utazó gyógypedagógus biztosítja a plusz, egyéni fejlesztést. Fontosnak tartjuk a folyamatos kapcsolattartást, ezen intézményekkel, továbbá a problémák korai felismerését, a rászoruló gyermek időbeni eljutását megfelelő szakemberekhez, illetve a további fejlesztő munkához szükséges együttműködést.

3. NEVELÉSI ALAPELVEK

- Az óvodában folyó nevelőmunka - az alapprogram értelmében a családi nevelést egészíti ki, oly módon, hogy megerősíti, segíti, támogatja azt.
- Légkörével a gyermekkor derűjét, nyugalmát, oldottságát biztosítja.
- Az óvodai nevelés figyelembe veszi, hogy az óvodáskorú gyermekek legfőbb tevékenységi formája a játék, amelyen keresztül, és által, fejlődik személyiségük.
- Az esélyegyenlőség elve alapján óvodánkban a nevelés gyermekközpontú, befogadó, minden gyermek számára egyenlő hozzáférést biztosító, a társadalmi egyenlőségek erősítését célul kitűző program, amely diszkriminációtól mentes.
- A fenti alapelveket figyelembe véve programunkkal azt célozzuk meg, hogy óvodásaink a játék világában –közvetett, vagy közvetlen irányításunkkal- olyan tapasztalatokhoz jussanak, amelyek megszerzésével könnyebben igazodnak el, és magabiztosabbá válnak a világban, valamint egészséges testű-lelkű, boldog és alkotó tagjai lesznek a társadalomnak.

4. A PP CÉL- ÉS FELADAT RENDSZERE

- Óvodai nevelésünk célja a gyermekközpontú óvodai élet megteremtése a családi nevelésre alapozva, azt kiegészítve. Ennek eléréséhez az óvoda dolgozóinak összehangolt munkájára alapozunk. Az élménynyújtás és tapasztalatszerzés lehetőségeivel élve a gyermekek érzelmi kötődésének kibontakoztatása a környezetük természeti, emberi, tárgyi értékeihez.
- A 3-7 éves korú gyermekeknek derűs, vidám, szeretetteljes, tevékenységre ösztönző, valós élményekre épülő, inger gazdag környezet biztosítása, ahol a szabad játék hangsúlyos szerepet kap.
- Az egyéni képességek és készségek figyelembe vételével, a gyermek személyiségéhez igazodó, a gyermeki játék szabadságának tiszteletben tartásával megvalósított nevelés, amelynek hatására a környezetben jól eligazodó, jó kapcsolatteremtő képességekkel rendelkező, az iskolai életre alkalmassá váló gyerekek léphetnek ki az óvoda kapuján.
- Szűkebb lakó környezetéhez, Wekerletelephez való kötődés, az identitástudat megalapozása, amelynek során érzelmi biztonságot szerez, megtanulja óvni és ápolni az épített és természeti környezetet. Megismeri a helyi hagyományokat, szokásokat, a közösséghez való tartozás élményét.
- A többségi gyermekekben tudatos nevelőmunkával kialakítani, a másság elfogadására való képességet, a toleráns magatartást, amely a nevelők pozitív mintaadó hatására fejlődjön.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek számára is biztosítani a természetes gyermekközösségen belül a szakszerű és felzárkóztató nevelőmunkát, a szükséges sikerélményt, azoknak a személyiség jegyeknek a megalapozását – önbizalom, kudarctűrő képesség, akaraterő, önállóságra, a rugalmatlanság legküzdésére törekvés stb. - amelyek alkalmassá teszik őket az önálló életvitelre, és az iskolai integrációra.
- Általános feladatunk: az óvodás gyermekek testi- lelki szükségleteinek kielégítése, fejlődésük elősegítése, biztosítása, cselekvésben, változatos tevékenységek által szerzett tapasztalatszerzés során.

Fő feladataink:

- az egészséges életmód és környezet alakítása
- az érzelmi nevelés az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés
- az anyanyelvi nevelést és az értelmi fejlődést elősegítő nevelés megvalósítása

Fő feladataink kiegészülnek az integrálható autizmus spektrum zavarral, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő, különleges bánásmódot igénylő gyermeket, aki életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási magatartási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített, vagy sajátos tendenciákat mutató, és a szociális körülményei miatt hátrányos helyzetű gyermekek esetében az alábbiakkal:

- segédeszközeik használatának gyakoroltatása,
- sérülés specifikus módszerek, terápiák alkalmazása, speciális képzettségű szakemberek közreműködésével,
- érzelmi nevelésük során olyan személyiség jegyeik erősítése (akaraterő, kudarctűrő képesség, cselekvésvágy, kommunikációs képességek, stb.), amelyek segítik szocializációjuk folyamatát,
- értelmi fejlődésük elősegítésében sajátosságaiknak megfelelő elvárások alkalmazása,
- nevelőmunkánkban és gyermekvédelmi tevékenységünkben az esélyegyenlőség biztosítása.
- Az óvodában zajló összes tevékenység minden gyermek számára egyformán elérhető legyen.

5. KIEMELT NEVELÉSI TERÜLET (ÓVODA SPECIFIKUMA)

Nevelőtestületünk évek óta kiemelt feladatként kezeli a gyermekek egészséges életmódra nevelését. Gondot fordítunk az egészséges táplálkozási és higiéniai kultúra kialakítása, a gyermekek életét kitöltő változatos, spontán és szervezett mozgáslehetőség biztosítására, a környezet szeretetére, ápolására, védelmére, a környezettudatos magatartásra nevelés megvalósítására. Mindezt az óvodai élet mindennapjain a tapasztalatszerzésre lehetőséget adó játéktevékenységben, újrahasznosítást, takarékosságot előtérbe helyező tevékenységekben, a gyermekek egyéni képességeit, fejlődési ütemét figyelembe véve valósítjuk meg.
A gyermekek érzelmi intelligenciájának fejlődését segítő Boldog Óvoda program bevezetésre került 2025.évben, egy csoportban. A fokozatosságot és a megvalósulási tapasztalatoktól függően, az elkövetkező nevelési években a többi csoportban is szeretnénk bevezetni.
A gyermekek számára a fejlesztések a gyermekek aktuális érdeklődése, illetve az óvodapedagógusok ötlete alapján megtervezett „projekt"-ekben történnek. A projektek hosszát a téma, az óvodapedagógus és a gyermekek igénye határozza meg.
Ezek megvalósítását több területen tervezzük.

6. ÜNNEPEK, HAGYOMÁNYOK (ami nincs benne a központi PP-ben)

- Adventi kreatív munkadélután
- Családi nap
- Árnyas nap

7. SZOLGÁLTATÁSOK

Szülői igény alapján változó.

8. KAPCSOLATOK

9. ALAPÍTVÁNY

Neve: Wekerlei Óvodásokért Alapítvány
Címe: 1192 Budapest, Vonás utca 10.
Kuratórium elnöke: Szegletes Székely Imola
Elérhetősége: wekerleiovodasokert@gmail.com
Adószám:10197879-4-44

1. TAGÓVODA ADATAI

Név: Kispesti Egyesített Óvodák Corvin Tagóvodája
Cím: 1192 Budapest, Corvin körút 35.
Elérhetőségek: 06 1 283-95-57, email: corvin.arnyas@ovoda.kispest.hu
Tagóvoda vezető neve: Pásztor Mónika

2.A TAGÓVODA BEMUTATÁSA

A Corvin tagóvoda a műemlékvédelem alatt álló **Wekerletelepen** helyezkedik el, a Kispesti Pannónia Általános iskola szomszédságában. Wekerletelepet gyakran illetik „falu a városon belül" kifejezéssel és valóban, emberléptékű házak, öreg fákkal határolt utak, árnyas kertek, nagy zöld területek jellemzik a környezetünket.
A több mint 100 éves épület 3 csoportszobával, tornateremmel, fejlesztő / logopédiai szobával rendelkezik és vegyes életkorú csoportokkal működik. Az óvoda épületének folyamatos felújításáról, karbantartásáról fenntartónk, Kispest Önkormányzata gondoskodik. Az apróbb beruházásokat, az udvari játékpark fejlesztését az óvoda alapítványa támogatja. A csoportszobák esztétikus díszítéséről az óvodapedagógusok gondoskodnak, a folyosókon gyermekmunkák színesítik az öreg falakat.
Udvarunk változatos feltételek biztosításával alkalmas a gyermekek eltérő mozgásigényének kielégítésére, a szabad játékra.
Óvodánk felvállalta az autizmus spektrum zavarral küzdő gyermekek integrációját. Az óvodapedagógusok szakmai munkáját gyógypedagógiai asszisztensek segítik.
A kerületi Pedagógiai Szakszolgálattól heti három alkalommal jár hozzánk logopédus, heti kétszer gyógytestnevelő. Az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményből - a sajátos nevelési igényű gyermekeknek - az előírt számban utazó gyógypedagógus biztosítja az egyéni fejlesztést. Fontosnak tartjuk a folyamatos kapcsolattartást ezen intézményekkel, továbbá a problémák korai felismerését, a rászoruló gyermek időbeni eljutását megfelelő szakemberekhez és a hatékony fejlesztő munkához szükséges együttműködést.

3. NEVELÉSI ALAPELVEK

- Az óvodában folyó nevelőmunka - az alapprogram értelmében a családi nevelést egészíti ki, oly módon, hogy megerősíti, segíti, támogatja azt.
- Légkörével a gyermekkor derűjét, nyugalmát, oldottságát biztosítja.
- Az óvodai nevelés figyelembe veszi, hogy az óvodáskorú gyermekek legfőbb tevékenységi formája a játék, amelyen keresztül, amely által, fejlődik személyiségük.
- Az esélyegyenlőség elve alapján óvodánkban a nevelés gyermekközpontú, befogadó, minden gyermek számára egyenlő hozzáférést biztosító, a társadalmi egyenlőségek erősítését célul kitűző program, amely diszkriminációtól mentes.
- A fenti alapelveket figyelembe véve programunkkal azt célozzuk meg, hogy óvodásaink a játék világában –közvetett, vagy közvetlen irányításunkkal- olyan tapasztalatokhoz jussanak, amelyek megszerzésével könnyebben igazodnak el, és magabiztosabbá válnak a világban, valamint egészséges testű-lelkű, boldog és alkotó tagjai lesznek a társadalomnak.

4. A PP CÉL- ÉS FELADATRENDSZERE

- Óvodai nevelésünk célja a gyermekközpontú óvodai élet megteremtése a családi nevelésre alapozva, azt kiegészítve. Ennek eléréséhez az óvoda dolgozóinak összehangolt munkájára alapozunk. Az élménynyújtás és tapasztalatszerzés lehetőségeivel élve a gyermekek érzelmi kötődésének kibontakoztatása a környezetük természeti, emberi, tárgyi értékeihez.
- A 3-7 éves korú gyermekeknek derűs, vidám, szeretetteljes, tevékenységre ösztönző, valós élményekre épülő, inger gazdag környezet biztosítása, ahol a szabad játék hangsúlyos szerepet kap.
- Az egyéni képességek és készségek figyelembevételével, a gyermek személyiségéhez igazodó, a gyermeki játék szabadságának tiszteletben tartásával megvalósított nevelés, amelynek hatására a környezetben jól eligazodó, jó kapcsolatteremtő képességekkel rendelkező, az iskolai életre alkalmassá váló gyerekek léphetnek ki az óvoda kapuján.
- Szűkebb lakó környezetéhez, Wekerletelephez való kötődés, az identitástudat megalapozása, amelynek során érzelmi biztonságot szerez, megtanulja óvni és ápolni az épített és természeti környezetet. Megismeri a helyi hagyományokat, szokásokat, a közösséghez való tartozás élményét.
- A többségi gyermekekben tudatos nevelőmunkával kialakítani, a másság elfogadására való képességet, a toleráns magatartást, amely a nevelők pozitív mintaadó hatására fejlődnek.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek számára is biztosítani a természetes gyermekközösségen belül a szakszerű és felzárkóztató nevelőmunkát, a szükséges sikerélményt, azoknak a személyiség jegyeknek a megalapozását – önbizalom, kudarctűrő képesség, akaraterő, önállóságra, a rugalmatlanság legküzdésére törekvés stb. - amelyek alkalmassá teszik őket az önálló életvitelre és az iskolai integrációra.
- Általános feladatunk: az óvodás gyermekek testi- lelki szükségleteinek kielégítése, fejlődésük elősegítése, biztosítása, cselekvésben szerzett tapasztalatszerzés során.

Fő feladataink:

- az egészséges életmód és környezet alakítása
- az érzelmi nevelés az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés
- az anyanyelvi nevelést és az értelmi fejlődést elősegítő nevelés megvalósítása

Fő feladataink kiegészülnek az integrálható autizmus spektrum zavarral, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő, különleges bánásmódot igénylő gyermekek közösségbe való beilleszkedésének támogatásával.

A fejlődésben sajátos tendenciákat mutató és a szociális körülményei miatt hátrányos helyzetű gyermekek esetében az alábbiakkal egészítjük az óvodai nevelést:

- segédeszközeik használatának gyakoroltatása,
- sérülés specifikus módszerek, terápiák alkalmazása, speciális képzettségű szakemberek közreműködésével,
- érzelmi nevelésük során olyan személyiség jegyeik erősítése (akaraterő, kudarctűrő képesség, cselekvésvágy, kommunikációs képességek stb.), amelyek segítik szocializációjuk folyamatát,
- értelmi fejlődésük elősegítésében sajátosságaiknak megfelelő elvárások alkalmazása,

- nevelőmunkánkban és gyermekvédelmi tevékenységünkben az esélyegyenlőség biztosítása,
- Az óvodában zajló összes tevékenység minden gyermek számára egyformán elérhető legyen.

5. KIEMELT NEVELÉSI TERÜLET (ÓVODA SPECIFIKUMA)

Nevelőtestületünk évek óta kiemelt feladatként kezeli a gyermekek egészséges életmódra nevelését. Gondot fordítunk az egészséges táplálkozási és higiéniai kultúra kialakítása, a gyermekek életét kitöltő változatos, spontán és szervezett mozgáslehetőség biztosítására, a környezet szeretetére, ápolására, védelmére, a környezettudatos magatartásra nevelés megvalósítására. Mindezt az óvodai élet mindennapjain, a tapasztalatszerzésre lehetőséget adó játéktevékenységben valósítjuk meg, figyelembevéve a gyermekek egyéni képességeit és fejlődési ütemét.

Fontosnak tartjuk, hogy az óvodáskor végére a gyermekek, képessé váljanak az együttműködő kommunikációra és az empatikus viselkedésre. Ezt, a Kompátia eszközeivel tudjuk támogatni a mindennapi életükben az életkerekítő játékok gyűjteményével kiegészítve.

A gyermeke számára a fejlesztések a gyermekek aktuális érdeklődése, illetve az óvodapedagógusok ötlete alapján megtervezett „projekt" hetekben történnek. A projektek időtartamát az aktuális téma, az óvodapedagógusok és a gyermekek igénye határozza meg. A megvalósítás keretét legtöbbször, a kooperatív forma jellemzi. A hatékony ismeretszerzés és tanulás folyamatában ezt tartjuk a legeredményesebbnek, hiszen a gyermekek ezáltal tapasztalják meg az együttműködés jelentőségét.

A tehetséggondozás minden óvodapedagógus feladata, a jobb képességű vagy valamely területen tehetségvárományos gyermekek külön gondozására odafigyelünk. Intézményünkben az első tehetségműhely létrehozása folyamatban van, 2025 szeptemberétől része lesz az óvoda pedagógiai programjának.

6. ÜNNEPEK, HAGYOMÁNYOK

- Autómentes nap- „Bringás reggeli"
- Szüret, Kukorica fesztivál
- Márton napi lampionos felvonulás
- Adventi délután
- Nagyszülők napja-játszó délután
- Garázsvásár
- Árnyas nap

7. KAPCSOLATOK

Családok látogatása az intézményünkben az óvoda megkezdése előtt.

8. ALAPÍTVÁNY

Neve: Corvin Óvoda Alapítvány
Címe: 1192 Budapest, Corvin körút 35
Kuratórium elnöke: Boross Katalin Elérhetősége: katyakata.boross@gmail.com
Adószám:18008955-1-43

1. TAGÓVODA ADATAI

Név: Kispesti Egyesített Óvodák Bóbita Tagintézménye
Cím: 1193. Budapest, Csokonai u. 5.
Elérhetőségek: 06-1-357-93-14; bobita@ovoda.kispest.hu
Tagintézmény-igazgató neve: Benkőné Sipos Erika

2. A TAGÓVODA BEMUTATÁSA

A Kispesti Egyesített Óvodák Bóbita Tagóvodája (Jogelődje: Kispesti Bóbita Óvoda) Kispest városközponti rekonstrukciójának negyedik óvodájaként épült fel 1982-ben.

A lapos tetős 1021 nm - es épület megújult arculatával, és a 2265 nm - es játszó udvar megszakítja az égbe szökő tízemeletes panelházak sorát. Az azonos építészeti jellegű szomszédos Eszterlánc Bölcsőde és a Vass Lajos Általános Iskola sajátságos egységet képez intézményünkkel.

Épületünk belülről megújult az elmúlt évek során. A burkolatok, gyermekmosdók megszépültek, belső tereink megújultak, bútoraink, burkolataink korszerűsödtek, kicserélődtek. **Csoportszobáink**at, közös helységeinket esztétikusan, a gyerekek igényeinek, speciális szükségleteinek megfelelően alakítottuk ki. **Tornaszobánk, fejlesztőszobáink** korszerű terápiás eszközökkel felszereltek és folyamatosan fejlesztettek. Pedagógiai könyvtárunk támogatja a csoportok ismeretszerzését, szélesíti látókörét.

Udvarunkat az évek során, pályázatokon való sikeres részvétellel, az önkormányzat, a szülők és önkéntesek támogatásával fokozatosan fejlesztjük, parkosítjuk. Arra törekszünk, hogy az udvarunk **élhető, barátságos és esztétikus** térként szolgálja a gyerekek szabad mozgásigényét.

Jelenleg 125 fő részére 5 vegyes életkorú csoportot szervezünk, mert ezt a formát tartjuk pedagógiailag megalapozottnak, a gyermekek számára előnyösnek.

Mottónk: ***HARMÓNIÁBAN A KÖRNYEZETTEL, HARMÓNIÁBAN ÖNMAGUNKKAL.***

3. NEVELÉSI ALAPELVEK

Nevelési koncepciónk alappillére, hogy a kisgyermek szeressen óvodába járni.

Az a kisgyermek, aki szívesen jár az óvodába: jókedvű, derűs, kiegyensúlyozott. Komfortérzete a biztosítéka annak, hogy sem pszichésen, sem szomatikusan nem károsodik. Bízik *a vele foglalkozó felnőttekben,* önmagában és társaiban. Könnyebben tud kapcsolatot teremteni, ezáltal intenzívebben fejlődnek a metakommunikációs képességei. *Elfogadó, és befogadó a másságot illetően.* Alkalmazkodó-, konfliktustűrő- és kezelőképessége, önkontrollja, önértékelése és én - fejlődése pozitív irányba terelhető.

Az élénk, érdeklődő gyermek jól motiválható és maximálisan együttműködik a játékban és tevékenységekben, fejlesztési helyzetekben.

4. A PP CÉL- ÉS FELADAT RENDSZERE

Az óvodai nevelés célja, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).

5. KIEMELT NEVELÉSI TERÜLET (ÓVODA SPECIFIKUMA)

A kerületben egyedül álló módon 2013-ban elsőként nyertük el az **„Örökös Zöld Óvoda"** címet, ami elismerése a környezeti nevelés területén végzett munkánknak. Olyan környezettudatos szemléletmódot alapozunk, mely a lakótelepi életformában megvalósítható. A gyerekekkel szelektíven gyűjtjük a hulladékot, rendszeresen részt veszünk helyi, és országos gyűjtőakciókban is. Legutóbb a Cseppet sem! - akcióhoz csatlakoztunk. Kiskertjeinkben növényeket ültetünk, gondozunk, tankertjeinkben a gyerekek figyelemmel kísérhetik a gyógy- és fűszernövények fejlődését. Kialakítottunk sziklakertet és bogyós termésű növények kertjét is. Magas ágyásokkal bővítettük a beültethető területeket. Belső versenyeinkkel (Aranykanna-díj – a szép szobanövényekért, Legesztétikusabb csoport-díj, és Bóbita kiskert-díj) motiváljuk összefogásra a családokat, pedagógusainkat az esztétikus, harmonikus környezet formálására. **Madárbarát Óvoda** lévén az évszakoknak megfelelően gondoskodunk a környezetünkben honos madarakról. Végzünk megfigyeléseket, szükség esetén mentünk madarakat és Madarász-ovi foglalkozásokon keresztül bővítjük tudásunkat.

Hosszú évek óta **folyamatosan az elsők közt vagyunk a kerületi „Szebb kispesti környezetért "** pályázaton, 2017-ben pedig környezetvédő tevékenységünkért, *Zöld Kispestért – díj, polgármesteri elismerést kapott intézményünk.* A pályázatokon nyert összegekből a korosztálynak megfelelő játékok, eszközök, kísérleti felszerelések vásárlásával gazdagítottuk a szertárt.

Szinte előszobája vagyunk a szomszédos Vass Lajos – Öko-iskolának. Velük szoros, jó partneri kapcsolatot ápolunk évtizedek óta. (Közös rendezvények, zöldprogramok). Az állatok védelme iránti érzékenyítést nemcsak a tavaszi/őszi kirándulások segítik, hanem a szoros együttműködés a Maugli Állatvédő Egyesülettel is. Számukra támogató gyűjteséket szervezünk, cserébe sokat tanulunk a felelős állattartásról az állatbemutatókon. A kertben sünök részére téli nyugvóhelyet alakítunk ki, melyet rendszeresen figyelemmel kísérünk. Rovarházak kihelyezésével figyelhetik meg a gyerekek a kertben élő fajokat. Madárodvainkban minden évben fészkelnek madarak.

A kert építő-, szépítő tevékenységekbe való bekapcsolódásra évente két alkalommal biztosítunk lehetőséget a családoknak

Jeles zöld ünnepeink: Állatok Napja, *Kézmosás Világnapja*, Madárkarácsony, Víz Napja, Föld Napja, Madarak-, fák napja.

Önerőből, szülői támogatással csatlakoztunk a DIOO (Digitális Oktatójáték Óvodásoknak) programhoz, mellyel a mai kor szelleméhez igazodó technikai módszerrel valósítjuk meg nagycsoprotosaink hatékonyabb képességfejlesztését, a hátrányok csökkentése, a kiemelkedő képességek támogatása, valamint az iskolakészültség optimális elérése érdekében.

6. ÜNNEPEK, HAGYOMÁNYOK

- Tea- és játékdélután,
- Adventi vásár,
- Lampionos séta,
- Családi sportnap vagy kirándulás,
- Gyermekhét,
- Tavaszi közös óvodai kirándulás.

Intézményspecifikus program:
A hagyományos jeles zöld ünnepeket egyhetes projektekben szervezzük. Ezek magukba foglalnak központi, egész óvodát érintő eseményeket, illetve a témák csoportszintű feldolgozását. Kiegészül a: *Kézmosás világnapjához kapcsolódó egészséghéttel.*
A nagycsoportosok részt vesznek az Ovi-zsaru programban is, mellyel nemcsak a biztonságos közlekedésről szerezhetnek ismereteket, de minden veszélyforrásról is felvilágosítást kapnak.

7. KAPCSOLATOK

- **Semmelweis Egyetem Pető András Gyakorló Általános Iskola, Egységes Konduktív Pedagógiai Módszertani Intézménye és Kollégiuma** (SE PA EKPMI) - SNI gyermekek fejlesztése, fejlesztéshez szakmai segítségadás. 1 fő konduktor határozott idejű alkalmazásával együttműködési megállapodás alapján.
- **Digitális Okosjáték Óvodásoknak** - Nagycsoportosok képességfejlesztéséhez szükséges program működtetése. Heti eredmények szolgáltatása alapján a fejlődési ütem követése, adatok, diagramok, fejlesztési területek megtekinthetőségével.

8. ALAPÍTVÁNY

Neve: Gyermeksziget a Bóbitákért Alapítvány
Címe: 1193 Budapest, Csokonai u. 5.
Kuratórium elnöke: Nagy Andrea
Elérhetősége: 06-1-357-93-14
Adószám: 18255360-1-42

1. TAGÓVODA ADATAI

Név: Kispesti Egyesített Óvodák Gyöngykagyló Tagóvodája
Cím: 1195 Budapest, Zrínyi utca 6.
Elérhetőségek:+36 1 282 9961, gyongykagylo@ovoda.kispest.hu
Tagintézmény-igazgató neve: Heiner Mónika Csilla

2. A TAGÓVODA BEMUTATÁSA

Az intézmény lakótelepi környezetben elhelyezkedő kétszintes épület, mely 2019-ben teljes körű felújításon esett át. A hangulatos, világos, esztétikus, fejlesztőjátékokkal jól felszerelt csoportszobák megfelelő színterei a gyermekek játékának, változatos tevékenységeinek. Óvodánkban homogén és vegyes életkorú csoport is van, az emeleten egy tornatér is található. Büszkeségünk a tágas, parkosított, gondozott óvodaudvar, melyet az óvoda dolgozói a gyerekekkel közösen és a szülők összefogásával folyamatosan szépítenek. Ennek elismeréseként 2008-ban elnyertük a Polgármesteri Hivatal **„Zöld óvodáért" díj**át.

Pedagógiai programunk a Komplex Prevenciós Óvodai Program adaptációja. Ennek értelmében **nevelésünk kereteit a gyermekek természetes megnyilvánulásai, a szabad játék és a mozgás adja**. A mozgásfejlesztéshez megfelelő és elegendő mozgásfejlesztő eszközzel rendelkezünk. A játékból és a mozgásból kiindulva gondoskodunk a változatos élményszerzésről, a sokszínű tevékenységről, kultúraátadásról.
Az elmúlt években fontos szerepet játszik a mindennapi tevékenységek szervezésében az **egészséges életmód megalapozása és a környezetvédelem** is.
A sokoldalúan képzett, összeszokott, együttműködő nevelőtestületünket a gyermek jogainak tiszteletben tartása és a gyermek érdekeinek mindenek feletti érvényesítése jellemzi. Figyelembe vesszük, hogy a gyermek nevelése a család joga és kötelessége, de fontosnak tartjuk a családokkal való szoros, segítőkész együttműködést.

3. NEVELÉSI ALAPELVEK

- A gyermeki személyiség elfogadása, tisztelete, szeretete, megbecsülése és a bizalom.
- Egyenlő bánásmód biztosítása minden gyermek számára, melynek folyamán nem alkalmazunk közvetlen vagy közvetett különbségtételt, kizárást, korlátozást vagy kedvezést.
- A gyermek jogainak tiszteletben tartása és a gyermek érdekeinek mindenek feletti érvényesítése.
- Számunkra minden hozzánk kerülő gyermek érték. Ennek szellemiségében valósítjuk meg a különbözőségek elfogadtatását és az egyéni differenciált bánásmódot.

4. A PP CÉL- ÉS FELADAT RENDSZERE

Célunk

- A gyermeki szükségletek kielégítése érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtésével.
- Harmonikus személyiségfejlesztés, saját érési tempóhoz igazodó testi, szociális és értelmi érettség kialakítása, az egyéni adottságok, készségek figyelembevételével.

- Biztosítva legyen a gyermekek számára a gyermekként való élés, azaz a folyamatos, önfeledt, szabad játék és a mozgás gazdag feltételrendszere, valamint a gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységek végzésének lehetősége, és az ehhez igazodó műveltségtartalmak és emberi értékek közvetítése.
- Közvetett segítségnyújtás ahhoz, hogy a gyermekekben megteremtődjenek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.
- Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásokat a gyermek személyiségéhez igazítsuk.
- A gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezet kialakítása.
- A hazájukat elhagyni kényszerülő családokba tartozó gyermekek (migráns) önazonosságának megőrzése, ápolása, erősítése, átörökítése, nyelvi nevelése és társadalmi integrálása.
- A sajátos nevelési igényű gyermek nevelése.
- A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztése, fejlődésének segítése (felzárkóztatás).
- Tehetséggondozás – a szülői házzal karöltve.

Feladatunk:

- Mozgásra, játékra épített sokoldalú tapasztalatszerzés biztosítása.
- A gyermeki érzelmek és a közösségi érzelmek fejlesztése.
- A különbözőségek elfogadására nevelés.
- Közösségi nevelés a hagyományok és az óvodán belüli – kívüli közös tevékenységeken keresztül.
- A gyermek képességeinek, fejlettségi szintjének megfelelő fejlesztés – prevenció, korrekció, tehetséggondozás.
- Együttműködés kialakítása a szülőkkel, (családokkal).

Olyan érzelmi és erkölcsi szintre juttatni a gyermeket, hogy az új életterét elfogadja, az új szabályokhoz alkalmazkodni tudjon.

5. KIEMELT NEVELÉSI TERÜLET (ÓVODA SPECIFIKUMA)

A Komplex Prevenciós Óvodai Program fejlődés és lélektani megalapozottsága révén fő feladatának tekinti - a 3-7 éves gyermekek életkori - és egyéni sajátosságainak, eltérő fejlődési ütemének (érési jellemzőik) szem előtt tartásával:

- a potenciális (lehetséges) tanulási zavarok megelőzését,
- jól szolgálja a kisebb idegrendszeri működészavarok korrekcióját
- segíti a hátrányos szociális környezetből jövő gyermek felzárkóztatását,
- a migráns (bevándorló) gyermek beilleszkedését
- biztosítja az egyéni differenciált bánásmód pedagógiai elvének érvényesülését,
- a tehetséggondozást,
- a gyermeki jogok és az alapvető szabadságjogok védelmét.

Azonosultunk az adaptált program alkotócsoportjának gondolataival: „Az együttes öröm együttgondolkodássá, párbeszéddé alakul. Kultúránk elemei saját aktív tevékenységei által

válnak a gyermeki világkép részévé. Úgy kell közvetíteni kultúránkat, hogy ezáltal az óvodás gyermekek érzelmileg, szociálisan és értelmileg gazdagodjanak, képességeik kibontakozhassanak. A felnőtt szakembernek kell ismernie a módját és vállalnia azt a felelősséget, hogy úgy vezesse el a gyermeket az iskola küszöbéig, hogy a gyermek új feladatokra felkészült, alkalmas legyen, s e közben boldog gyermekkorát megőrizhesse."

6. ÜNNEPEK, HAGYOMÁNYOK

Hagyományaink /az óvodai ünnepek mellett/:

- Szüreti mulatság táncházzal,
- Gyöngykagyló-nap /családi rendezvény/,
- Egészséghét.

Jeles napok: (projekt-hét)

- Állatok világnapja,
- Víz világnapja,
- Föld napja /virágpalánta vásár és ültetés/,
- Madarak és fák napja.

7. ALAPÍTVÁNY

Neve: Gyöngykagyló Óvoda Alapítvány
Címe: 1195 Budapest, Zrínyi utca 6.
Kuratórium elnöke: Cserepes Nikolett
Elérhetősége: nikolett.cserepes@gmail.com
Adószám: 18264863-1-43
Számlaszáma: 11719001-20343961

1. TAGÓVODA ADATAI

Név: Kispesti Egyesített Óvodák Hársfa Tagóvodája
Cím: 1191 Budapest, Eötvös utca 9.
Elérhetőségek: +3613574155, harsfa@ovoda.kispest.hu
Tagintézmény-igazgató neve: Béres Zoltánné

2. A TAGÓVODA BEMUTATÁSA

Óvodánk 1980-ban épült Kispest szívében, óriási panelházak tövében nyújt vidám napokat a 3-6 éves korú gyermekek számára.
Intézményünk 2017 évben megújult.
Esztétikus, szép csoportszobák, érdekes játékok és a fejlesztést elősegítő eszközök sokasága várja a kicsiket. Az udvaron lombos fák alatt mászókák, fa játékok, homokozók csalogatnak.
A gyermekek neveléséhez szükséges eszközöket folyamatosan bővítjük.
A csoportokban szakképzett óvodapedagógusok (többen szakvizsgával is rendelkeznek), intézményi szinten pszichológus, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, logopédus, pedagógiai asszisztensek, gyógypedagógiai asszisztens és dajkák végzik a sokoldalú fejlesztést.
Kis létszámú csoportban neveljük szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján: a fejlődés egyéb pszichés zavarával (súlyos tanulási-, figyelem- vagy magatartásszabályozás zavarral) küzdő gyermekeket.
Integráltan beszédfogyatékos gyermekek ellátását biztosítjuk.

3. NEVELÉSI ALAPELVEK

---

4. A PP CÉL- ÉS FELADAT RENDSZERE

Az óvodai nevelés célja, hogy elősegítse az óvodás gyermek sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkentését az életkori és egyéni sajátosságok valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembe vételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).

- A 3 - 6 éves korú gyermekek sokoldalú és harmonikus fejlődését elősegíteni, a gyermekek, szüleik és partnereink megelégedésére.
- A környezet megismerésére, megszerettetésére nevelés, a „környezetvédő" személyiségjegyek megalapozása.
- A gyermekek egészséges életmódjának, egészségvédő szokásainak megalapozása, alakítása.
- Biztosítani a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, felzárkóztatását, illetve a tehetséggondozást.
- Az esélyegyenlőség megteremtése a sajátos nevelést igénylő gyermekek számára.

A nevelés –tanulás tervezése

Intézményünk projekt alapú tervezéssel dolgozunk.
Az adott tárgykört a gyermekek több *napon* keresztül, *hosszabb* időkeretben óvodai és óvodán kívüli *helyszíneken,* rugalmas *időkeretek* között, *változatos* tevékenységtípusok és *sokszínű módszertani eszközök* segítségével dolgozzák fel.

Projekt orientált tanulásszervezés

A pedagógus tervezi meg, de megkérdezi a gyermekek véleményét, az eredmények bemutatása már a projekt elveit érvényesíti. Projekt problémának (a gyermekek által felvetett érdeklődési terület) megfeleltetve tervezi a gyermeki és felnőtt tevékenységeket, ám a pedagógus dominanciája ugyanaz marad, irányít, együtt dolgozik.

A játék, a munka, a tanulás ötvöződik, a gyermek tevékenységében nem elkülöníthető módon érvényesül.

A pedagógus-szerep változása a projektmódszerben

Átengedi a gyermekek számára mind a kezdeményezést, mind a lebonyolítást, mind a megszervezést, és olyan, főként indirekt hatásrendszert, módszereket alkalmaz, ami azoknak eredményességét elősegíti.

5. KIEMELT NEVELÉSI TERÜLET (ÓVODA SPECIFIKUMA)

Beszédfogyatékos gyermekek ellátása

A beszédfogyatékos diagnosztizálása a Székhely Szakértői Bizottság hatáskörébe tartozik.

Lassúbb ütemű fejlődés esetében (például: tanulási nehézségek, magatartási problémák) a nevelést segítő Szakszolgálatok kompetenciája megállapítani a fejlesztés útját.

A beszédfogyatékosság megnyilvánulási területei gyakran a beszéd késésére vezethetők vissza. E fogyatékossági területen belül jelentkező részképesség zavarok az iskolába kerüléskor tanulási zavar veszélyeztetettséget-„diszlexia veszélyeztetettség" –vonnak maguk után.

Mindez megnyilvánul az anyanyelvi fejlettség alacsony szintjében, a beszédszervek gyengeségében, a beszédhangok tiszta ejtésének hiányában, a szegényes szókincsben, a beszédmozgásokról szerzett emlékképek felhasználásának hiányában, a grammatikai fejletlenségben és az utánzóképesség gyengeségében.

A beszédfogyatékosság nem egyenlő a beszédhibával.

A beszédfogyatékos gyermeknél veleszületett vagy szerzett idegrendszeri működési zavarok és környezeti hatások következtében egyaránt felléphet jelentős mértékű beszédben akadályozottság. Ezen problémák nem csak nyelvi kommunikációs, hanem tanulási képességeire és szociális kapcsolatainak alakítására is negatívan hatnak.

Célunk:

- A fejlesztés által –a sérülés súlyosságától függően –a hátrányos következmények csökkentése vagy ellensúlyozása.
- A nevelés és fejlesztés során az egyéni képességek és szükségletek figyelembe vétele mellett, a gyermekek kommunikációjának, megismerő funkcióinak fejlesztése az önállóság és a szociális képességek fejlődése érdekében.

Kis létszámú csoport működése

Célunk, hogy az SNI-s, BTM-es gyermekek is egyéni sajátosságaiknak, szükségleteiknek, képességeiknek megfelelően vehessenek részt az óvodai közösség életében az összefüggő óvodai programok során. Fejlesztésük minden esetben differenciáltan, egyéni szükségleteiknek megfelelően valósul meg.

Kiemelten törekszünk rá, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésében, oktatásában fejlesztésében részt vevő pedagógusok és dajkák magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel, kompetenciákkal rendelkezzenek (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség).

A pedagógus elfogadó, türelmes, nyugodt, érzelmi támaszt biztosító személyisége, a vidámság, a felszabadultság fontos a jó közérzet kialakulásához, megtartásához.
Nagy hangsúly kerül az egyéni teljesítmény értékelésére, figyelembe véve a gyermek meglévő képességeit, erőfeszítéseit. A gyakorlati munka során törekszünk a differenciálásra: a fejlesztés minden esetben a gyermekek egyéni szükségletei alapján kerül megvalósításra, egyéni, páros és kis csoportos foglalkozások alatt egyaránt. Ez biztosítja számukra az örömteli tanulást.
Célunk:

- A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek önmagához viszonyított fejlődésének biztosítása
- Az óvodai időszak végére teljesítményüknek az ép gyermekcsoport teljesítményének a megközelítése, elérése
- Iskolaérettség, integrált iskolai nevelés előkészítése, elérése
- Optimális körülmények biztosítása a folyamatos fejlődéshez.

Feladataink mindkét speciális területen:

- A gyermek szakértői bizottsági véleményében foglaltak alapján a részképesség-zavarok egyéni fejlesztési terv szerinti korrekciója és kompenzálása
- Az egyéni fejlesztési terv pontjainak, célkitűzéseinek a követése, megvalósítása, együttműködés a segítő szakemberekkel, negyedévente esetmegbeszélés kezdeményezése
- Az ismeretelsajátítás folyamatát gátló, gyengébben fejlett, diszharmonikus működést mutató részképességek megerősítése,
- Az ismeretanyag hatékony beépüléséhez szükséges jártasságok, készségek kialakítása illetve megerősítése,
- A „mássággal" szembeni tolerancia és segítő szándék belsővé tétele
- A gyermekek fejlődéséhez alapvetően szükséges érzelmi biztonság megteremtése és megtartása.
- A speciális nevelési szükségletekhez, életkori sajátosságokhoz igazodó segítség adása annak érdekében, hogy a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek az átlagos képességű gyermekekhez minél jobban közelítő személyiséggé váljanak.
- a motiváció növelése,
- bátorítás, bíztatás,
- sikerek, eredmények kiemelése,
- dicséret, elfogadás, együttérzés,
- büntetés, megszégyenítés mellőzése,
- bizalom légkörének megteremtése,
- önállóságra nevelés,
- differenciálás, egyéni bánásmód,
- biztonságot adó korlátok, keret adása
- szokatlan ingerek kizárása
- a gyermek fokozott ingerültségének, agitáltságának a kezelése, esetleges dühkitörések csillapítása

Örökös Zöld Óvodai és Madárbarát Óvodai kiemelt tevékenységeink

- Óvodánk Örökös Zöld Óvoda és Madárbarát Óvoda címmel rendelkezik, melynek elvárásaihoz folyamatosan bővítjük tevékenységeinket, eszköztárunkat.
- Fontos szempontnak tartjuk a fenntarthatóság elvét, melynek megalapozásában a szülők együtt gondolkodására is számítunk. Ennek szellemében szelektáltan gyűjtjük a hulladékot, intézményünk udvarán fáradtolajgyűjtő is található. Esővízgyűjtő tartályunk a növények gondozásában a fenntarthatósághoz, a víz minél nagyobb tiszteletére neveléshez is hozzájárul.
- Udvarunk növényvilágát a madarak kellemes környezetének, táplálkozásuk segítéséhez igazítjuk. Madárodúinkban a gyerekek folyamatosan figyelhetik, hallgathatják a fiókák fejlődését, gyakran első szárnycsapásaiknak is tanúi lehetnek. Madáretetőinket. itatóinkat szükség esetén pedagógusok magyarázata mellett töltik.
- Gyümölcsfáink (cseresznye, meggy, szilva, dió), bokraink (tüske nélküli szeder, szőlőtőkék) nemcsak a megismerést szolgálják, hanem a kóstoláshoz is hozzájárulnak.
- Magas ágyásainkat a gyermekek gondozzák, melyben magról zöldségeket nevelnek. Ismeretbővítéshez képekkel segítjük őket, hová mit ültettek. Folyamatos töltéséhez kertészünk segítségével felhasználjuk a komposztálónkban képződő földet is.
- Pályázati pénzből bővítjük óvodásaink tapasztalatszerző interaktív játékait táblák kihelyezésével az udvaron a komposztlás és az esővízgyűjtő tartály környékén.
- Szelektíven gyűjtjük a műanyag és papír hulladékot intézményen belül és a gyerekeke segítségével ürítjük udvari tartályainkba.
- Használt elem és olaj gyűjtése a szülőkkel együtt történik.

6. ÜNNEPEK, HAGYOMÁNYOK (ami nincs benne a központi PP-ben)

Barkács délutánok (karácsony és húsvét előtt) családi délutánok a zöld ünnepek lezárása képen.

7. KAPCSOLATOK (ami nincs benne a központi PP-ben)

Egészségügyi Szolgálat

Színtere: A gyermek egészségi állapotának megóvása, rendszeres vizsgálata.

Kapcsolattartó: tagintézmény-igazgató

Kerületi- és Fővárosi Művelődési Intézmények (könyvtár, múzeumok)

Részvétel a rendezvényeken.

Kapcsolattartó: tagintézmény-igazgató

8. ALAPÍTVÁNY

Nincs

1. TAGÓVODA ADATAI

Név: Kispesti Egyesített Óvodák Mese-Vár Tagóvodája
Cím: 1196 Budapest, Zrínyi utca 154.
Elérhetőségek: (061) 282 5690, – e-mail: mesevar@ovoda.kispest.hu
Tagóvoda vezető neve: Mecznerné Kovács Ágnes

2. A TAGÓVODA BEMUTATÁSA

A Mese-Vár Tagóvoda 6 csoportos. Homogén életkorú csoportok kialakítására törekszünk. Az óvodában a gyermekcsoportok szervezésénél az életkor, a fejlődési tempó a meghatározó, ha van rá lehetőségünk figyelembe vesszük a szülői igényeket. Az intézményünket választó szülők gyermekeit zsúfoltság nélkül tudjuk fogadni. A csoportlétszámok ideálisak. Csoportszobáink világosak, barátságosak, jól szolgálják gyermekeink egészséges fejlődését és a tartalmas tevékenykedés feltételeit. Minden csoportunk számára biztosított a saját öltöző, mosdó helyiség. A csoportszobák bútorai, berendezési tárgyai korszerűek, esztétikusak. Hangsúlyt fektetünk az ízléses, gyermeki fantáziát elindító beszélő környezet megteremtésére, mely tükrözi a tanulási témákat. A berendezési tárgyakat folyamatosan, tervszerűen fejlesztjük. Az udvaron és a csoportszobákban lévő játékok és mozgásfejlesztő eszközök színes, változatos tevékenységek sorát teszik lehetővé. Eszközfejlesztéseinknél szempont az esztétikum, a többfunkciós használhatóság, a nevelési céljaink szolgálata. Az óvoda tárgyi környezete és tevékenységi rendszere az egészség- és környezettudatos magatartást alapozza meg. A sok zöld, füves, parkosított terület az egészséges környezet feltételeit teremti meg. Tornatermünk jól felszerelt, lehetővé teszi a szabadabb mozgásteret, mozgást fejlesztő játékok szervezését. A szomszédos iskola tornatermét igénybe vehetjük sportvetélkedők szervezésére.
Minden kisgyermeknek lehetősége van a **„SÓ"–szoba** használatára. Egyszerre 8–10 kisgyermek, játékos tevékenykedés közben élvezheti a somadrin oldat speciális klímát biztosító jótékony hatását. Légúti megbetegedésben (asztmában) szenvedő gyermekeket is fogadunk.

3. NEVELÉSI ALAPELVEK

A program a gyermekek alapvető tevékenységeire, a mozgásra, a kommunikációra, és a játékra épül, e köré szerveződnek a nevelőmunka feladatai az egyenlő hozzáférés biztosításával. A gyermeket – mint fejlődő személyiséget – különleges védelem és gondoskodás illeti meg, harmonikus fejlődésének érdekében. Intézményünkben minden kisgyermek egyenlő eséllyel megkapja az óvó-védő, szociális, nevelő, személyiségfejlesztő tevékenységet, a megfelelő gondoskodást, nevelést. Figyelembe vesszük, hogy a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelezettsége, ebben intézményünk kiegészítő - esetenként hátránycsökkentő - szerepet tölt be. A fenntartó elvárásait kielégítve az Alapító Okirat szerint fogadunk sajátos nevelési igényű gyermekeket is. Módunk nyílik a differenciált egyéni bánásmód fejlesztő értékeire építeni. Óvodánk minden dolgozója a szeretet, a türelem, az odafordulás, inkluzív szemlélet eszközeivel törekszik arra, hogy a kisgyermekek óvodában töltött idejét kellemessé tegye. Pedagógiai Programunk épít intézményünkben kialakított szokásainkra, értékeinkre, pedagógiai céljainkat, alapelveinket fogalmazza meg, meghagyva a nevelőtestületben tevékenykedőknek, a megvalósítás módszertani szabadságát, megkötéseket csak a gyermek védelmében tartalmaz. Nevelői közösségünk nyitott az innovatív pedagógiai irányzatok iránt.

Megismerkedtünk a kompetencia alapú óvodai programcsomag tartalmával, ezt részlegesen adaptáljuk és beillesztjük programunkba.

4. A PP CÉL- ÉS FELADAT RENDSZERE

Célunk annak elérése, hogy **boldog, egészséges lelkű, kiegyensúlyozott, toleráns, a világ dolgai iránt nyitott, fogékony, élénk, önállóan kezdeményező gyermekeket neveljünk integrált óvodai környezetben** az egyenlő hozzáférés biztosításával. Az óvodai – a fejlődési ütemüknek megfelelő - egyéni fejlesztések eredményeként olyan készségek, képességek birtokába kívánjuk juttatni gyermekeinket, - tevékenységek során, a mese, a mozgás eszközeivel - melyek **alkalmassá teszik őket az iskolai élet megkezdésére**.
Célunk a szeretetteljes, biztonságot adó, érzelmekben és élményekben gazdag óvodai élet megteremtése, melyben a gyerekek jól érzik magukat. Minden gyermek egyedi, egyszeri megismételhetetlen csoda, a hozzá vezető útnak is csodálatosnak kell lennie. Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedések a gyermeki személyiséghez igazodnak
Óvodánk inkluzív pedagógiai gyakorlat keretei között társadalmi, szociális, kulturális tényezőkből és sajátos nevelési igényből adódó integrációs gyakorlatot valósít meg.
A tehetségfejlesztés módjai közül óvodánkban elsősorban a gazdagítás – dúsítás módszerét alkalmazzuk. A tehetségígéretes gyerekek társaikkal együtt vesznek részt a különböző tevékenységekben, azonban a nap bizonyos idejében az óvodapedagógusok által differenciált „gondozásban" részesülnek. Fontos célkitűzésünk a regisztrált Tehetségpontként működés, a műhelymunka keretében megvalósított tehetségfejlesztés.

5. KIEMELT NEVELÉSI TERÜLET (ÓVODA SPECIFIKUMA)

Szeretnénk, ha gyermekeinknek igényükké válna az óvodában és otthon is a mindennapos mese, vershallgatás. A bábozás, dramatizálás eszközeivel igyekszünk élni, nemcsak a mesélés, verselés tevékenységnél, hanem a teljes nap folyamán.
Fontosnak ítéljük, hogy a mindennapi mesélést, verselést összekapcsoljuk a gyermekek elmélyült meseélményeinek feldolgozásával – ehhez sok – sok ismétlést és feldolgozást tervezünk. Célunk, hogy az átélt élmények hatására kreatív, színes képi fantáziával rendelkező, empátiás készségekkel bíró gyermekekké váljanak. Nagy hangsúlyt fektetünk az anyanyelvi fejlesztésre is. Szeretnénk, hogy óvodásaink tisztán, választékosan, tartalmasan, felszabadultan, szívesen beszéljenek.
Az óvodai napirenden belül változatos lehetőséget teremtünk a gyermekeknek természetes mozgásvágyuk kielégítésére. Megismertetjük őket a nagy és finommozgások sokféleségével, elősegítjük, hogy egyéni képességeikhez adottságaikhoz mérten, testi képességeik megfelelően fejlődhessenek. Óvodáskor végére szeretnénk, ha minden kisgyermek örömét lelné a mozgásos tevékenységekben, edződne szervezete, teherbíróbb, ellenállóbb lenne, és a mozgás igénye egész életében elkísérné.

6. ÜNNEPEK, HAGYOMÁNYOK

Az évszakok változásának megfigyelése természetjárással (séták, kirándulások szervezése).
Gyermeki ünnepek: szüreti mulatság, adventi és húsvéti barkács délután, Mese-Vár Nap (gyermeknap)
Havi rendszerességgel **színházi előadások** megtekintése az óvodában.

A családoknak szervezett sportvetélkedő: **Mikulás-Kupa.** A csoportok közötti sport rendezvény a **Nyúlcipő-bajnokság.**

Óvodánk egyéb ünnepei, hagyományai
Autómentes nap, Magyar népmese napja, a Zene világnapja, a Népköltészet hete, a Világirodalom napja (más népek meséi), az Anyanyelv napja, Környezetvédő nap, Egészségnap, kerületi Rendvédelmi nap, kerületi sportesemények.

7. KAPCSOLATOK

Fenntartó Önkormányzattal, Közművelődési, Egészségügyi, Oktatási és Sport Bizottsággal:

- meghatározott módon, és az aktualitásnak megfelelően
- a kiírt pályázatokon való részvétel
- óvodai eseményekre történő meghívások

Művelődési intézményekkel:
KMO, WEKKA, gyermekszínházak, zenészek, művészek…

Kapcsolattartás a kerületi rendőrkapitánysággal:
Ovi-zsaru program megvalósítása, évente két alkalommal. Biztonságos óvoda cím elnyerésével, a biztonság fenntartása, fokozása.

Kapcsolattartás külhoni óvodákkal:
Szerbiai Zombor (községi óvoda)– Predskolska ustanova „Vera Gucunja"Sombor
A kapcsolattartás célja: A magyar nyelv megtartásának segítése a szórvány magyarság körében. Szakmai, módszertani tudásmegosztás, a szomszéd népek kultúrájával való ismerkedés, jó szomszédi kapcsolatok ápolása, a helyi szokások megismerése a 3-6-7 éves gyermekek nevelésének sajátosságainak megfelelően.
A kapcsolattartás formái: Évi egy alkalommal szakmai tapasztalatcsere a testületek bevonásával (vendéglátás, látogatás). Szakmai, módszertani eszközök folyamatos cseréje, megújítása, adományozása. Közös pályázatírás, a magyar és külhoni óvodák számára kiírt pályázatokon való részvétel.

8. ALAPÍTVÁNY

Neve: MESE – VÁR ALAPÍTVÁNY
Címe: 1196 Budapest, Zrínyi u. 154.
Kuratórium elnöke: Pékné Varga Katalin
Elérhetősége: peknevarga@freemail.hu
Adószám: 18243280 – 1 – 43

1.TAGÓVODA ADATAI

Név: Kispesti Egyesített Óvodák Mézeskalács Beszterce utcai Művészeti Tagóvodája
Cím: 1194 Budapest, Beszterce utca 4-8.
Elérhetőségek: 06 1 280 4066, beszterce.mezeskalacs@ovoda.kispest.hu
Tagintézmény-igazgató neve: Budai Annamária

2. A TAGÓVODA BEMUTATÁSA

Óvodánk a 1981-ben épült. Minden feltétel biztosított ahhoz, hogy nyugodt, családias légkörben, jó levegőn, esztétikus környezetben neveljük a gondjainkra bízott gyermekeket.
Tagóvodánk Kispest kertvárosában található, két csoportos kis óvoda. Csoportjaink nagyrészt homogének. Kiscsoport minden második tanévben indul.
Pedagógiai programunk Nagy Jenőné: „Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel" című alternatív program adaptálásával készült.
A teljes alternatív program megtalálható az óvoda hivatalos honlapján: http://mezeskalacs.kispest.hu/
Szakmai eredményeink elismeréseképpen az alternatív program országos egyesülete 2009 őszén modellintézményi kitüntetéssel ismerte el munkánkat, majd 2022 őszén megújította az elismerést.
2012. óta akkreditált kiváló tehetségpont címmel is rendelkezünk, melyet folyamatosan megújítunk, és sikeresen működtetünk a tanköteles korú gyermekek részére.

3. NEVELÉSI ALAPELVEK

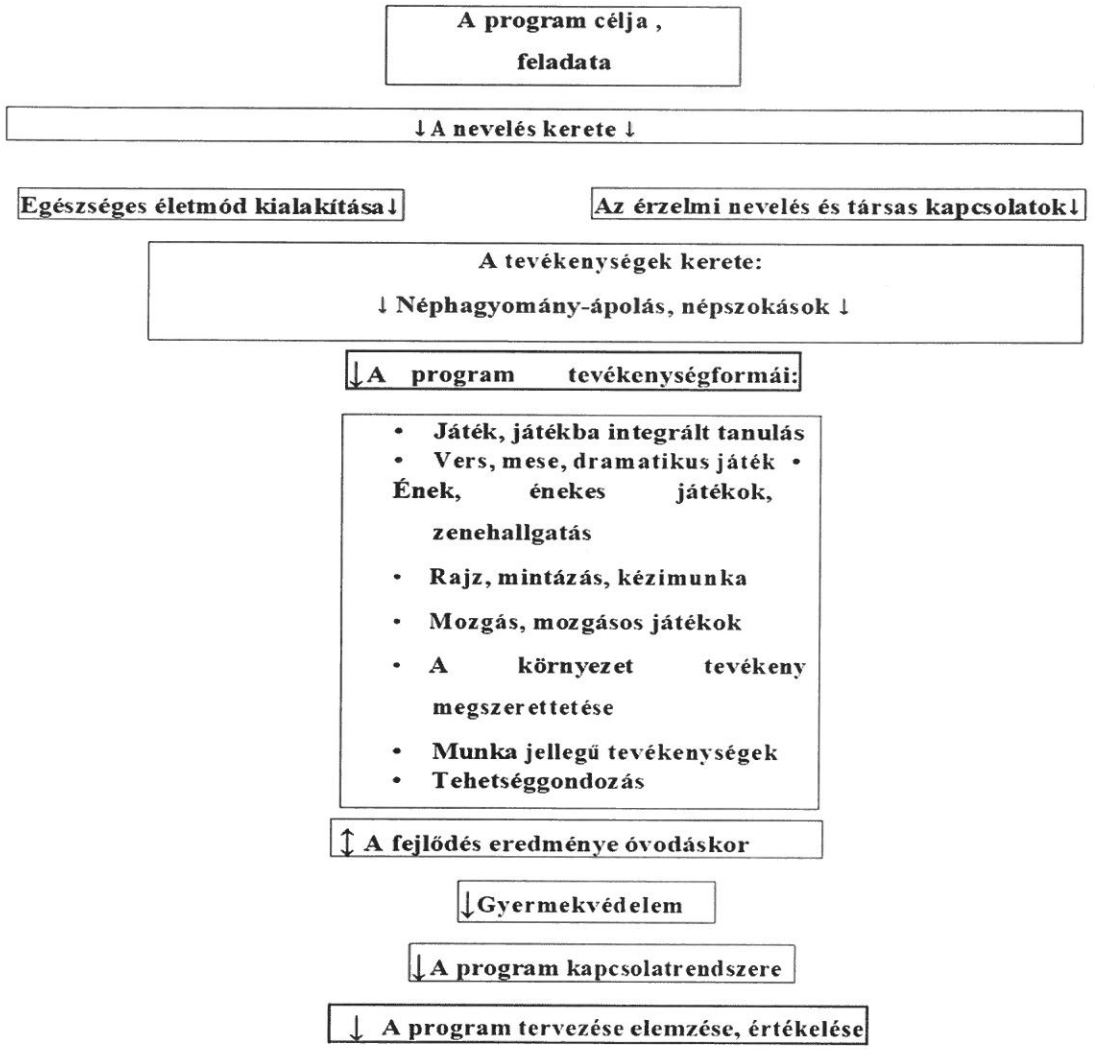
Kialakult szokásainkra, értékeinkre építünk, melynek két alappillére az érzelmi nevelés és a gyermeki kreativitás kibontakoztatása. Mindennapi életünket a néphagyományok ápolása és a kismesterségek gyakorlása foglalja keretbe, melynek során a gyermekek szabad játékát, és tevékenykedtetését helyezzük előtérbe. Nevelőtestületünk különös hangsúlyt fordít az egészséges életmód, a környezettudatos nevelés kialakítására, fejlesztésére.

Gyermekképünk
Hiszünk abban, hogy a 3-7 éves kor érzelmileg és értelmileg fogékony időszaka kiemelkedően fontos az ÉN alakulása szempontjából. Feltételezzük, hogy minden gyermek vonzódik az élményekhez, a meséhez, a zenéhez, az alkotó tevékenységekhez. Ha mindezt az óvodában megkapja, kialakul az óvodás tartása, önállóvá, nyugodttá és kiegyensúlyozottá válik. Tud nevetni, felfedezni, rácsodálkozni.
Ez a program befogadó, minden gyermek számára biztosítja az egyenlő hozzáférést az óvodai élet minden területén ahhoz, ami „csak tiszta forrásból" fakad, és nem idegen az életkortól, hogy a gyermekek a művészet sokszínű hatásával éljék át a vissza nem térő óvodás éveiket.

Mottónk:
„Tisztellek Téged, fontos vagy nekem, Csakis Rád
figyelek, és segítek Neked, ha szükséged van a segítségemre"

4. A PP CÉL- ÉS FELADAT RENDSZERE

A PROGRAM RENDSZERÁBRÁJA

5. KIEMELT NEVELÉSI TERÜLET (ÓVODA SPECIFIKUMA)

A művészeti nevelés, az értékközvetítés csak tiszta forrásból táplálkozik programunk szerint. Áthatja a mindennapokat, meghatározza az óvodaképünket, a magyar hagyományokból merítkező jeles napjainkat.
Az óvodai tevékenységekből három fő területen jelenik meg a művészeti nevelés.
Ezek a :

- mese- vers
- ének-zene-tánc
- rajz - mintázás - kézimunka

Alternatív programunk sajátossága továbbá, hogy a reális, pozitív énkép kialakításához a bátorító nevelés elveit alkalmazzuk.

6. ÜNNEPEK, HAGYOMÁNYOK

Ősz:

- Ovi galéria kiállítás megnyitó
- Mihály napi vásár (évenként változik, hogy nyílt-e a szülők számára)
- Szüreti mulatság (évenként változik, hogy nyílt-e a szülők számára)
- Márton napi lámpás felvonulás (nyílt, szülős rendezvény a három művészeti óvodával közösen a Karinthy utcai tagóvodában)
- Évszakzáró koncert

Tél:

- Ovi galéria kiállítás megnyitó
- Mikulás
- Luca nap
- Gyertyagyújtás a szülőkkel csoportonként
- Farsang
- Évszakzáró koncert

Tavasz:

- Ovi galéria kiállítás megnyitó
- Márc. 15-i toborzó játék
- Húsvéti népszokások
- Májusfa állítás
- Évszakzáró koncert

Nyár:

- Pünkösdölő összevont óvodai szülős rendezvény a három művészeti óvoda számára

7. KAPCSOLATOK

ÓNME Országos Egyesülete

8.. ALAPÍTVÁNY

Neve: Mézeskalács Alapítvány
Címe: 1194 Budapest, Kelet u. 8- 12.
Adószám: 18259955-1-43
Számlaszám: 10918001-00000035-46100005 (UNICREDIT BANK)

1.TAGÓVODA ADATAI

Név: Kispesti Egyesített Óvodák Mézeskalács Kelet utcai Művészeti Tagóvodája
Cím: 1194 Budapest, Kelet u. 8-12.
Elérhetőségek: 06 1 280 5992, kelet.mezeskalacs@ovoda.kispest.hu
Tagintézmény-igazgató neve: Tóth Zsuzsanna

2. A TAGÓVODA BEMUTATÁSA

Óvodánk a 70-es években épült. Minden feltétel biztosított ahhoz, hogy nyugodt, családias légkörben, jó levegőn, esztétikus környezetben neveljük a gondjainkra bízott gyermekeket.
Tagóvodánk Kispest kertvárosában található, két csoportos kis óvoda. Csoportjaink nagyrészt homogének. Kiscsoport minden második tanévben indul.
Pedagógiai programunk Nagy Jenőné: „Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel" című alternatív program adaptálásával készült.
A teljes alternatív program megtalálható az óvoda hivatalos honlapján: http://mezeskalacs.kispest.hu/
Szakmai eredményeink elismeréseképpen az alternatív program országos egyesülete 2009 őszén modellintézményi kitüntetéssel ismerte el munkánkat, majd 2022 őszén megújította az elismerést.
2012. óta **akkreditált kiváló tehetségpont** címmel is rendelkezünk, melyet folyamatosan megújítunk, és sikeresen működtetünk a tanköteles korú gyermekek részére.

3. NEVELÉSI ALAPELVEK

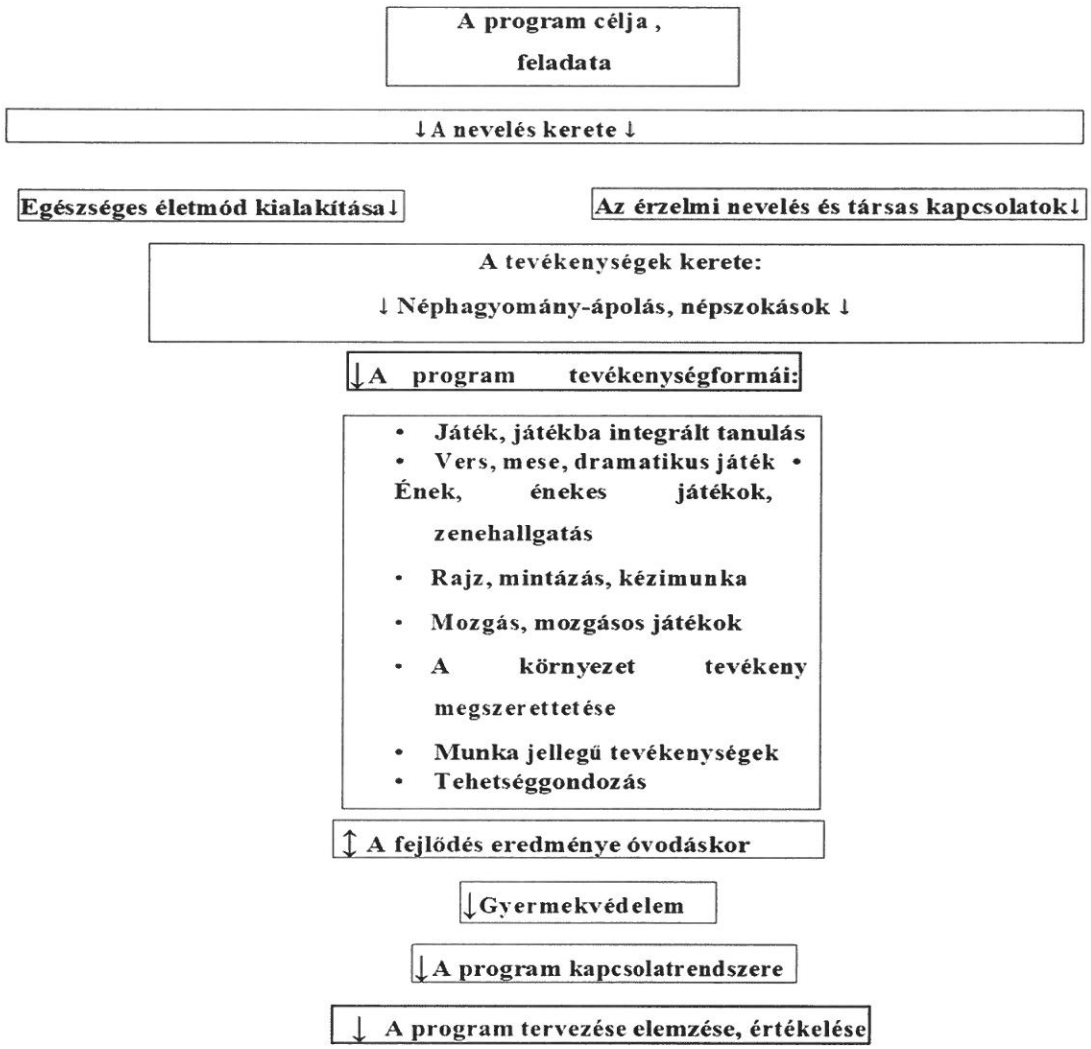
Kialakult szokásainkra, értékeinkre építünk, melynek két alappillére az érzelmi nevelés és a gyermeki kreativitás kibontakoztatása. Mindennapi életünket a néphagyományok ápolása és a kismesterségek gyakorlása foglalja keretbe, melynek során a gyermekek szabad játékát, és tevékenykedtetését helyezzük előtérbe. Nevelőtestületünk különös hangsúlyt fordít az egészséges életmód, a környezettudatos nevelés kialakítására, fejlesztésére.

Gyermekképünk
Hiszünk abban, hogy a 3-7 éves kor érzelmileg és értelmileg fogékony időszaka kiemelkedően fontos az ÉN alakulása szempontjából. Feltételezzük, hogy minden gyermek vonzódik az élményekhez, a meséhez, a zenéhez, az alkotó tevékenységekhez. Ha mindezt az óvodában megkapja, kialakul az óvodás tartása, önállóvá, nyugodttá és kiegyensúlyozottá válik. Tud nevetni, felfedezni, rácsodálkozni.
Ez a program befogadó, minden gyermek számára biztosítja az egyenlő hozzáférést az óvodai élet minden területén ahhoz, ami „csak tiszta forrásból" fakad, és nem idegen az életkortól, hogy a gyermekek a művészet sokszínű hatásával éljék át a vissza nem térő óvodás éveiket.

Mottónk:
„Tisztellek Téged, fontos vagy nekem, Csakis Rád
figyelek, és segítek Neked, ha szükséged van a segítségemre"

4. A PP CÉL- ÉS FELADAT RENDSZERE

A PROGRAM RENDSZERÁBRÁJA

5. KIEMELT NEVELÉSI TERÜLET (ÓVODA SPECIFIKUMA)

A művészeti nevelés, az értékközvetítés csak tiszta forrásból táplálkozik programunk szerint. Áthatja a mindennapokat, meghatározza az óvodaképünket, a magyar hagyományokból merítkező jeles napjainkat.

Az óvodai tevékenységekből három fő területen jelenik meg a művészeti nevelés.

Ezek a :

- mese- vers
- ének-zene- tánc
- Rajz-mintázás – kézimunka

Alternatív programunk sajátossága továbbá, hogy a reális, pozitív énkép kialakításához a bátorító nevelés elveit alkalmazzuk.

6. ÜNNEPEK, HAGYOMÁNYOK

Ősz:

- Ovi galéria kiállítás megnyitó
- Mihály napi vásár (évenként változik, hogy nyílt-e)
- Szüreti mulatság (évenként változik, hogy nyílt-e)
- Márton napi lámpás felvonulás (nyílt, szülős rendezvény)
- Évszakzáró koncert

Tél:

- Ovi galéria kiállítás megnyitó
- Mikulás
- Luca nap
- Gyertyagyújtás a szülőkkel csoportonként
- Farsang
- Évszakzáró koncert

Tavasz:

- Ovi galéria kiállítás megnyitó
- Márc. 15-i toborzó játék
- Húsvéti népszokások
- Májusfa állítás
- Évszakzáró koncert

Nyár:

- Pünkösdölő összevont óvodai szülős rendezvény

7. KAPCSOLATOK

ÓNME Országos Egyesülete

8. ALAPÍTVÁNY

Neve: Mézeskalács Alapítvány
Címe: 1194 Budapest, Kelet u. 8- 12.
Adószám: 18259955-1-43
Számlaszám: 10918001-00000035-46100005 (UNICREDIT BANK)

1. TAGÓVODA ADATAI

Név: Kispesti Egyesített Óvodák Mézeskalács Karinthy utcai Művészeti Tagóvodája
Cím: 1194 Budapest, Karinthy u. 6.
Elérhetőségek: 06 1 357 3420, karinthy.mezeskalacs@ovoda.kispest.hu
Tagóvoda vezető neve: Nyárádiné Turbucz Margit

2. A TAGÓVODA BEMUTATÁSA

Óvodánk „öreg Kispesten" kellemes zöld övezetben, az út zajától távol, nyáron hűs árnyékot adó udvari fák árnyékában található. Minden feltétel biztosított ahhoz, hogy nyugodt, családias légkörben, jó levegőn, esztétikus környezetben neveljük a gondjainkra bízott gyermekeket. A gyerekek egészségének megőrzésének érdekében intézményünkben sószoba került kialakításra, amit 2024-ben teljes körűen felújítottunk.
Három vegyes életkorú gyermekekből álló csoporttal működünk. Az egyik közülük angolos csoport, ahol az egyik óvodapedagógus a nap folyamán, minden tevékenységben angol nyelven kommunikál a gyerekekkel. Az angol csoporthoz a humán erőforrást az „Angolul vidáman" Kft. biztosítja.
2022 augusztusában csatlakoztunk a Mézeskalács óvodához és vettük át programjukat. Pedagógiai programunk Nagy Jenőné: „Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel" című alternatív program adaptálásával készült.
A teljes alternatív program megtalálható a következő honlapon: http:// https://wimp.hu//
Szakmai eredményeink elismeréseképpen az alternatív program országos egyesülete modellintézményi kitüntetéssel ismerte el munkánkat, majd 2022 őszén megújította az elismerést.

Akkreditált kiváló tehetségpont címmel is rendelkezünk, melyet folyamatosan megújítunk, és sikeresen működtetünk a tanköteles korú gyermekek részére.

3. NEVELÉSI ALAPELVEK

Kialakult szokásainkra, értékeinkre építünk, melynek két alappillére az érzelmi nevelés és a gyermeki kreativitás kibontakoztatása. Mindennapi életünket a néphagyományok ápolása és a kismesterségek gyakorlása foglalja keretbe, melynek során a gyermekek szabad játékát, és tevékenykedtetését helyezzük előtérbe. Nevelőtestületünk különös hangsúlyt fordít az egészséges életmód, a környezettudatos nevelés kialakítására, fejlesztésére.

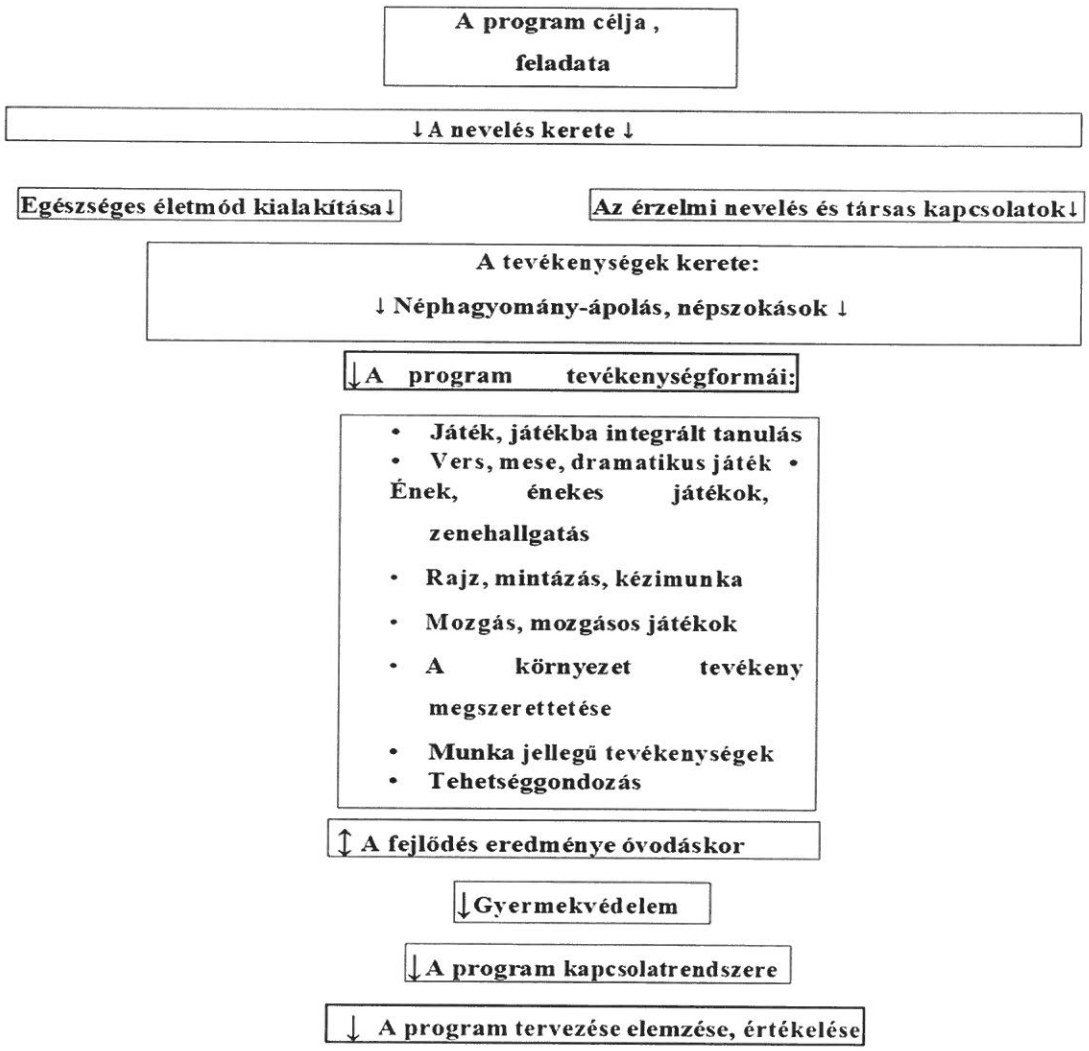
Gyermekképünk

Hiszünk abban, hogy a 3-7 éves kor érzelmileg és értelmileg fogékony időszaka kiemelkedően fontos az ÉN alakulása szempontjából. Feltételezzük, hogy minden gyermek vonzódik az élményekhez, a meséhez, a zenéhez, az alkotó tevékenységekhez. Ha mindezt az óvodában megkapja, kialakul az óvodás tartása, önállóvá, nyugodttá és kiegyensúlyozottá válik. Tud nevetni, felfedezni, rácsodálkozni.
Ez a program befogadó, minden gyermek számára biztosítja az egyenlő hozzáférést az óvodai élet minden területén ahhoz, ami „csak tiszta forrásból" fakad, és nem idegen az életkortól, hogy a gyermekek a művészet sokszínű hatásával éljék át a vissza nem térő óvodás éveiket.

Mottónk:
„Tisztellek Téged, fontos vagy nekem, Csakis Rád
figyelek, és segítek Neked, ha szükséged van a segítségemre"

4. A PP CÉL- ÉS FELADAT RENDSZERE

A PROGRAM RENDSZERÁBRÁJA

5. KIEMELT NEVELÉSI TERÜLET (ÓVODA SPECIFIKUMA)

A művészeti nevelés, az értékközvetítés csak tiszta forrásból táplálkozik programunk szerint. Áthatja a mindennapokat, meghatározza az óvodaképünket, a magyar hagyományokból merítkező jeles napjainkat.
Az óvodai tevékenységekből három fő területen jelenik meg a művészeti nevelés.
Ezek a:

- mese- vers
- ének-zene- tánc
- Rajz-mintázás – kézimunka

Alternatív programunk sajátossága még, hogy a reális, pozitív énkép kialakításához a bátorító nevelés elveit alkalmazzuk.

6. ÜNNEPEK, HAGYOMÁNYOK

Ősz:

- Ovi galéria kiállítás megnyitó
- Mihály napi vásár
- Szüreti mulatság (nyílt nap)
- Adventi lámpás felvonulás (nyílt, szülős rendezvény)
- Évszakzáró koncert

Tél:

- Ovi galéria kiállítás megnyitó
- Mikulás
- Luca nap
- Gyertyagyújtás a szülőkkel csoportonként
- Farsang
- Évszakzáró koncert

Tavasz:

- Ovi galéria kiállítás megnyitó
- Márc. 15-i toborzó játék
- Húsvéti népszokások
- Májusfa állítás
- Évszakzáró koncert

Nyár:

- Pünkösdölő összevont óvodai szülős rendezvény

7. KAPCSOLATOK

ÓNME Országos Egyesülete

8. ALAPÍTVÁNY

Neve: Mézeskalács Alapítvány
Címe: 1194 Budapest, Kelet u. 8- 12.
Adószám: 18259955-1-43
Számlaszám: 10918001-00000035-46100005 (UNICREDIT BANK)

1. TAGÓVODA ADATAI

Név: Kispesti Egyesített Óvodák Pöttömkert Tagóvodája
Cím: 1192 Budapest, Zoltán utca 71.
Elérhetőségek: 06-1/282-98-69, zoltan.tarkabarka@ovoda.kispest.hu
Tagóvoda vezető neve: Lakicsné Paulik Csilla

1. A TAGÓVODA BEMUTATÁSA

A Kispesti Egyesített Óvodák Pöttömkert tagóvodája a Wekerle telep szomszédságában helyezkedik el, nagyon szép kertvárosi környezetben. Az udvari játszóterületet folyamatosan, lehetőségeinkhez mérten rendezzük füvesítéssel, zöld növényekkel a környezetünk szépítése érdekében.
Intézményünk 2 vegyes csoporttal működik. Férőhelyek száma: 50 fő

Célunk:

- Az óvodai nevelés színvonalas megvalósítása alternatív, innovatív módszerekkel („Látható hangok" hallás,-és kommunikáció fejlesztő módszer, Gyerekjóga)
- Egy nyugodt, biztonságos, tevékeny óvodai légkör megteremtése

Az óvodai nevelés feladatai:

- Az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.

Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása,
- az anyanyelvi, - értelmi nevelés megvalósítása

A gyermekeket egyéni képességeiknek és személyiségüknek megfelelően fejlesztjük. Napirendünk az egész nap folyamán alkalmazkodik a gyermekek életkorához, mely a játék és a szabadon választott tevékenység köré összpontosul. Rendelkezünk tornaszobával, ahol pedagógusaink változatos eszközökkel segítik elő a gyermekek komplex személyiségfejlődését. Részt veszünk a kerületi sport- és egyéb alkalomhoz kapcsolódó rendezvényein. Rendszeresen biztosítjuk különböző előadóművészek fellépését (báb, folklór, zenekar, bohóc stb.).
Logopédus segít a beszéd-korrekcióban, a kiejtés javításában, dyslexia-prevencióban.
Fontos számunkra, hogy a gyermekek szeressenek óvodába járni, tapasztalatokat gyűjtsenek, érezzék biztonságban magukat egy jó hangulatú, szeretetteljes óvodai légkörben.

3. NEVELÉSI ALAPELVEK

- A gyermekről való szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem
- Innovatív pedagógiai törekvések biztosítása, az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek, értékrendjének és módszertani szabadságának érvényesülése, megkötések csak a gyermek érdekének védelmében lehetnek.
- Sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszünk

4. A PP CÉL- ÉS FELADAT RENDSZERE

4.1 Egészségnevelés és környezeti nevelési elvek

Feladatunk

Kapcsolódó anyanyelvi fejlesztés:

Egészséges életmód :

- óvónői viselkedési és nyelvi minta,
- beszédkedv felébresztése, két résztvevős beszédhelyzetek teremtése
- nyelvi játékok a motoros funkciók fejlesztésére,
- mindennapi élet során a folyamatos kommunikáció, dicséret

4.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Feladatunk

Kapcsolódó anyanyelvi fejlesztés:

- Ismerjék saját csoportjukhoz tartozó felnőttek és társaik nevét
- Fogadják a felnőttek és egymás köszönését
- Tanuljanak meg kérni, megköszönni
- Közösen átélt örömöket beszéljenek meg
- Érzéseiket metakommunikatív és verbális módon fejezzék ki

4.3. Értelmi nevelés és fejlesztés

Feladatunk

Kapcsolódó anyanyelvi fejlesztés:

- Látott, halott információk összekapcsolása
- Természeti és társadalmi környezetre vonatkozó kifejezések (évszakok, óvodával kapcsolatos kifejezések, gyűjtőfogalmak stb.)
- Tiszta, magyar beszédhangok ismerete, helyes ragozás, hangsúlyozás
- Ok-okozati összefüggések felismerése

Az óvodai élet tevékenységformái és az óvodapedagógus feladatai

Tevékenységeinket a kompetencia alapú programcsomag egyes elemei szerint, minden esetben komplex formában szervezzük, pozitív visszajelzésekre épülő bizalommal teli légkörben, figyelembe véve:

- a gyermekek fizikai és érzelmi állapotát
- munkatempóját
- aktuális szükségleteit
- természetes kíváncsiságát

4.4. Játék

Feladatunk

Kapcsolódó anyanyelvi fejlesztés:

- Beszédhelyzetek, beszédmódok gyakorlása, udvariassági formák használata.
- A játék és mese kommunikációs helyzeteiben való összehangolódás az érzelmi, az értelmi, a nyelvi struktúrákat alapozza és erősíti meg

4.5. Verselés, mesélés
Feladatunk:
Kapcsolódó anyanyelvi fejlesztés:

- igényes irodalmi művek kiválasztásával az anyanyelvünk szépségének megláttatása
- aktív és passzív szókincs bővítése
- mese és a valós történet közötti különbség megértése
- beszédfélelemmel küzdő gyermek gátlásainak oldása mondókákkal és a beszédartikuláció fejlesztése.

4.6. Ének-zene, énekes játék, gyermektánc
Feladatunk:
Kapcsolódó anyanyelvi fejlesztés:

- Mondókázás és éneklés közben érzékeljék az egyenletes lüktetést, anyanyelvünk szépségét, dallamosságát
- Hangszerek neveit ismerjék

4. 7. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka
Feladatunk:
Kapcsolódó anyanyelvi fejlesztés:

- szókincsbővítés (téri, formai fogalmak, színképzetek),anyagok, eszközök megismerése
- a művek bemutatása, véleményük megfogalmazása
- alapszínek neveitől az árnyalatokig való eljutás

4.8. Mozgás
Feladatunk:
Kapcsolódó anyanyelvi fejlesztés:

- szakszavak, szaknyelv, vezényszavak fokozatos megismertetése
- játékos hangutánzással kísért mozgás
- hangsúly és ritmusjátékok

4.9. A külső világ tevékeny megismerése
Feladatunk:
Kapcsolódó anyanyelvi fejlesztés:

- közvetlen tapasztalat és ismeretszerzés során kommunikációs készség fejlesztése (helyes köszönés, bemutatkozás, megszólítás, véleménynyilvánítás, szándékkifejezés)

4.10. Munka-jellegű tevékenységek
Feladatunk:
Kapcsolódó anyanyelvi fejlesztés:

- munkatevékenységek és munkaeszközök megnevezése
- munkavégzés közbeni folyamatos kommunikáció

4.11. Tevékenységekben megvalósuló tanulás

Feladatunk:

Kapcsolódó anyanyelvi fejlesztés:

- Valamennyi tevékenységi területen jelen van.
- A gyermek beszéd és kommunikációs kedvének fenntartása.
- Minden gyermeki kérdésre való válaszadás

Kispesti Egyesített Óvodák Pöttömkert tagóvoda nevelőtestülete által *kiemelt* feladat:

- anyanyelvi nevelés
- egészséges életmódra nevelés
- mozgás

A kiemelt feladatok esetében is - változatos módszerek alkalmazásával - törekszünk az eredményes megvalósításra. Meglévő mérőlapok használata, újabb területek mérőlapjainak kidolgozása és bevezetése (középtávú terv), az eredmények alapján mérőlapok felülvizsgálata, naprakésszé tétele.

6. ÜNNEPEK, HAGYOMÁNYOK

Hagyományainkat a családokkal együtt őrizzük, alakítjuk.

- Szüret
- Márton nap
- „Tök jó nap"
- Adventi barkács nap
- Egészség nap
- Vers és mesemondó hét – ezen belül vers és mesemondó nap
- Tavaszi kirándulás
- Pöttömkert-nap

Kiemelt ünnepeink: Állatok világnapja, Víz világnapja, Föld napja, Madarak és fák napja.

Az itt dolgozók szeretik, sajátjuknak érzik az óvodát, a gyermekek érdekeit tiszteletben tartva, a szülői nevelésre támaszkodva fordulnak a gyermekek felé.

1. TAGÓVODA ADATAI

Név: Kispesti Egyesített Óvodák Százszorszép Tagóvodája
Cím: 1193. Budapest; Táncsics Mihály utca 9.
Elérhetőségek:+36 1 282 9364, szazszorszep@ovoda.kispest.hu
Tagintézmény-igazgató neve: Szőke Éva

2. A TAGÓVODA BEMUTATÁSA

Az óvoda épülete panel épület, melyhez nagy tágas udvar tartozik, ami a lakótelepi gyermekek számára a mozgáslehetőséget, a mindennapos tartalmas udvari játék lehetőségét biztosítja. Óvodánk SNI (autizmus spektrum zavarral küzdő) gyermekeket befogadó intézmény. Az elmúlt évek sikerei azt bizonyítják, hogy óvodánk szakmailag kiemelkedően látja el, ezen feladatát. Külön feladatot ró ránk a kisebbség és más népek gyermekeinek nevelésében a nyelvi nehézségek leküzdése.

3. NEVELÉSI ALAPELVEK

A szeretetteljes, biztonságérzetet adó, befogadó, érzelemben gazdag óvoda megteremtése, ahol a gyermekközpontúság úgy jelenik meg, hogy tartást, önállóságot, egészséges öntudatot, kibontakozási és önmegvalósítási lehetőséget, boldogságot ad a gyermeknek.
Az óvoda minden dolgozója, a családi nevelés kiegészítésként megkülönböztetés nélkül, az egyenlő bánásmód elvét és a világnézeti semlegességét szem előtt tartva végzi nevelőmunkáját, egyenlő esélyt biztosítva a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatása érdekében, az emberi jogok, és gyermekeket megillető jogok tiszteletben tartásával.

4. A PP CÉL- ÉS FELADAT RENDSZERE

- Az óvodás korú gyermekek nyugodt, élményben gazdag, harmonikus fejlődésének elősegítése a magasabb rendű érzelmek kibontakoztatásával, az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével.
- Sokoldalú képességfejlesztés során a gyermeki személyiség egészére irányuló fejlődés biztosítása, elősegítése, az egyéni képességek szem előtt tartásával, szükség esetén hátránycsökkentő szereppel.
- A játék a gyermek legelemibb pszichikus szükséglete, ebből következően meg kell hagyni a játék semmi mással nem helyettesíthető szerepét, funkcióját a gyermek életében. A játék a gyermek számára a legfőbb élményforrás, a személyiség fejlesztésének színtere, a tanulás, a készség-, képességfejlesztés leghatékonyabb módja.
- Komplex élmények nyújtása, a gyermeki aktivitás, motiváltság, kíváncsiság ébren tartása és kielégítése, a kreativitás előtérbe helyezése és a kompetenciaérzés kialakítása, fenntartása. Bizonyos részképességek területén kiemelkedő gyermekek tehetséggondozásának megvalósítása.
- Olyan értékek közvetítése (hagyományőrzés-, ápolás, a magyar anyanyelv, népdal, mese, és mondavilág ismerete, tisztelet, szeretet, megbecsülés) melyek örök érvényűek.
- Sajátos nevelési igényű gyermekeink számára a megfelelő, elfogadó, ugyanakkor fejlesztő hatású személyi és tárgyi környezet biztosítása.
- Minden gyermek, mint egyén találja meg helyét a közösségben, váljék igényévé a csoporttal való együttműködés, ugyanakkor egyedül is tevékenykedhessen.

- A gyermekek őszintén fogadják el, tolerálják a sajátos igényű társaikat, a gyengébbekhez való közeledés és segítőkészség legyen természetes a számukra.

Gyermekkép:

Gyermekeink számára önfeledt gyermekkort biztosítunk, amelyben:

- kedvük, igényeik, vágyaik szerint játszanak, játszva tanulnak egymástól és a felnőttektől
- minden nap változatos, színes élményeket szereznek önmagukról, társaikról, a közösségről, környezetükről- aktívak, motiváltak, kíváncsiak
- átélik a mesék, versek varázsát, báboznak, dramatizálnak, zenélnek, ábrázolnak
- kreatív, alkotó fantáziával rendelkeznek, törekvéseiket igyekeznek megvalósítani
- általános beszéd motivációval rendelkeznek, kérdéseiket bátran megfogalmazzák
- az emberi érintkezés alapvető szabályait elsajátítják, önérvényesítési törekvéseikben nem gátolva, hanem közösségi normákhoz igazítva fejlődnek
- kialakul a megfelelő életvitel, a rendszeres mozgás, az egészséges életmód iránti igényük
- toleránsak, elfogadó személyiségűek, akiknek a gyengébb segítése, a másság elfogadása természetes
- kialakulnak kulcskompetenciái, melyek képessé teszik az iskolában való helytállásra

Óvodakép:

Célunk olyan óvoda megteremtése, amelyben valamennyi munkatársunk elsődleges feladatának tartja:

- az érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, szeretetteljes légkör biztosítását, melynek középpontjában a gyermek áll, az ő teljes körű elfogadását, tiszteletét, szeretetét, megbecsülését,
- az életkori és az egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembe vételével a fejlődés lehetőségének biztosítását,
- hogy a játék,- mint a gyermek mással nem helyettesíthető elemi pszichikus szükséglete – ezért játékba ágyazottan közvetítünk műveltség tartalmakat, emberi értékeket, a gyermek életkorához és egyéni képességeihez igazodva,
- hogy folyamatosan biztosítjuk a gyermekek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket,
- más nemzetiséghez tartozó gyermekeink számára is biztosítjuk önazonosságuk megőrzését, erősítését, a multikulturális nevelésen alapuló integrációs lehetőségekkel,
- anyanyelvi nevelésünk áthatja mindennapjainkat, állandó tartalma a nevelés eszközeinek, gyermeki tevékenységrendszernek,
- rendszeres napirendünkkel, mindennapi mozgásos tevékenységek szervezésével alakítjuk gyermekeink adekvát és rendszeres életritmusát, helyes tisztálkodási – és táplálkozási szokásainak kialakítását, biztosítjuk felfokozott mozgásigényük kielégítését,
- olyan pedagógiai környezetet biztosítunk, amelyben a másság felé fordulás természetes.
- Az óvodások testi, lelki, szellemi szükségleteinek kielégítése,
- érzelmi, erkölcsi, közösségi nevelés,

- anyanyelvi- értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

Az anyanyelvi nevelés egész óvodai életünket átszövi, megjelenik minden tevékenységi formában, így az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelünk a kommunikáció különböző formáinak differenciált fejlesztése keretében.

5. KIEMELT NEVELÉSI TERÜLET (ÓVODA SPECIFIKUMA)

- Sajátos nevelési igényű- autizmus spektrum zavarral küzdő- gyermekek integrált nevelése.
- Zöld óvoda program
- Ovizsaru program
- Tehetséggondozó műhelyek

6. ÜNNEPEK, HAGYOMÁNYOK (ami nincs benne a központi PP-ben)

Ünnepek: - Advent

Hagyományok:

- Szüret hete
- Gyerekhét
- Bográcsozás
- Kirándulások
- Szülői hospitálás

7. KAPCSOLATOK (ami nincs benne a PP-ben)

8. ALAPÍTVÁNY

nincs

1. TAGÓVODA ADATAI

Név: Kispesti Egyesített Óvodák Szivárvány Tagóvodája
Cím: 1195 Budapest, Petőfi utca 34.
Elérhetőségek: 061-282-9560, szivarvany@ovoda.kispest.hu,
Tagintézmény-igazgató neve: Velenceiné Horváth Zsuzsanna

2. A TAGÓVODA BEMUTATÁSA

Óvodánk 1991. szeptember 1-e óta Kispesten a kertváros és a lakótelep határán helyezkedik el. Célunk a környezet tevékeny megszerettetésén keresztül a népi hagyományok átörökítésével a gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlesztése. Fontosnak tartjuk az egészséges életmódra nevelést és a gyermekek anyanyelvi kultúrájának erősítését. Ismereteiket játékba ágyazott tapasztalatszerzés formájában bővítjük a komplexitás eszközeivel. Napi nevelőmunkánkban kiemelt szerepet kap az egyéni differenciált bánásmód és a gyermeki játékszabadság előtérbe helyezése.

A 2008-as nevelési évtől sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését vállalja az intézmény, külső szakember bevonásával:

- autizmus spektrum zavarral küzdő gyermekek
- a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus és nem organikus okra visszavezethető rendellenességgel küzdő gyermekek.

A családi és óvodai nevelés összehangolásában kiemelkedő szerep jut a közös programoknak, melyeket a szülők aktív részvételével szervezünk. Törekszünk arra, hogy a gyermekeket 3-4 éven keresztül ugyanazok a felnőttek vegyék körül saját megszokott helyükön – Napraforgó, Méhecske, Napocska vagy Katica csoportjukban – biztonságérzetük erősítése érdekében. Emiatt a csoportokat az alábbi felosztásban szerveztük: kis-, kis-középső-, nagy-középső- és nagycsoport. Igyekszünk olyan gyermekeket körülvevő személyi és tárgyi környezetet kialakítani, ami minél több, személyiségüket meghatározó tapasztalathoz juttatja őket. Nevelési programunkat az évek során kialakult értékeinkre, szokásainkra építjük. Meghatároztuk pedagógiai céljainkat, alapelveinket, feladatainkat, melyeknek segítségével biztosítjuk a humanizált intézményi nevelést. Óvodapedagógusaink a szakmai „új utak" keresése közben ismerkedtek meg a Freinet szellemű pedagógiával.

A magyar óvodai nevelés hagyományait tiszteletben tartva építettük be napi munkánkba Freinet gondolatait:

- a természet élet közelisége
- a gyermeki személyiség kényszer nélküli fejlesztése
- szellemiségből áradó szabadság és nyitottság
- a gyermek szabad önkifejezése
- az irányított neveléssel szemben kísérletező, tapogatózó tanulás
- a világ felfedezése a verbális információk helyett

3. NEVELÉSI ALAPELVEK

Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedéseknek a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk. Ennek érdekében gondoskodunk az:

- érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, szeretetteljes légkörről
- testi, szociális és értelmi képességek egyéni és életkornak megfelelő alakításáról

- sokszínű, játékos tevékenységről, műveltségtartalmak közvetítéséről
- a fejlesztéshez szükséges személyi és tárgyi környezetről,-ill. ezek hozzáférhetőségéről, és biztonságos használatáról.

Fontosnak tartjuk:

- olyan alkotó, kreatív légkör megteremtését, ahol a mással nem helyettesíthető, szabad játék, mint sajátos öntevékenység, a gyermekek szabad akaratára épül, ezáltal valósul meg legsokoldalúbban önkifejezésük. A környezet ingereire adott reakciók, a körülöttünk lévő világból átélt, megismert tapasztalatok egy része a játékban nyer feloldozást, mellyel a pszichikum harmonikus fejlődését segítjük elő. Ennek érdekében családias légkörű, rugalmas életrendet alakítunk ki, ahol az indirekt irányítás mellett jelentős szerepet kap a szabad játék.
- **néphagyományok felelevenítését,** melyekről a csoportok fejlettségi szintjének megfelelően emlékezünk meg. Megismertetjük velük a népdalokat, népi játékokat, népmeséket, verseket – mondókákat, népi mesterségeket.
- az **egészséges életmódra nevelést** a mindennapos tevékenységek folyamán. Mozgásfejlesztésük érdekében szabadon használják a csoportszobában, és az udvaron a különböző testnevelési szereket.
- a **környezet tevékeny megismerését,** melynek során a biztonságos életvitel és környezetkultúra gyakorlására adunk lehetőséget. Természetszeretetüket, pozitív viszonyukat a környezethez, aktív tevékenykedtetéssel fejlesztjük.
- Közös programjaink célja: a tapasztalatok gazdagítása, a társas kapcsolatok, ill. társadalmi normáinknak megfelelő szociális viselkedés alakítása. Óvodánk egész pedagógiai tevékenység rendszere, és tárgyi környezete segítse a gyermek környezettudatos magatartásának megalapozását.

4. A PP CÉL- ÉS FELADAT RENDSZERE

Intézményünk pedagógiai céljai összhangban állnak az Óvodai nevelés országos alapprogramjával és az óvoda pedagógiai programjának célrendszerével.

Nevelésünk célja

- A családi életre alapozva, azt kiegészítve gyermekközpontú óvodai élet megteremtése.
- A 3-7 éves korú gyermekeknek derűs, vidám, szeretetteljes, tevékenységre ösztönző, tapasztalatokra, bizalomra épülő, inger gazdag környezet biztosítása.
- Az egyéni képességek figyelembevétele a mással nem helyettesíthető játék tiszteletben tartásával, környezetben jól eligazodó, jó kapcsolatteremtő képességekkel rendelkező, az iskolai életre alkalmassá váló gyermekek nevelése.
- A gyermekek társas kapcsolatainak formálása, erősítése.
- A gyermeki személyiség olyan sokoldalú fejlesztése készségek és képességek megalapozása, hátrányok csökkentése, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátása, -mely indirekt módon segíti az iskolai közösségben történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését.
- Az autista és autisztikus tüneteket mutató gyermekek integrálásának, az egészséges közösségbe való beilleszkedésének elősegítése, személyiségük minél harmonikusabb, sokoldalú fejlesztése

- Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő, különleges bánásmódot igénylő gyermekek optimális fejlesztése egészséges környezetben.

Nevelésünk feladatai

- Az óvodáskorú gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.
- A programban foglaltak megvalósításához-az intézmény adta lehetőségeken belül - a tárgyi és személyi feltételek megteremtése és biztosítása.
- A szülőkkel (családdal), gyermekekkel és az intézményen kívül foglalkozó egyéb szakemberekkel való bizalmon alapuló, állandó, szoros, kölcsönös kapcsolattartás.

Ezen belül:

- Az egészséges életmód alakítása
- Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés
- Az anyanyelvi-értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása.
- Az óvodáskorú gyermekek testi és lelki szükségleteinek elősegítése

5. KIEMELT NEVELÉSI TERÜLET (ÓVODA SPECIFIKUMA)

- A múlt értékeinek átörökítése –néphagyományőrzés, mellyel célunk a szülőföld, a hazai táj, a népi, helyi, családi hagyományok, szokások és tárgyi kultúra értékeinek megismerését közvetítő tapasztalat szerzési lehetőségek tervszerű biztosítása. A közösségi érzés, az egymáshoz tartozás elősegítése.
- Tehetségkuckók - Foltocska (kézművesség)
- Örökös Zöld Óvoda
- Madárbarát Óvoda
- Nemzetközi kulturális kapcsolatokból adódó programok és jelnyelv

6. ÜNNEPEK, HAGYOMÁNYOK

Ősz Ünnep, Advent: Nagymamás sütögetés, Luca nap, közös gyertyagyújtás a családokkal, Télkergetés, Kiszézés, Villőzés, Májusfa állítása, Föld napja, Pünkösd, Szivárvány nap

7. KAPCSOLATOK

Magyar Nemzeti Múzeummal való együttműködés, múzeumpedagógiai foglalkozások
Nemzetiségi kulturális kapcsolatok
Csókakői testvéróvoda

8. ALAPÍTVÁNY

Neve: Kispesti Szivárvány Óvoda Gyermekeiért Alapítvány
Címe: 1195 Budapest, Petőfi utca 34.
Kuratórium elnöke: Velenceiné Horváth Zsuzsanna
Elérhetősége: szivarvany@ovoda.kispest.hu, 061-282-9560
Adószám: 18024045-1-43

1. TAGÓVODA ADATAI

Név: Kispesti Egyesített Óvodák Tarka – Barka Tagóvodája
Cím: 1192 Budapest, Dobó Katica utca 73.
Elérhetőségek: 06-1/357-01-47, tarkabarka@ovoda.kispest.hu
Tagintézmény-igazgató neve: Lovasné Sajtos Mariann

2. A TAGÓVODA BEMUTATÁSA

Mindkét óvodánk Budapest XIX. kerületében Kispesten, a Wekerle- telepen helyezkedik el. A *Dobó utcai óvodában* két külön udvarrészen biztosítjuk a szabad játéktevékenységet. Sok mozgásfejlesztő játékunk van. (homokozók, csúszdák, lengő és mérleghinták, mászókák) Ebben az intézményünkben három vegyes életkorú csoport működik. Férőhelyek száma 75 fő. Az óvodában külön tornaszoba van, ahol változatos eszközökkel segítjük elő a gyermekek komplex személyiségfejlődését. Intézményünkben felszerelt logopédiai foglalkoztató segíti a logopédusok munkáját a gyermekek beszéd és tanulási problémáinak megoldása érdekében. Részt veszünk a kerületi sport- és egyéb alkalomhoz kapcsolódó rendezvényeken. Óvodában alkalmanként előadóművészek fellépését biztosítjuk (báb, folklór, zenekar, bohóc stb.).

3. NEVELÉSI ALAPELVEK

- A gyermekről való szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem
- Innovatív pedagógiai törekvések biztosítása, az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek, értékrendjének és módszertani szabadságának érvényesülése, megkötések csak a gyermek érdekének védelmében lehetnek
- Sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszünk

4. A PP CÉL- ÉS FELADAT RENDSZERE

4.1 Egészségnevelés és környezeti nevelési elvek

Feladatunk

Kapcsolódó anyanyelvi fejlesztés:

Egészséges életmód:

- óvónői viselkedési és nyelvi minta,
- beszédkedv felébresztése, két résztvevős beszédhelyzetek teremtése
- nyelvi játékok a motoros funkciók fejlesztésére,
- mindennapi élet során a folyamatos kommunikáció, dicséret

4.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Feladatunk

Kapcsolódó anyanyelvi fejlesztés:

- Ismerjék saját csoportjukhoz tartozó felnőttek és társaik nevét
- Fogadják a felnőttek és egymás köszönését
- Tanuljanak meg kérni, megköszönni
- Közösen átélt örömöket beszéljenek meg
- Érzéseiket metakommunikatív és verbális módon fejezzék ki

4.3. Értelmi nevelés és fejlesztés

Feladatunk

Kapcsolódó anyanyelvi fejlesztés:

- Látott, halott információk összekapcsolása
- Természeti és társadalmi környezetre vonatkozó kifejezések (évszakok, óvodával kapcsolatos kifejezések, gyűjtőfogalmak stb.)
- Tiszta, magyar beszédhangok ismerete, helyes ragozás, hangsúlyozás
- Ok-okozati összefüggések felismerése

Az óvodai élet tevékenységformái és az óvodapedagógus feladatai

Tevékenységeinket a kompetencia alapú programcsomag egyes elemei szerint, minden esetben komplex formában szervezzük, pozitív visszajelzésekre épülő bizalommal teli légkörben, figyelembe véve:

- a gyermekek fizikai és érzelmi állapotát
- munkatempóját
- aktuális szükségleteit
- természetes kíváncsiságát

4.4. Játék

Feladatunk

Kapcsolódó anyanyelvi fejlesztés:

- Beszédhelyzetek, beszédmódok gyakorlása, udvariassági formák használata.
- A játék és mese kommunikációs helyzeteiben való összehangolódás az érzelmi, az értelmi, a nyelvi struktúrákat alapozza és erősíti meg

4.5. Verselés, mesélés

Feladatunk:

Kapcsolódó anyanyelvi fejlesztés:

- igényes irodalmi művek kiválasztásával az anyanyelvünk szépségének megláttatása
- aktív és passzív szókincs bővítése
- mese és a valós történet közötti különbség megértése
- beszédfélelemmel küzdő gyermek gátlásainak oldása mondókákkal és a beszédartikuláció fejlesztése.

4.6. Ének-zene, énekes játék, gyermektánc

Feladatunk:

Kapcsolódó anyanyelvi fejlesztés:

- Mondókázás és éneklés közben érzékeljék az egyenletes lüktetést, anyanyelvünk szépségét, dallamosságát
- Hangszerek neveit ismerjék

4. 7. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka
Feladatunk:
Kapcsolódó anyanyelvi fejlesztés:

- szókincsbővítés (téri, formai fogalmak, színképzetek),anyagok, eszközök megismerése
- a művek bemutatása, véleményük megfogalmazása
- alapszínek neveitől az árnyalatokig való eljutás

4.8. Mozgás
Feladatunk:
Kapcsolódó anyanyelvi fejlesztés:

- szakszavak, szaknyelv, vezényszavak fokozatos megismertetése
- játékos hangutánzással kísért mozgás
- hangsúly és ritmusjátékok

4.9. A külső világ tevékeny megismerése
Feladatunk:
Kapcsolódó anyanyelvi fejlesztés:

- közvetlen tapasztalat és ismeretszerzés során kommunikációs készség fejlesztése (helyes köszönés, bemutatkozás, megszólítás, véleménynyilvánítás, szándékkifejezés)

4.10. Munka-jellegű tevékenységek
Feladatunk:
Kapcsolódó anyanyelvi fejlesztés:

- munkatevékenységek és munkaeszközök megnevezése
- munkavégzés közbeni folyamatos kommunikáció

4.11. Tevékenységekben megvalósuló tanulás
Feladatunk:
Kapcsolódó anyanyelvi fejlesztés:

- Valamennyi tevékenységi területen jelen van.
- A gyermek beszéd és kommunikációs kedvének fenntartása.
- Minden gyermeki kérdésre való válaszadás

Kispesti Egyesített Óvodák Tarka-barka tagóvoda nevelőtestülete által *kiemelt* feladat:

- anyanyelvi nevelés
- egészséges életmódra nevelés
- mozgás

A kiemelt feladatok megvalósításában a kiemelt eredményesség elvárt változatos módszerek alkalmazása mellett. Meglévő mérőlapok használata, újabb területek mérőlapjainak kidolgozása és bevezetése (középtávú terv), az eredmények alapján mérőlapok felülvizsgálata, naprakésszé tétele.

6. ÜNNEPEK, HAGYOMÁNYOK

Hagyományaink és ünnepeink, jeles napok:

- Szüret
- Márton nap
- Adventi barkács nap
- Egészség nap
- Vers és mesemondó hét – ezen belül vers és mesemondó nap
- Tavaszi kirándulások – Mese Múzeum stb.
- Tarka-barka nap
- Kétbodonyi tábor

7. ALAPÍTVÁNY

Neve: Tarkabarka Kincsesláda Alapítvány
Címe: 1192 Budapest, Dobó Katica utca 73.
Kuratórium elnöke: Seszták Marianna
Elérhetősége: tarkabarka@ovoda.kispest.hu
Adószám: 18265998-1-43

1. TAGÓVODA ADATAI

Név: Kispesti Egyesített Óvoda; Zöld Ágacska Tagóvodája
Cím: 1191 Budapest, Berzsenyi utca 6.
Elérhetőségek: +361-282-984, zoldagacska@ovoda.kispest.hu
Tagintézmény-igazgató neve: Váginé Végh Andrea

2. A TAGÓVODA BEMUTATÁSA

Óvodánk Kispesten, az Ady Endre út és az Üllői út között, a Határ úttól nem messze helyezkedik el, társintézményink a Bokréta bölcsőde és a Puskás Ferenc Általános iskola között. Földrajzi adottságai jónak mondhatók, megközelítése könnyű. Az óvoda környezete parkosított, forgalomtól elzárt. Intézményünk egészséges, kellemesen fűtött, célszerű helyiségekkel rendelkezik. Hat csoportos óvodánk jól felszerelt, tornatermünk eszköztára gazdag. Az épület felújított, méreteit tekintve ideális, udvara tágas.

Intézményünk 2008-ban elnyerte a ZÖLD ÓVODA címet, melyet háromévente pályázat útján megújítottunk, majd munkánk eredményességét igazolva 2016-ban megkaptuk az Örökös titulus elismerést. Úgy élünk, hogy a gyermekekben tudatosítjuk, hogy a közvetlen környezet rendjének, tisztaságának megőrzése, megtartása az életünk szerves részét képezi. Feladatunk a környezeti kultúra iránti igény felkeltése, a természeti és társadalmi környezet, az élő és élettelen természeti elemek védelme, óvása, őrzése. Hangsúlyozzuk a fenntarthatóságot.

Sokat teszünk a családok környezetvédelmi szemléletének alakításáért, arra törekszünk, hogy gyermekeink vigyék haza az óvodában kialakított környezetbarát szokásokat. A környezeti nevelés óvodai céljairól, feladatairól minden évben tájékoztatjuk a szülőket. Különös tekintettel rávilágítunk, a feladatrendszer helyi sajátosságaira. A megvalósításba bevonjuk a szülőket, mint nevelőpartnereinket.

A tapasztalatszerzésben döntő helyet foglal el az óvodánk madárbarát udvara, a növényes kert, a zöldségeskert, a mini sziklakert, a fűszernövényeskert; tágabb aspektusban az óvodánkat körülvevő természeti környezet: élünk a séták, kirándulások, múzeumlátogatások adta ismeretszerzéssel. Minden csoportban élősarkot alakítottunk ki, ahol központi helyen az akváriumok állnak. Növény és állat gondozásra a csoportszobában, és a kertben is teremtünk lehetőséget. Az óvodapedagógus a Fali újság, könyvek, hangkazetták, videó, CD, DVD filmek, laptop, tablet, okostelefon, stb. alkalmazásával is segíti az ismeretszerzést, ezáltal példát mutat az infokommunikációs eszközök óvodában indokolt alkalmazására.

A Föld napja hetében nagy hangsúlyt fektetünk a szelektív hulladékgyűjtés fontosságára. Megismertetjük a gyermekeket az újrahasznosítás emblémájával, a szelektív hulladéktárolókkal és piktogramjaikkal.

A Madarak és Fák hetében az irányvonal a természeti környezet ezen értékeinek az óvására és védésére nevelés. Minden évben kiemelten foglalkozunk az év madarával és fájával és ezen témában kiállítást szervezünk a gyermekek és a pedagógusok munkáiból.

A Zöld jeles napok megünneplésekor a „Madarász ovi" keretein belül lehetőség nyílik terepi bemutatókon, madárgyűrűzéseken való részvételre is.

2009 óta a Magyar Madártani Egyesület tagjai vagyunk, melyet a „Madárbarát Óvoda" embléma is jelképez.
A madárbarát kert szemléletű udvarunk megfelelő növényzetével és felszerelésével (madáretetők, madáritatók, madárodúk, önetetők), és ezek által ide vonzott állatvilággal, sokrétű megfigyelési-, és tapasztalási lehetőséget biztosítunk a gyermekeknek.
Az élő-, és szaporodó helyek (fák, bokrok, oduk) gondozása, ápolása a konkrét nevelési feladat mellett komplex szocializációs lehetőséget teremt. (környezettudatos gondolkodásmód, együttműködő képesség, felelősségvállalás)
Intézményünk 2013-ban elnyerte a „Zöld Kispestért" Polgármesteri díjat.

Regisztrált Tehetségpont

2011-től óvodánkban Tehetségműhely működik. Intézményünk 2018. januártól Regisztrált Tehetségpont és 2025. március 29-től a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács által Akkreditált Kiváló Tehetségpont.

Műhelyeink: Kakukktojások – környezeti nevelésre épülő műhely, matematikai tartalommal; Csoda – Varázs – kézműves tevékenységre épülő műhely, térbeli-vizuális tartalommal. A műhelyek tevékenységi körét a nevelőtestület határozza meg a következő nevelési évre, a gyermekközösség tehetség-irányultsága alapján. A tehetségműhelyeket a műhelyvezetők vezetik, a saját maguk által kidolgozott 30 órás tematika szerint. A tehetségműhelybe való beválogatást a műhelyvezetők végzik a csoportos óvodapedagógussal közösen.
A csoportokban történő tehetséggondozás minden óvodapedagógus feladata, a jobb képességű vagy valamely területen tehetségígéretes gyermekek külön gondozására odafigyelünk, a gyermekek a nevelőmunka során egyéni bánásmódban részesülnek.
A csoportokban az óvodapedagógusok kiscsoporttól figyelemmel kísérik a kiemelkedő képességek felbukkanását. Monitorozást a Fejlődési naplóban rögzítjük.

2016-2017 nevelési évben bevezettük a nagycsoportos korú gyermekek számára az IKT eszközök használatát. Egy interaktív tábla állt rendelkezésre és egy csoport számára a DIOO-Digitális Óvodai Oktató, amely egy Digitális okosjáték óvodásoknak. Napjainkban folyamatosan bővülnek az IKT (infokommunikációs technológia) eszközeink. Jelenleg egy nagyméretű interaktív tábla került bevezetésre, melyet minden csoport igénybe vehet.
DIOO -a digitális óvodai oktatóprogram

Telepített „munkaállomás", mely érintőképernyővel, hangutasításokkal irányítja, segíti a gyermekek feladatvégzését, méri a gyermekek képesség-, és tudásszintjét.
A program játékos feladatokkal végez képességfejlesztést nyolc területen. (Rész-egész, szintézis – analízis, környezetismeret, Auditív és verbális észlelés, differenciálás, Finommotorika, Vizuális észlelés és differenciálás, Térorientáció, Memória, Logikus gondolkodás, Átmásolás, átfordítás, szimbólumképzés)

A játék, internetalapú kommunikáción, chipazonosítással történik. Minden gyermek számára egyéni token áll rendelkezésre, melyen keresztül történik a beazonosítás, feladatadás. A szolgáltatótól hetente érkező összesítő adatok a játékidőről és a teljesítményről tájékoztatja az óvodapedagógust, hogy a gyermekek mely képességterülete milyen szinten áll. Az adatok tárolását és feldolgozását központi szerver végzi, melyet a szolgáltató cég üzemeltet. A DIOO

szolgáltatás éves díját a gyermeklétszám alapján a fenntartó állja nevelési évente egy csoport számára. (nagycsoport)

Interaktív tábla

Intézményünkben két interaktív tábla található. A táblák akár több csoportot is képesek kiszolgálni, azonban jellemzően a mozgatható tábla nagycsoportba és esetenként a középső csoportba kerül használatra.

Három területre terjedt ki a tábla használata:

- rajzolós program,
- álló és mozgókép vetítése hanganyaggal kísérve,
- játékos feladatok végzése.

Laptop, Tablet

A használatuk mindhárom korcsoport számára elérhető alkalomszerűen, célirányosan.

Alkalmazási területei:

- hanganyag-képanyag a környező világunk megismertetéséhez,
- egy-egy jelenség megfigyeltetésére,
- játékos feladatok, tankockák végzésére.

Az eszközök beillesztése a gyermekek hétköznapi játékéletébe lehetővé teszi az eszközhasználat elsajátítását és a digitális kompetenciák fejlesztését. Az eszközök a szabad játék választható részeként jelennek meg az óvodai életben, így az interaktív tábla és a DIOO használata a gyermekek mindennapi életének természetes részévé válnak.

Ennek köszönhetően új lehetőség adódik az egyéni és frontális fejlesztésre, a tehetséggondozásra és a felzárkóztatásra. A fejlesztés során a gyermek végig aktív résztvevő, probléma alapú tanulásban vesz részt, ahol szociális, kommunikációs és kognitív képességei komplexen fejlődnek. Az új technológia a digitális írás-olvasás készség megalapozásával segíti az óvoda-iskola átmenetet.

Feladataink az IKT eszközök használatánál

- Szülők tájékoztatása
- Eszközök használatának megismertetése a gyermekekkel
- Szabályok felállítása az eszközök használatával kapcsolatban
- A külső világ tevékeny megismeréséhez kapcsolódó játékos feladatok biztosítása a gyermek számára

IKT óvodai meghonosításában rejlő értékek

- Ösztönző pedagógiai környezet
- Digitális írás-olvasás megalapozása
- Játékos tevékenységben képességfejlesztés
- Komplex személyiségfejlesztés
- SNI, HH, tehetségígéretek differenciált fejlesztése
- Egyéni tanulási utak támogatása
- Probléma alapú tanulás támogatása
- Önellenőrzés, öndifferenciálás
- Páros munka elsajátítása
- Óvoda-iskola átmenet segítése

Az esélyegyenlőség megteremtése egyre nagyobb feladatot ró a nevelőtestületre. Óvodánk felvállalta egyfajta egészségügyi veszélyeztetettségnek kitett gyermekek fogadását, az ételallergiás, (tej, liszt, szója stb.) különleges, speciális diétára, kereszt diétára és diabétesz diétára szoruló óvodás korúak ellátását.
Óvodánk, sajátos nevelési igényű – autista - gyermekeket integrál.

3. NEVELÉSI ALAPELVEK

- Bízunk a gyermekek fejlődésében és nevelésünk tudatos hatásaival, segítjük személyiségük kibontakozását.
- Óvodánkat támogató szervezeti és tanulási kultúra jellemzi.
- A tanulási folyamatot a nevelés szerves részének tekintjük.
- Az egyes gyermekek személyes és szociális készségeinek és képességeinek megismeréséért vizsgálatra alkalmas módszereket, eszközöket, technikákat használunk.
- Tiszteletben tartjuk a gyermekek életformáját, a játékhoz, mozgáshoz való jogát, e két tevékenységet az óvodás gyermek alapvető életmódjának tekintjük.
- Fontos számunkra, hogy személyiségét szeretet, elfogadás, bizalom, megbecsülés övezze.
- A gyermekeket bevonjuk a közösségépítő tevékenységek egyes mozzanataiba.
- Nevelőközösségünk tudatosan felelősséget vállal a környezet ügyéért, a környezet alakítása, fejlesztése, védelme érdekében.
- A környezettel való ismerkedés óvodai nevelésünk egészében érvényesül, áthatja az óvodai életet.

E folyamatban a gyermekek egyénenként változó életmódbeli lehetőségeinek figyelembevételével alakítjuk az egészséges életmódbeli szokásokat. A mozgásigény kielégítésére, a mozgás fejlesztésére törekszünk. Megalapozzuk a környezettel való konstruktív viszonyt meghatározó attitűdöket és magatartásmódokat.
Az élet és egymás iránti tiszteletre, együttműködésre, a természet csodáinak és az ember által létrehozott értékek megbecsülésére, felelős cselekvésre nevelünk. Fontos, hogy gyermekeinket az együttműködés mellett, az önzetlenség, a társadalmi érzékenység, más kultúrák elfogadása jellemezze.
Nevelőközösségünk környezeti szemlélete, magatartása humanisztikus, és értékátadó környezetpedagógiánkkal együttesen teszik lehetővé nevelésünk hatékonyságát. Az intézmény nevelési-oktatási céljai határozzák meg a módszerek, eljárások kiválasztását, alkalmazását. Az önálló tanulás támogatása érdekében az intézmény pedagógiai programjával összhangban történik a nevelési-oktatási módszerek, eljárások kiválasztása vagy kidolgozása és azok bevezetésének megtervezése. A nevelést, tanítást segítő eszközök és a nevelés tanítási módszerek kiválasztása és alkalmazása rugalmasan, a pedagógiai prioritásokkal összhangban történik.
A pedagógusok módszertani kultúrája kiterjed a személyes és szociális képességek fejlesztésére.
Az intézményi pedagógiai folyamatok a személyiség- és közösségfejlesztést, az elvárt nevelési, tanulási eredmények elérését, a szülők, gyermekek és munkatársak elégedettségét és a fenntartói elvárások teljesülését szolgálják.

Óvodánk a családok felé nyitott, a családi neveléssel kölcsönös kapcsolatban, azt kiegészítve nevelünk. Magatartásunk a szülők felé toleráns és a gyermekek érdekében kezdeményező. Bevonjuk a szülőket az óvodai életbe és igényeihez igazodva, támogatást nyújtunk a családi neveléshez. A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (migráns) gyermekeinek óvodai nevelése az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását segíti.

4. A PP CÉL RENDSZERE

- Az óvodások életkori és egyéni sajátosságainak, eltérő fejlődési ütemének figyelembevételével egészséges, harmonikus, autonóm személyiség kibontakoztatása, hátrányok csökkentése, ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is.
- Testi, lelki, szellemi és szociális szükségleteinek kielégítésével az élethez való alkalmazkodás és a különböző közösségekbe való beilleszkedés segítése.
- Kiemelt célunk a környezetismereti nevelés, mely óvodai nevelésünk egészét, mindennapi tevékenységünket átszövő természetszeretetre, annak védelmére nevelés.
- Egy önmagával és környezetével harmóniában élő személyiség kibontakoztatása.

A PP FELADAT RENDSZERE

Az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése:

- az egészséges életmód szokásainak alakítása egészséges életmódra nevelés,
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösség nevelés,
- az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

A 3 – 7 éves gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak, eltérő fejlődési ütemének (érési jellemzők) szem előtt tartása.

5. KIEMELT NEVELÉSI TERÜLET (ÓVODA SPECIFIKUMA)

1. Környezetünk megismerése, környezetvédelem tudatosítása, a fenntarthatóságra nevelés.
2. OVI-ZSARU program.
3. Táplálékallergiás és különleges diétára szoruló (diabeteszes) gyermekek ellátása, nevelése.
4. Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása, autista gyermekek integrálása.
5. Tehetséggondozó műhelyek működtetése.
6. IKT eszközök használata.

Céljainkat a mindennapi tevékenységeken kívül a következő speciális területeken kívánjuk megvalósítani: világnapok, madárbarát udvar gondozása, növényes- és veteményeskert gondozása, élő sarok gondozása, szelektív hulladékgyűjtés, egészség-hét. Ezekben a szervezett tevékenységekben a gyermekek tapasztalataira, élményeire építünk, és lehetőséget biztosítunk a cselekvésbe ágyazott tanulásra. Az élet tiszteletére, óvására, a növények, az állatok szeretetére neveljük őket. A program többi tevékenységrendszere, műveltségtartalma is erre épül.

6. ÜNNEPEK, HAGYOMÁNYOK

- Zöld Ágacska nap /év végén/
- Családi játszó és barkácsdélután /adventi és húsvéti készülődés/
- Föld napi kertrendezés

- Egészséghét /február/
- Szelektív hulladékgyűjtés

7. KAPCSOLATOK

- Kapcsolattartás a szülőkkel
- Családok látogatása az intézményünkben: az óvoda megkezdése előtt.
- Kapcsolattartás a Zöld Ágacska Alapítvány kuratóriumával. A kapcsolattartás kiterjed a kuratórium tagjai számára, évente két alkalommal szervezett értekezletre. A kapcsolattartó személy az tagóvodavezető.
- Kapcsolattartás a Heim Pál Gyermekkórházzal. A dietetikus nővérrel napi kapcsolattartás a táplálékallergiás gyermekek ellátása érdekében. Kapcsolattartó: az óvodatitkár.
- Kapcsolattartás az ***Egy csepp figyelem Alapítvánnyal***. Óvodánk rendszeres kapcsolatot ápol az alapítvánnyal a Belevalók Program keretében, mely a cukorbeteg gyermekek ellátására készíti fel a bölcsődei és óvodai szakembereket. A szervezett programokon rendszeresen részt veszünk, mint meghívott vendégelőadók. A képzésen átadjuk a tapasztalatainkat az ellátásról, segítséget támogatást kínálunk a kollégák számára.
- Kapcsolattartás a XIX. kerületi Rendőrkapitánysággal 2010-től veszünk rész az OVI-ZSARU programban, így közvetlen kapcsolatot építettünk ki a kerületi rendőrség munkatársával. A rendőrség munkatársa segíti a program megvalósítását, egyeztetett időpontban érkezik az óvodába, segítve ezzel a bűn - és balesetmegelőzési témájú programok lebonyolítását.
- Nemzeti Tehetségsegítő Tanács
  - ✓ Óvodánk, Regisztrált Tehetségpontként kapcsolódik a Tanács tevékenységéhez. „A Nemzeti Tehetségsegítő Tanácsot a magyarországi és határon túli, tehetségsegítéssel foglalkozó civil szervezetek az alábbi célok érdekében hozták létre:
  - ✓ a Tanács állandó lehetőséget ad arra, hogy a magyarországi és határon túli magyar tehetségsegítéssel foglalkozó civil szervezetek (a továbbiakban: Szervezetek) egyeztessék álláspontjukat, hazai és külföldi példák tanulmányozásával, szakmai fórumok megszervezésével, támogatási lehetőségek megszerzésével, új támogatási formák átgondolásával, valamint pályázatok kiírásával segítsék és alakítsák a magyar tehetséggondozás rendszerének további fejlődését
  - ✓ a Tanács a kormány 1043/2006.(IV.19.) hatályon kívül 2006.04.19 - 2011.11.08
  - ✓ Korm. sz. határozata alapján állandó és szervezett formát kínál a fenti Szervezetek és a kormányzat párbeszédére, a Szervezetek 65 igényeinek megfogalmazására, a kormányzat tehetségsegítéssel kapcsolatos terveinek véleményezésére, és ilyen irányú munkájának társadalmi ellenőrzésére
  - ✓ a Tanács állást foglal, és véleményt nyilvánít a tehetségek segítésével kapcsolatos kérdésekben, e véleményét a médiában megjeleníti
  - ✓ a Tanács lehetőséget teremt arra, hogy a Szervezetek a róluk szóló információkat közös web-oldalon (tehetseg.hu), kiadványokban, regionális információs pontokon (Tehetségpontok), regionális fórumokon és a médiában közre adják

- ✓ a Tanács a fenti tevékenységében különös hangsúllyal támogatja, segíti a tehetségek felismerésének, kiválasztásának, segítésének, ők és mestereik elismerésének különböző formáit, az ezeket oktató programokat, valamint a tehetséges fiatalok kapcsolatépítését, önszerveződését, és társadalmi felelősségvállalását."

- Kispesti Egyesített Óvodák Mézeskalács Művészeti Tagóvodák
- Regisztrált tehetségpontként, szakmai kapcsolatot tartunk a kerületünkben működő óvodával, amely Kiváló Akkreditált Tehetségpont. Az együttműködésünk tartalma a tehetséggondozás. Formája: intézménylátogatás, szakmai munkaközösségi foglalkozások szervezése, hospitálás, konzultáció. Kapcsolattartó: tagóvodavezető

8. ALAPÍTVÁNY

Neve: Zöld Ágacska Alapítvány
Címe: 1191 Budapest, Berzsenyi utca 6.
Kuratórium elnöke: Török Aliz
Elérhetősége: 20/ 982-0726
Adószám:18244205-1-43

1. sz. függelék

SNI ELLÁTÁS

Óvodánk, a szakértői rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján a következő sajátos nevelési igényű gyermekeket fogadja:

Tagóvoda neve	Feladatellátási hely címe	enyhe értelmi fogyatékos	enyhe érzékszervi fogyatékos		mozgás-szervi fogyatékos	beszéd-fogyatékos	autizmus spektrum zavarral küzdő	egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő
			Hallássérült	Látássérült				
Kispesti Egyesített Óvodák	1191 Budapest, Arany János u. 15-17.	X	X	X	X	X	X	X
KEÓ Árnyas Tagóvodája	1192 Budapest, Vonás u. 10.	-	-	-	-	-	X	X
KEÓ Corvin Tagóvodája	1192 Budapest, Corvin krt. 35.	-	-	-	-	-	X	X
KEÓ Bóbita Tagóvodája	1193 Budapest, Csokonai u. 5.	-	-	-	-	-	X	X
KEÓ Gyöngykagyló Tagóvodája	1195 Budapest, Zrínyi u. 6.	X	X	X	-	X	X	X
KEÓ Hársfa Tagóvodája	1191 Budapest, Eötvös u. 9.	-	-	-	-	X	-	X
KEÓ Mese-Vár Tagóvodája	1196 Budapest, Zrínyi u. 154.	-	-	-	-	-	X	X
KEÓ Mézeskalács Kelet utcai Művészeti Tagóvodája	1194 Budapest, Kelet u. 8-12.	-	-	-	X	-	-	X
KEÓ Mézeskalács Beszterce utcai Művészeti Tagóvodája	1194 Budapest, Beszterce u. 4-8.	-	-	-	X	-	-	X
KEÓ Mézeskalács Karinthy utcai Művészeti Tagóvodája	1194 Budapest, Karinthy Frigyes u. 6.	-	-	-	-	-	X	X
KEÓ Pöttömkert Tagóvodája	1191 Budapest, Zoltán u. 71.	-	-	-	-	-	X	X
KEÓ Százszorszép Tagóvodája	1193 Budapest, Táncsics Mihály u. 9.	-	-	-	-	-	X	X

KEÓ Szivárvány Tagóvodája	1195 Budapest, Petőfi u. 34.	-	-	-	-	-	X	X
KEÓ Tarka-barka Tagóvodája	1192 Budapest, Dobó Katica u. 73.	-	-	-	-	-	X	X
KEÓ Zöld Ágacska Tagóvodája	1191 Budapest, Berzsenyi u. 6.	-	-	-	-	-	X	X

TAGÓVODAVEZETŐI NYILATKOZAT

a tagóvodákban készült jegyzőkönyvek alapján

Tárgy: A Kispesti Egyesített Óvodák Pedagógiai Programjának elfogadása

Tagóvodai elfogadások:

Intézmény	Dátum	Határozat száma	Tagóvodavezető aláírása
Székhely	2025.06.20.	2025/4	
Árnyas Vonás	2025.08.04.	2025/3	
Árnyas Corvin	2025.07.15.	2025/3	
Bóbita	2025.08.05.	2025/4	
Gyöngykagyló	2025.07.09.	2025/3	
Hársfa	2025.07.16.	2025/3	
Mese-Vár	2025.07.09.	2025/3	
Mézeskalács Kelet	2025.07.02.	2025/4	
Mézeskalács Beszterce	2025.06.20.	2025/4	
Mézeskalács Karinthy	2025.07.17.	2025/4	
Százszorszép	2025.07.14.	2025/4	
Szivárvány	2025.08.05.	2025/3	
Tarka-barka Dobó	2025.07.09.	2025/3	
Tarka-barka Zoltán	2025.06.13.	2025/3	
Zöld Ágacska	2025.08.05.	2025/3	

Budapest, 2025.08.05.

Kispesti Egyesített Óvodák
PH.

.....
igazgató aláírása